بسم الله الرحمن الرحیم

نشر شاهد

نشر شاهد

قلم‌های بهشتی ۲

انتخاب موضوعی وصیت‌نامه‌های
شهدای استان خراسان شمالی

تهیه و تدوین: فاطمه جهانگشته

نشر شاهد
۱۳۹۲

سرشناسه: جهانگشته– فاطمه
عنوان و پدیدآور : قلم های بهشتی، دفتر دوم: انتخاب موضوعی وصیت نامه های شهیدان استان خراسان شمالی /
مولف : فاطمه جهانگشته
مشخصات نشر : بنیاد شهید و امور ایثارگران ، معاونت پژوهش و ارتباطات فرهنگی ، نشرشاهد
مشخصات ظاهری : ۲۰۴ صفحه شابک : ۲-۵۰۲-۳۹۴-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : جنگ ایران و عراق ، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ –شهیدان وصیت نامه
شناسه افزوده : بنیاد شهید و امور ایثارگران ، نشر شاهد
رده بندی کنگره : ۱۳۹۲ ۸ق ۹ج/۱۶۲۵
رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲۲
شماره کتابشناسی ملی : ۱۳۰۳۸۶۳

آثار و اسناد شهدا و ایثارگران
قلم‌های بهشتی (دفتر دوم)
گزیده موضوعی وصیت‌نامه شهدای استان خراسان شمالی
تهیه و تنظیم: **فاطمه جهانگشته**
نوبت چاپ: **اول، ۱۳۹۲** ■ شمارگان: **۱۰۰۰ جلد** ■ طراح جلد: **سعید باباوند**
هماهنگی تولید: **زهرا شیرکوند**
امور لیتوگرافی، چاپ، صحافی: **کوثر** ■ قیمت: **۵۰۰۰۰ ریال**
شابک: **۲-۵۰۲-۳۹۴-۹۶۴-۹۷۸**
نشانی: تهران- خیابان آیت الله طالقانی- خیابان ملک الشعرای بهار شمالی- شماره ۵- معاونت پژوهش و ارتباطات فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران- نشر شاهد تلفن: ۸۸۸۲۴۷۴۹– ۸۸۳۰۸۰۸۹
توزیع: **مؤسسه فرهنگی هنری شاهد** ■ مرکز پخش: تهران: ۶۶۴۹۱۸۵۱ و **فروشگاه‌های نشر شاهد و سایر فروشگاه‌های معتبر**

www.navideshahed.com
این کتاب با همکاری و حمایت بنیاد شهید و امور ایثارگران استان خراسان شمالی به چاپ رسیده است.

فهرست

۹ ■ سخن ناشر

۱۱ ■ مقدمه

◆فصل اول (مسائل مذهبی)

۱۴ ■ یاد خدا

۱۸ ■ قرآن

۲۰ ■ رضای خدا

۲۱ ■ مناجات

۳۶ ■ مقام شهادت

۴۷ ■ تأسی به حضرت زهرا (س)

۴۸ ■ امام زمان (عج)

۵۶ ■ صبر

۷۰ ■ امام حسین (ع)

۷۵ ■ جنگ و جهاد

۷۹ ■ نماز

تبیان شاهد

◆فصل دوم (مسائل سیاسی)

۸۸ ■ پیروی از ولایت فقیه

۹۰ ■ بسیج

۹۳ ■ تداوم راه شهدا

۱۰۳ ■ حفظ انقلاب اسلامی

◆فصل سوم (مسائل اجتماعی)

۱۱۶ ■ احساس مسئولیت

۱۲۰ ■ مسجد

۱۲۳ ■ ایثار و ازخودگذشتگی

۱۳۵ ■ تکریم خانواده شهدا

۱۴۱ ■ تربیت فرزندان

۱۴۸ ■ حجاب

۱۵۳ ■ اتحاد

۱۵۹ ■ فراگیری علم و دانش

۱۶۴ ■ فرهنگ اعلام شهدا

این وصیت‌نامه‌هایی که این عزیزان می نویسند مطالعه کنید، پنجاه سال عبادت کردید خدا قبول کند یک روز هم یکی از این وصیت نامه‌ها را بگیرید و مطالعه کنید و فکر کنید.

(امام خمینی (ره))

این وصیت‌نامه‌هایی که امام فرمودند بخوانید. من به توصیه ایشان خیلی عمل کرده‌ام، هر چه از این وصیت‌نامه‌های همین بچه‌های شهید به دستم رسیده، غالباً من این‌ها را خوانده‌ام چیزهای عجیبی است. ما واقعاً از این وصیت‌نامه‌ها درس می‌گیریم.

(مقام معظم رهبری)

نشرشاهد

نشر شاهد

■ سخن ناشر ■

امروز شهدا در کوی و برزن این کشور مظهر (توانایی و دانایی)انـد. شـهید انسان والایی است که هنگام تصمیم‌گیری برخوردار از تحلیل و بصیرت است و عملش وگفتارش مبتنـی بـر عرفـان و ولایـت. چنـین شـهیدی اسـت کـه راست‌قامت است و جاودانه در تاریخ می ماند.

زمان همه چیز را کهنه می‌کند اما خون شهید و نامش را هرگـز، زیـرا کـه شهید قلب تاریخ است و همچنان که قلب بـه همـه انـدام‌های بـدن خـون و حیات می‌رساند، شهید نیز در کالبدهای مرده انسـان‌های بـی‌روح و افسـرده غیرت، حماسه، نشاط و زندگی می‌دهد.

یاد و خاطره شهدا فرصت‌طلبان و متجاوزان را به این نکته متوجه می‌سازد که در صورت تجاوز به اقتدار و حاکمیت ملی، این ملت با آموزه‌های مـذهبی تاریخی و سیاسی با استعانت از نام و یاد شهدای نهضت عاشورا هرگز از پـای نخواهد نشست. این جاست که مشخص می‌شود تجلیل عاشقانه از شهدا اگـر با تدبیر و معرفت همراه باشد، بزرگ‌تـرین عرصـه شـکوفایی، اقتـدار ملـی و امنیت داخلی است و همواره ابهت یاد و خاطره شهدا، اردوگاه دشـمن را بـه لرزه می‌افکند با توجه به دِین عظیمی که شهدا به گردن جامعه دارند ، همـه

انسان‌های آزادمنش و بزرگوار خود را مدیون آنان احساس می‌کنند .شاید بعد از سال‌ها عبور از دوران جهاد و شهادت، یکی از بهترین کارها ایجاد ارتباط مستقیم نسل فعلی با مستندات مکتوب شهدا از جمله وصیت نامه ها می‌باشد که از با ارزش‌ترین، مقدس‌ترین و صادق‌ترین سندهای انقلاب اسلامی است. در این مجموعه سعی شده است پیام شهدای عظیم الشان در موضوعات مختلف تدوین و در اختیار خوانندگان قرار گیرد .

نحوه تصحیح و تدوین وصایای شهدا :

۱- در زمینه تصحیح متون وصایا، به این صورت عمل شده که اگر در متن وصیت‌نامه، کلمه یا کلماتی خط خورده و یا پاک شده بودند و یا اصلاً قابل خواندن نبودند، در متن کتاب، علامت‌گذاری شده و در پاورقی، کلمه ناخوانا آمده است. در برخی وصایا نیز غلط‌های املایی وجود داشت که در متن کتاب حاضر، صورت صحیح کلمه نوشته شده و در پاورقی صورت غلط کلمه مطابق با وصیت‌نامه آمده است.

دیگر آن که با مطالعه وصایا به نظر می‌رسید که کلمه یا کلماتی از قلم نویسنده وصیت‌نامه، جا افتاده است، این کلمات نیز داخل [ ] قرار گرفته و به متن اضافه شده‌اند. آیات و احادیث و سخن بزرگان نیز در پاورقی با ذکر نشانی آمده‌اند؛ البته به جز آیاتی که نویسنده، خود به نام سوره و شماره‌ی آیه در متن اشاره کرده است.

۲- در ویراستاری متون وصایای شهدا، کار جدانویسی و سرهم نویسی‌ها بر اساس رسم‌الخط فرهنگستان زبان و ادب فارسی صورت گرفته است.

نشر شاهد

زمستان ۹۲

مقدمه

شهدا، عاشقانی هستند که برای وصال یار و جاودانگی و تداوم این وصال، به جایگاهی که نقطهٔ آرمانی همهٔ پیامبران و ائمهٔ اطهار(علیهم السلام) بوده است، رسیدند و با گسستن بندهای تعلّقات مادی، آزاد از هرچه رنگ تعلق پذیرد، به سوی حیاتی جاودانه گام برداشتند.

«شهادت طلبی و ایثار» با حیات فردی و اجتماعی انسان عجین است و همواره در ابعاد گوناگون و شرایط مختلف زمانی و مکانی این حیات، جریان دارد. ائمهٔ اطهار(علیهم السلام)، اهداف بزرگی برای احیای دین الهی دارند. ترویج فرهنگ شهادت و ایثار در جوامع اسلامی امری ضروری و تبیین آن برای نسل‌های مختلف نیازمند شناساندن شاخص‌های اصلی این فرهنگ است و ارائهٔ این شاخص‌ها از زبان خود شهدا تأثیرات بیش‌تر و عمیق‌تری خواهد داشت.

یکی از برجسته‌ترین شاخص‌های مطروحه در وصایای شهدا، اتّحاد و همبستگی میان مسلمانان است. آموزه‌ای که بسیاری از کشورهای اسلامی به جهت مصلحت‌اندیشی آن را زیر پا نهاده و دست از حمایت

همکیشان خویش که تحت ظلم و سلطهٔ بیگانگان قرار گرفته‌اند، کشیده و به تماشای جنایات ابرقدرت‌های سلطه‌گر نشسته‌اند.

مهمّ‌ترین عامل پیروزی ایران در طول هشت سال دفاع مقدّس، وجود وحدت و برادری میان تمامی دست‌اندرکاران کشوری و لشکری نظام بود؛ چه رزمندگان و چه آنانی که در پشت جبهه‌ها حمایت‌های مادی و معنوی خود را مبذول می‌نمودند، امروز نیز بی‌شک اصلی‌ترین عامل جهانی شدن اسلام و توفّق مسلمانان بر جهان در وحدت و یکپارچگی میان آنان است و این امر مستلزم نگاهی جمعی‌نگر به دور از فردگرایی و توجّه به امیال شخصی است. اگر همه دارای روحیّه‌ای انقلابی باشند و مانند شهدا مصلحت اسلام را بر صلاح و عافیت فردی ترجیح دهند، اسلام در سراسر جهان گسترش خواهد یافت و مسلمانان به عزّت و شرف واقعی خود در جهان دست خواهند یافت.

در این کتاب شاخص‌های دیگری نیز از وصیت‌نامه‌های شهدا استخراج و در بخش‌های مجزّا تلخیص و تنظیم گشته که ان شاءالله مورد عنایت نسل جوان و پوینده قرار گیرد.

مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران
استان خراسان شمالی

فصل اول

مسائل مذهبی

■ یـــــــاد خـــــــدا ■

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ از تو[1] می‌خواهم که رضـای خداونـد را بـر رضای خودت ترجیح دهی .

■ **شهید احمد میرآقازاده** ◄ برادرم! در تمام حالات خدا را فرامـوش نکن از خدایت می‌خواهم که در تمام کارهایت موفق و پیروز باشـی و از خدایت می‌خواهم که هر چه بیشتر و بیشتر و بیشـتر در اهـداف انقـلاب بتوانی پرتوان‌تر و هر چه سریع‌تر بـا گفتـار کوبنـده‌ات سـریع بـه پـیش بروی.

■ **شهید جواد میراب شهری** ◄ برای فرج امام زمـان (عـج) و بـرای پیروزی رزمندگان و طول عمر رهبر دعا کنید و دیگر این‌که از یـاد خـدا یک لحظه غافل نشوید.

---

۱ - خطاب به مادر شهید.

■ **شهید احمد میر اسکندری** ◄ برادران و خواهران! پیرو خط امام باشید و از او پیروی کنید و شکرگزار خدا باشید.

■ **شهید حیدر علی انصاری** ◄ مادرم! کوه باش و چون کوه استقامت کن. لحظه ای از نام و یاد خدا غافل نباش.

■ **شهید محمد ایزانلو** ◄ خواهشمند است در تشییع جنازه من فقط ذکر خدا شود و مبادا در این مورد بدگویی به انقلاب شود.

■ **شهید علی اکبر عمارلو** ◄ همیشه به یاد خدا باشید و[1] خدا فراموش نکنید.

■ **شهید میکائیل قرنی** ◄ آری همسرم! سعی کن بچه هایت را با تقوا و با خدا نزدیک کنی.

---

۱ – در وصیت‌نامه از آمده است.

■ **شهید عبدالرضا کرامتی** ◄ عزیزانم! همیشه و در همه حال به یاد خدا باشید و برای رضای خدا انجام وظیفه نمایید و مطیع اوامر امام بزرگوارمان باشید، زیرا اگر مطیع اوامر او باشید هیچ‌گونه خطر و انحرافی شما را تهدید نمی‌کند.

■ **شهید محمد کریمی** ◄ شما ای مادرم! مانند کوه استوار باشید و مقاومت کن و لحظه ای از یاد خدا غافل مباش.

■ **شهید احمد احمدیان** ◄ هیچ چیز به اندازه[1] تقوا و دین داری ارزش ندارد.

■ **شهید علی نجفی** ◄ امیدوارم که فرزندانی مسلمان با علم و ایمان و تقوا و مخلص و مفید به حال جامعه اسلامی تحویل دهید.

■ **شهید علی نجفی** ◄ در رابطه با انتخاب راه و سرانجام بهترین نوع

۱- در اصل وصیت: انداره

مردن که مورد رضای الله باشد، آمادگی قبلی برای شما[1] فراهم بوده امیدوارم که آگاهانه و آزادانه بعد از شهادتم، زندگی را ادامه داده و مسیر کمال و امور زندگی و انتخاب چگونه زندگی کردن در آینده را خود با توجه به علم به آن و عقل و ایمان و تقوا انتخاب نموده و نباید تحت تأثیر احساسات شهادتم قرار بگیرید.

نشرشاهد

۱- خطاب به همسر شهید.

■ قــــــــــرآن ■

■ **شهید حجــت الله توســلی** ◀ قـرآن تـلاوت کنیـد و بـرای رهبـر عزیزمان دعا کنید.

■ **شهید عزیزالله حصــاری** ◀ پـدر جـان! امیـدوارم کـه فرزنـدم را همچون من در دامن پاک خود پرورش دهید تا او هـم سـربازی فـداکار برای اسلام باشد. پدر مهربانم! من از شما می خواهم فرزندم را کـه پـاره ای از جگر شماست او را در دامن پاک خویش پرورش دهید و فرزنـدی پاک دامن برای اسلام و قرآن باشـد و از شـما مـی خـواهم کـه او را بـه مدرسه بفرستید[تا] علم بسیار کسب کند و قرآن را یاد بگیرد و فرزنـدی مکتبی باشد و شما را به خداوند بزرگ متعال می سپارم.

■ **شهید رحمــت‌الله بــرات‌پــور** ◀ توفیـق همگـی شــما را از خـدا

خواستارم و من با این طریق مردن به آرزویم رسیدم و بـه دیـدار معبـود [نایل]گشتم. اگر توانستید روزهای پنجشنبه و جمعه برایم قرآن و دعـای کمیل بخوانید.

■ **شهید رحمت‌الله برات‌پور** ◄ شما ای برادران! با یک دست سلاح برگیرید و با دست دیگر قرآن.

■ **شهید برات‌علی ترکـانلو** ◄ شـما ای مـادر عزیـزم کـه زحمـت کشیده‌اید و مرا بزرگ کرده ایـد! از شـما تقاضـا دارم کـه از بچـه هـایم مواظبت کرده و مثل مـن آنهـا را هـم تربیـت کنیـد و زمـانی کـه وقـت مدرسه‌شان شد آنها را به مدرسه فرستاده و قرآن یادشان دهید.

■ **شهید عباس میرزازاده** ◄ پدر خوبم! شما هم قرآن را سـعی کنیـد زیاد بخوانید و از آن کاملاً بهره برداری نمایید.

■ **شهید عباس میرزا زاده** ◄ قـرآن را بسـیار بخوانیـد و دسـتورات آن را عملی نمایید. با شایعه پراکنی مبارزه کنید و از شیوع آن جلوگیری نمایید.

■ رضـــــــای خـــــــدا ■

■ **شهید حسین علی خرمنی** ◄ شـما ای بـرادرانم! تقـوا را فرامـوش نکنید. اگر با تقوا باشید در این برهه از زندگی پیروزیـد و قطعـاً از روی اراده بر هوای نفس خود مسلطید. سعی کنید هر عملی که انجام می‌دهیـد فقط خالص برای خدا باشد[زیرا] کار برای خدا ارزش بسیار دارد.

■ **شهید شعبانعلی میرحسینی** ◄ ای پدر و مادرم! از این‌که فرزندتان در کنارتان نیست، ناراحت نباشید. اگر فرزنـدتان شـهید شـد بـی‌صـبری نکنید، بلکه مسرور و شادمان باشید که امانت خدا را در راه خدا و در راه تحقق آرمان‌های مقدس اسلام و قرآن تقدیم کردید و این‌ها همـه لطـف خداست که شامل حال بندگان خالص خدا می شود.

■ مناجـــــــــــــات ■

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ خدایا! تـو بـا آنـانی کـه غیـراز تـو را بـه دوستی گرفته‌اند، چه می‌کنی؟! آنهایی که پـول، خانـه و زنـدگی و زن و فرزند اسیرشان کرده و فریبشان داده است و به دنیاداری مشغولند. با آنها چه می‌کنی؟ آیا آنان برای لحظه‌ای هم فکر نکـرده‌انـد کـه ایـن جوانـان شـهادت‌طلـب بـه دنبـال چـه سـرمایه‌ای ایـن‌گونـه بـی باکانـه تجـارت می‌کنند؟آیا هیچ یک از پدیده‌های عظیم آفرینش آنهـا را تحریـک نکـرده است؟

■ **شهید علی اصغر ابراهیمی** ◄ خدایا! عاجزم که در برابـر تـو قـرار گیرم و با تو سخن بگویم. چون بنده حقیر گناهکارم و شما مبـرا و پـاک هستید.

خدایا! این آرزوی دیرینه بنده حقیر است که در بستر نمیرم و درراه تو و برای رضای تو به شهادت برسم.

خدایا! شهادت از عسل برایم شیرین تر است. پس اگر لیاقت آن را داشتم عاجزانه درخواست می‌کنم مرا بپذیر.

■ **شهید اسدالله نودهی** ◄ خدایا! امید آن دارم که آن کنی که مرا از خود راند خود به سراغم آید و خود مرا نزد خود بخواند و آن کس تویی .

خدایا! عزیزان آمدند و یکی پس از دیگری درعرض مدت زمانی کوتاه که در جبهه ماندند رفتند. ولی من [در] راه مانده ام، ولی من ذلیلم، ولی من بالم شکسته، ولی من از کاروان عقب مانده ام، می‌دانم لیاقت شهادت را ندارم، می‌دانم ضرر کردم. فقط بلدم که بگویم یا غیاث المستغیثین.

■ **شهید اسدالله نودهی** ◄ خدایا! براستی‌که هرکه عاشق شد یعنی که دیوانه شد.

و این دیوانه خود را به هردری می زند تا شاید به معشوقش دست یابد و چه بسا رفتاری انجام می دهد و حرف‌هایی می زند که درنظر دیگران عبث و بی خود جلوه گراست. باید در این باره بگویم که رفتار عاشق و معشوق را فقط خود عاشق و معشوق شعور و درکش را دارند و بس.

■ **شهید اسدالله نودهی** ◄ خدایا! قلبم را چنان پر از محبت خود کن که هیچ چیز را برتو مقدم ندارم. خدا [یا]! عاشق و منتظر یک لحظه‌ام، آن لحظه ای که بگویی بنده من و من صدای تو را با گوش و دل بشنوم. خدایا! مرا از غیر خود نترسان که در این صورت از همه چیز خواهم ترسید جز تو.

■ **شهید اسدالله نودهی** ◄ پروردگارا! وقتی می‌گویی «اگر بندگانم از من پرسیدند, بگو: هستم به آنها نزدیک و اجابت می‌کنم کسی که مرا [می]خواند. وقتی می‌گویی بخوان [تا] اجابت کنم، وقتی می‌گویی مهربانی، رحیمی، غفاری، وقتی می‌گویی اگر کسی معصیت کند اگر بداند چقدر مشتاق برگشت او هستم غش می‌کند، وقتی بت پرستی که بتش را صدا می‌زند اشتباهاً نام تورا به زبان می‌آورد جوابش می‌دهی، وقتی می‌گویی توبه‌کار را دوست می‌داری پس من چگونه از درگاهت ناامید شوم؟

■ **شهید رضا نعمتی** ◄ خدایا! هنگامی این نوشته را به عنوان وصیت می نویسم که بارسنگین گناه بر دلم سنگینی می‌کند. می‌دانم که من

شایسته شهادت یعنی راه سرخ مردان پاک و مجاهدان جانباز نیستم، اما به لطف عظمت بی‌کرانت و بخشایش بی اندازه ات امیدوارم.

■ **شهید رضا نعمتی** ◄ خدایا! خودت گفتی که هرکس مرا بخواهد پیدایم می‌کند و هرکس مرا پیدا کرد عاشقم می شود و هرکس عاشقم شد, عاشقش می‌شوم و هرکه را عاشقش شدم، او را می‌کشم و هرکه را کشتم خون می‌شود و هرکه[...][1] شد خونبهایش می شود.

■ **شهید رضا نعمتی** ◄ خدایا! می دانم که غبار سیاه گناهان گذشته ام مانع رسیدن من به تو می شود, اما باز هم امیدوارم قطره ای از دریای بیکران الطافت برما بریزد.

■ **شهید محمدحسین حقانی ولی پور** ◄ خداوند را سپاس می گویم که مرا در این برهه از زمان به دنیا آورد و به من توانایی داد تا در صف جندالله قرار گیرم.

خمینی را درود می فرستم. او را از صمیم قلب دوست دارم، زیرا مرا

---

۱ – در اصل وصیت: ناخوانا

آنچنان رهبری نمود تا به محبوبم الله رسیدم.

آن گلوله را دوست می‌دارم که بدنم را سوراخ سوراخ می‌کند، آن خمپاره و ترکش را دوست می دارم که پیکرم را پاره پاره می‌کند، چرا[1] که مرا از این خاکدان پست رهایی می بخشد و به لقاءالله پیوند می‌دهد.

■ **شهید محمدحسین حقانی ولی پور** ◄ خداوندا! تو شاهدی از آن لحظه‌ای که از خانه‌مان خارج شدم، فقط به خاطر تو و برای رضای تو آمدم. پدرومادرم، خانواده ام، دوستانم را ترک گفتم، زیرا عشق من به تو مهم‌تر و مهم‌تر از دوستی آنان بوده [است]!

خدایا! مرا لحظه‌ای به خودم وا مگذار که به تو سخت محتاجم.

■ **شهید رمضانعلی خدابخش** ◄ خدایا! این بنده ناقابل خود را عفو فرما، چون این بنده راه دیگری ندارد. خدایا! اگر از گناه ما نگذری، که باید بگذرد.

خدایا! درحالی باتو سخن می‌گویم که هیچ راه و امیدی ندارم جز تو یا الله! خدایا! این مسئولیت سنگین را که بر عهده بنده است، خودت

---

۱ - در اصل وصیت: که چرا که

کمک کن که بتوانم انجام دهم.

■ **شهید حسن جهانی** ◄ پروردگار[1] از قربانی کردن اسماعیل توسط پدرگرامی‌اش جلوگیری و گوسفندی از آسمان فرو فرستاد و به ابراهیم وحی شد که به جای اسماعیل گوسفند را قربانی کند[2]. امیدواریم و از خداوند می خواهیم که ما را از بندگان مخلص خودش قرار بدهد و ما را در این راه راهنمایی کند.

■ **شهید قاسمعلی مقصودی** ◄ پروردگارا! توفیق شهادت درراهت و دوری از معصیت و نیت راست و پاک به همه [ی] ما عنایت فرما.

خدایا! پایان عمرم را به شهادت ختم فرما و چنان فرما که خونم روی زمین درراه تو ریخته شود.

خدایا! از مرگ در بستر بسیار وحشت دارم و مجدداً طلب شهادت در راهت را [دارم].[3]

۱- در اصل وصیت: پروردگارا

۲- در اصل وصیت: کنند

۳ - در اصل وصیت: می خواهم

■ **شهید محمود مرادی** ◄ خدایا! می دانی که چه می‌کشیم، پنداری که چون شمع ذوب می شویم که درست است از مردن نمی هراسیم، ولی نمی‌دانم باید از یک سو بمانیم تا شهید آینده بشویم و از یک سوی دیگر باید شهید شویم تا آینده بماند.

خدایا! چه می شد امروز شهید می شدم و فردا زنده می‌شدم تا دوباره شهید شوم.

خدایا! ای معبود عاشقان و ای معشوق عارفان! دشمن همواره سعی می‌کند که به دوجای من گلوله شلیک کند، یکی به مغزم که به اسلام می‌اندیشد و دیگری به قلبم که برای اسلام می‌تپد و منبع عشق نسبت به معشوق است، اما آیا با گلوله می‌توان این دومنبع را از بین برد؟ برفرض این‌که گلوله تانک یا کاتیوشا برقلبم و مغزم نشانه رود و مرا فناسازد، اما این کوته فکران نمی‌دانند آن فنا هنوز مقدمه بقای من است تا کسی در عشق لقا نباشد نمی‌تواند[1] به مطلوب و آرمان خود نایل گردد.

خدایا! اگر دشمن بتواند چشم‌هایم، دست‌هایم، پاهایم، قلبم، سرم و به‌طور کلی پیکرم را از من بگیرد تنها یک چیز را نمی‌تواند از من بگیرد

۱- در اصل وصیت: نمی توانند

و آن ایمان[است]، ایمان به هدفم، ایمان به مسلکم، ایمان به رهبرم و درکمال، ایمان به سیرالی الله.

خدایا! وجود و عدم من از توست، نمی دانم چگونه و با چه دل و با کدامین جرئت درمقابل تو اظهار وجود می‌کنم، درحالی‌که از من کوچک‌ترها وحتی از من بزرگ‌ترها, پیرمردان بدون هیچ ریا و عجب در آتش عشق تو ذوب شدند و سرتاسر گیتی را در پرتوی نورشان روشنایی بخشیده‌اند.

■ **شهید ناصر نوری** ◄ خدایا، حال آن‌که در انجام مأموریتی الهی هستم تو را به یاری می‌طلبم و به تو سوگند یاد می‌کنم که همیشه و تا آخرین هستی خود در راه مقدس تو و برای یاری دین تو مستحکم و جان برکف در راهت فداکاری کنم! الهی! یاری‌ام ده.

■ **شهید ناصر نوری** ◄ خدایا! تو شاهد باش که من دراین راه کورکورانه قدم برنداشتم و از روزی که تو را به یگانگی شناختم، در قلبم جرقه‌ای از ایمان مهدی (عج) فوران [گردد] سو[ی] همه چیز رهاکردم و به سوی تو آمدم. خدایا! به قدری والا و برتری که ازعهده قلم و بیان بر نمی‌آیی.

■ **شهید سیدمهدی محمودزاده حسینی** ◄ خدایا! تو می دانی که من جز یک جسم ضعیف چیزی دیگر ندارم، البته این جسم هم از آن توست. گواه باش که می روم تا این جسم ناتوان را درراه تو قربانی کنم و امیدوارم قبول درگاهت گردد.

■ **شهید ابراهیم نوروزی** ◄ خدایا! برمن منت گذاشتی و مرا در جوار رحمت خود قرار دادی که بزرگ‌ترین نعمت خود که شهادت است و مرگ سرخت [را] بر من هدیه کردی.

■ **شهید ابراهیم نوروزی** ◄ ای خدای شهیدان! ای خدای مظلومان! و ای خدای صالحین و صدیقین! اگر برایت بنده صالحی نبودم ولی به بزرگی‌ات امیدوار بوده و این که راه تو را انتخاب کردم و درراه تو جان دادم. برای من پدر و مادر و اقوام من افتخار است.

■ **شهید سیدمهدی محمودزاده حسینی** ◄ خدایا! خودت به لشکر اسلام یاری ده تا بتوانند آبروی امام زمان (عج) و امام امت را در میان

دشمنان حفظ کنند.

خدایا! پروردگارا! امام زمان (عج) ما و نایب برحق او امام امت را در پناه خودت حفظ کن.

خدایا! پروردگارا! مسلمین جهان را نصرت و در پناه خودت حفظ کن.

خدایا! پروردگارا! مسلمین جهان را به راهی هدایت کن که رضای تو در آن است.

خدایا! پروردگارا! مجروحین [و] معلولین را شفای عاجل عنایت بفرما.

خدایا! پروردگارا! خانواده محترم شهیدان را صبر جمیل و اجر جزیل عنایت بفرما.

خدایا! ما باتو پیمان بسته بودیم که تا پایان راه برویم و بر پیمان خویش همچنان استوار ماندیم.

خدایا! های و هوی بهشت را می بینم، چه غوغایی! حسین (ع) به پیشواز یارانش آمده، چه صحنه‌ای! فرشتگان ندا [می]دهند که هم رزمان ابراهیم(ع)، هم راهان موسی (ع) ، هم دستان عیسی (ع)، هم‌کیشان محمد(ص)، هم سنگران علی (ع)، هم‌فکران حسین (ع)، هم‌گامان خمینی(ره) از سنگر کربلا آمده‌اند، چه شکوهی!

خدایا! پروردگارا، به محمد(ص) بگو که پیروانش حماسه آفریدند، به علی(ع) بگو که شیعیانش قیامت به پا کرده‌اند و به حسین(ع) بگو

خونش دررگها همچنان می جوشد، بگو از آن خـون‌هـا سـروها روئیـد، ظالمان سروها را بریدند اما بازهم سروها روییدند.

خدایا! پروردگارا! مرا نیز در تحمل رنج‌های مرگ کمک کن.

■ **شهید علی اصغر وحـدانی اسـدی** ◄ خداونـدا! پروردگـارا! مـرا طوری بمیران که مرگم فقط و فقط در راه تو باشد و برای تو باشد.

■ **شهید سیدحمید هاشمی** ◄ خداونـدا! تـو را بـه پهلـوی شکسـته زهرا(س) قسمت می‌دهم که افتخار شهادت را نصیبم گردانی و عاجزانـه تقاضا دارم که مرا شایسته درگاهت قرار بدهی .

■ **شهید غلام علی ولی پور** ◄ خداوندا! مرا در یاری نمـودن اسـلام عزیز کمک کن تا دین خویش را ادا نمایم.

خداوندا! تو می‌دانی من بسیار ضعیف تر از آنم که بتـوانم خـدمتی بـه اسلام بنمایم، لیکن جسـمی نـاتوان در اختیـار دارم کـه البتـه در اختیـار توست و آن را درراه تو قربانی می کنم.

■ **شهید آصف ابراهیمی** ◄ خدایا! ما برای انجام وظیفه بـه ایـن جـا آمده‌ایم و پیروزی و شهادت را پیروزی دانستیم و هرلحظه آماده شهادت گردیدیم.

خدایا! تو را شکر می‌کنم که راه شهادت را بـه راهیانـت شناسـاندی و دری از درهای بهشتت را به شهدا واگذار کردی و ما را در راه کسانی که این راه را رفتند قرار دادی و بـر مـا منـت گـذاردی . خـدایا! هـر روز و سرهرنمازی از توخواستم که مرگ ما را هم شهادت در راهت قرار دهـی و اکنون مرا به آرزویـم رسـاندی. در ایـن آخـرین لحظـات عمـر پـر از دردسر، من تو را شکر می‌کـنم کـه بـه آرزوی دیرینـه‌ام نایـل گردانـدی. خدایا! از تو می‌خواهم که در آخرین لحظات عمر به من توفیق دهی کـه بهترین حماسه‌ها را در راهت انجام دهم و از وظیفه‌ای که به من واگـذار نمودی, به خوبی از عهده‌اش [بر][1] آیم.

■ **شهید نادراسماعیل نیا** ◄ پروردگارا! گناهان مرا ببخش که سـخت اندرگناهم، بیامرز که سخت محتاج آمرزیدن هستم.

خداوندا! بار سنگین گناهان بر دوشم سنگینی می‌کنـد. پیـدا نمـی‌کـنم

---

۱ - در اصل وصیت: در

آن‌را که گناهانم را بیامرزد و زشتی‌هایم را بپوشاند و کارهای زشت و ناپسند مرا به نیکی و شایستگی مبدل سازد جز تو، معبودی غیر [تو] نیست، منزهی و ستایشت می‌کنم. ستم کردم به خودم و نافرمانی کردم, اما دلم آرام گرفت و بر من منت نهاده‌ای .

■ **شهید علیرضا اصغری** ◄ خدایا! تو را سپاس که مرگم را شهادتم قرار دادی که بدین وسیله بنده گناهکار را به فیضی عظیم رساندی. یعنی[1] که هرگز خود را لایق[2] آن نمی دیدم. خدایا، خود می دانی که با آگاهی و بصیرت راهم را انتخاب کردم و به تو یقین حاصل کرده ام. لذا [به] منافقینی که گمان می‌کنند از روی نا آگاهی جان خود را از دست داده ام, آگاهی بده و از راه باطلی که در پیش گرفته اند به صراط مستقیم هدایتشان فرما.

خدایا! خود گواهی که تنها چیز گرانبهایی که در این دنیا دارم جان من است و آن‌را به پیشگاهت تقدیم می‌دارم, امیدوارم پذیرفته باشی .

کشته شدن در راه خدا آرزوی ماست

گر چه دشمن تشنه به خون گلوی ماست

---

۱ – در اصل وصیت: و یعنی

۲– در اصل وصیت: لیاقت

چون خداوند در قرآن می فرماید: « ولاتحسبن الذین قتلو فی سبیل ا... امواتا بل احیاء عندربهم یرزقون» و گمان نکنید کسانی که درراه خدا کشته می‌شوند مرده‌اند بلکه ایشان زنده‌اند و در نزد پروردگارشان روزی می‌خورند. شهادت مرحله ای متعالیست که انسان مؤمن پس از پشت پا زدن به هواهای نفسانی خویش, تنها رو به پروردگار خود روی می‌آورد و از همه وابستگی های این دنیا رهایی می یابد و سبک بال به سوی پروردگار خویش پر می گشاید و به معبودش می رسد. حال[1] بنده حقیر به چنین مقامی رسیده ام و بدین‌وسیله نهال نوشکفته اسلام عزیز را با خون خود آبیاری نموده ام.

■ **شهید شعبانعلی میرحسینی** ◄ خدایا! هنگامی این نوشته را به عنوان وصیت می‌نویسم که بارسنگینی از گناه بر قلبم سنگینی می‌کند. می‌دانم که من شایسته شهادت نیستم، اما به لطف و عظمت بی‌کرانت امیدوارم.

■ **شهید امام وردی امامی** ◄ خدایا! مرا موفق بدار به آنچه تو

---

۱ - در اصل وصیت: حال که

دوست داری و می‌پسندی و مرا به اندازه چشم برهم زدنی به خودم وامگذار.

■ **شهید حسین ایزدخواه** ◄ خدایا! مرا از بلای غرور و خودخواهی نجات ده تا حقایق وجود را ببینم و جمال زیبای[1] تو را مشاهده کنم.

نشرشاهد

---

۱ - در اصل وصیت: زیبایی

■ مقـــــام شـــــهادت ■

■ **شهید سیدعلی هاشمی** ◄ شهادت ارثی است [که] از اولیا بـه مـا رسیده [است]. خانواده عزیزم, خوشحال باشید که درراه خدا قربانی داده اید. شکر خدای را به جای آورید که ثمره تلاش و کوشش‌تان هدر نرفته و در راهی که خدا می خواست, رفتم. مرگ درراه حق و برای حکومـت حق, بسی افتخار است. ارزش خلقت ما این بوده مـا بـرای خـدا باشـیم, کوشش [و] تلاشمان برای رضای خدا باشد. هدف ما حق اسـت و حـق پاینده و پایدار است. خدا را شکر که توفیـق پیـدا کـردم در جنـگ حـق [علیه] ظلم بمیرم. اگر روز عاشورا نبودم حسین(ع) را یاری کنم[1]، امـروز وارثش را یاری می کنم.

۱- در اصل وصیت: کنیم

■ **شهید سیدعلی هاشمی** ◄ شهادت تزریق خون است بر پیکر اجتماع. من کوچک‌تر از آن هستم که نام یک شهید را بر من بگذارند ولیکن من هم جزء کوچکی از آنانی که در راه خدا رفته‌اند,[می باشم]. من افتخار می کنم که شهادت نصیب من شود. چون آرزویم این است و همیشه از خداوند بزرگ می خواستم که مرگ باعزت و شرافت در راه حق برای من باشد, نه مرگ در بستر. «افضل الموت القتل فی سبیل الله» برترین نوع مرگ، مرگ سرخ درراه الله است. پدر و مادرعزیزم! اگر من لیاقت شهادت را داشتم کسی حق گریه کردن را برمن ندارد، من حاضر نیستم برای من اشکی بریزید.

■ **شهید عبدالله دلجویان** ◄ قرآن به صراحت و قاطعیت درباره کسانی که کشته شده‌اند، می‌گوید: کلمه مرگ را بردارید[...][1] که ایشان نمرده‌اند بلکه ایشان زنده اند و این راهی است که انبیا باز کرده‌اند و[...][2] این زندگی و زندگی برتر را برداشته اند و این راز را برای انسان‌ها فاش کردند که شهیدشدن مرگ نیست، بلکه تحولی است از این زندگی به زندگی دیگر.

---

۱ – در اصل وصیت: ناخوانا

۲ – در اصل وصیت: ناخوانا

■ **شهید عبدالله دلجویان** ◄ شهدا دایماً الهام بخش هستند. در قلوب همه مردم زنده هستند و ایشان در نزد خدا پایدار و زنده هستند. این تحول و انقلاب و شهادت یک انسان است که او [را] یک مرتبه بالا می برد و به مقام الهی نزدیک می‌کند. از نظر اسلام هرکس به مقام و درجه شهادت نایل آید، البته زمانی که واقعاً درراه هدفهای عالی اسلام و به انگیزهٔ برقراری ارزشها واقعی بشری باشد و به یکی از عالیترین درجات و مراتبی که یک انسان ممکن است درسیر صعودی خود نایل[1] شود می‌گردد. این خاصیت شهادت است.

■ **شهید عبدالله دلجویان** ◄ شهید آن است که با فداکاری و ازخودگذشتگی خود و با سوختن و خاکسترشدن خود محیط را برای دیگران مساعد می‌کند. مثل[2] شهید مثل شمع است که خدمتش از نوع سوخته شدن و فانی شدن و پرتو افکندن است تا دیگران دراین پرتو که تو[...][3] و آسایش بیابند و کارخویش را انجام دهند. آری! شهدا شمع

۱- در اصل وصیت: نائل

۲ - در اصل وصیت: مثلاً

۳ - در اصل وصیت: ناخوانا

محفل بشریتند، سوختند و محفل بشریت را روشنی دادند.

■ **شهید عبدالله دلجویان** ◄ منطق شهید، منطق دیگراست، منطق شهید سوختن و روشنی دادن، منطق حل شدن و جذب شدن درجامعه برای احیای جامعه است. خون شهید به زمین نمی‌ریزد، خون شهید به هدر نمی‌رود و هرقطره خون شهید تبدیل به دریایی از خون می‌گردد و درپیکر اجتماع وارد می‌شود، اما شهید به خون خود و درحقیقت به تمام وجود و هستی خود ارزش و ابدیت و جاودانگی می بخشد، خون شهید همیشه در رگ‌های اجتماع[1] می جوشد و می جهد.

■ **شهید احمد دل آرا** ◄ امت حزب الله! بدانید، آگاه باشید، همچنان که در اوایل نامه گفتم ضربات دشمن بر پیکر شهید, آرام‌تر و گواراتر از نوشیدن آب خنک در روز گرم تابستان است. بنابراین شما نباید از این بابت نگرانی داشته باشید. البته مقام شهید خیلی والاتر[2] از اینهاست, اگر شهادت مورد قبول خداوند واقع شود.

---

۱ - در اصل وصیت: اجتماعی

۲ - در اصل وصیت: زیادتر

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ ای ملت آزاده! مـن بـرای شـما این را می توانم بگویم و سفارش کنم که شماها بودید [که] مارا پـرورش دادید و این شماها بودید که مشوّق و راهنما بودید. این شماها بودید کـه مارا درادامه راه امید می‌دادید و اکنون این خون‌هـا چـه ارزشـی دارد کـه درراه شما که راه هستی مطلق است ریخته شود؟ من شـهادت را دریچـه آزادی هر مؤمن از این دنیا می دانم و این راه خونین را از مولا و اربـاب خودم حسین(ع) آموختم. شهادت، شهادت حرکت یک مسلمان، شهادت آرزوی قلوب [عارفان][1]، شهادت نهایت آرزوی مشتاقان و عاشقان ...

■ **شهید حسین علی خرمنی** ◄ تو ای مادرم! بـدان کـه انسـان تنهـا درمقابل مرگ تسلیم است و هیچ کاری از او برنمی آید, پس چه بهتر که این مرگ درراه عشق, درراه آن کسی باشد که انسان او را می پرستد و به صورت شهادت انسان ملقب بشود (؟)که بـزرگ‌تـرین نـام هـا شـهادت است, چون شهادت حد نهایی تکامل انسان است. بعد از شهادتم افتخـار نما که فرزندی در راه اسلام و خدا هدیه کرده‌ای و من امیدوارم که شـما

۱- در اصل وصیت: عازمان

راه امام عزیزمان را که همان راه انبیاء برای رسیدن به لقاءالله است, فراموش نکنید.

■ **شهید علی اکبر خاکشور رشوانلو** ◄ شهید قلب تاریخ است شهید سازنده تاریخ است، شهدا شمع محفل بشریتند. ما امروز در جنگ نابرابری قرار گرفته[ایم], ولی چون ما برحق بوده و هستیم تا آخرین قطره خون خود از پست و شرافت خودمان حسین وار و مردانه می‌جنگیم. ای گلوله‌ها! اگر اسلام با خون من پیروز می‌شود خونم را بریز[ید].

■ **شهید علی اکبر خانکالو** ◄ ملت مسلمان ایران، درس آزادی و آزادگی را در مکتب امام حسین(ع) آموخته‌اند. شهدای گرانقدر ما همواره در راهی قدم برداشته‌اند که از مکتب خونین حسین(ع) درس گرفته بود و ندای:

«هل من ناصر ینصرنی»

سالار شهیدان را جانانه لبیک گفتند و تا پای جان براین لبیک و عهد خود وفادار ماندند و با نثار خون گرانبهای خود، دین خدا را یاری کردند. با توجه به جلمه بسیار زیبای استاد مطهری که فرماید:

« شهدا شمع محفل بشریتند.»

شهدای عزیز مفقودالاثر و همه شهدا را می‌توان بـه شـمع تشـبیه کـرد، چرا که با ذوب شدن و نیست شدن وجودشان، روشنگر طریق هـدایت و روشنگر راه پیشرفت و پیروزی امت اسلام شدند. از سوی دیگر شهدا را می‌توان به پروانه تشبیه کرد، پروانه هـایی کـه گـرد شـمع عشـق بـه الله چرخیدند تا وجودشان درراه رسیدن به لقـاءالله فنـا شـد و روحشـان بـه سوی ملکوت پرواز نمود [و] آگاهانه و با دیـده‌ای بـاز در ایـن راه گـام نهادند، با قلبی سرشار از عشق به الله، با اراده‌ای قوی برای دفـاع از دیـن خدا و حیثیت و ناموس و سـرزمین ایـران گـام برداشـتند و بـرای آنـان تفاوتی نداشـت کـه در کـدام سـرزمین و در چـه مـوقعیتی بـه شـهادت می‌رسند و بعد از شهادت، آیا جنازه‌هایشان به وطن انتقال داده می‌شود یا همان جا باقی می‌ماند؟ شاید آرزوی بسـیاری از ایـن عزیـزان ایـن‌گونـه شهادت بوده است. در واقع شهیدان هم جان و هـم خـون و هـم جسـم خون را فدای اسلام کردند و ثابت شد کـه ایـن عزیـزان، درسشـان را از مکتب خونین حسین(ع)، به خوبی آموخته‌اند و عملی کرده‌اند.

■ **شهید احمدرضا تصدیقی** ◄ اگر من در ایـن جنـگ بـه شـهادت رسیدم، [این] تنها آرزوی دیرینه من بود که به آرزویم رسیدم و خداونـد

شیرینی شهادت را چون عسل به من چشانید.

■ **شهید حجت الله توسلّی** ◄ خدایا! من خود می دانم که با همه وجود نتوانستم دین خود را به اسلام و مسلمین ادا کنم، ولی می دانم که خلاف اسلام انشاءالله نکردم و حال بارالها! به خون پاک حسین (ع) قسمت می‌دهم، مرا با او محشورفرما. ما از زمانی که از مادر زاییده شدیم، تازمانی که از دنیا می رویم، چند روزی است برای امتحان، امتحان نهایی و کارساز در برابر معبود خود که پاداشش بهشت و عذابش دوزخ است و خوشا به حال کسانی که دراین امتحان با موفقیت بیرون آمدند و خوشا به حال شهدا که از این امتحان سربلند درآمدند. آنها مال و جان خود را درراه خدا گذاشته و جهاد را قبول کردند و با نیتی پاک و خالص رفتند و به شهادت رسید[نـ]د. شهادتی که، حضرت علی(ع)، درهمان لحظه شهادت می‌فرمایند[1]:

«فزت و رب الکعبه»

«به خدای کعبه رستگار شدم.»

و امام ماست که شهادت را رستگاری می داند و حقاً که شهادت،

۱- در اصل وصیت: شهادت را،

بزرگ‌ترین رستگاری‌هاست و حال کیست که چنین رستگاری را نخواسته باشد و اینهایند شهیدان و رستگار شدگان که به آخرت ابدی و پاداش آنچنان رسیده‌اند.

■ **شهید احمد جمالی** ◄ پدر جان! تو باید بدانی که من از روی آگاهی قدم دراین راه گذاشتم و این را بدانید که شهادت یک تاریخ است که از ما به جا می ماند و تمامی شما عزیزان باید بدانید که (شهادت یک قصه نیست [...][1] بلکه شهادت باختن نیست پیروزی است، شهادت یک مرگ تحمیلی نیست، بلکه انتخابی تحقیقی است.

■ **شهید حسن جهانی** ◄ بارپروردگارا! ما را از بندگان مخلص خود قرار بده.

بار پروردگارا! شرم دارم از این‌که بگویم شهادت [را] نصیب من کن، چون که شهادت جزء بندگان مخلص توست و شهیدان از همه افراد افضل‌ترند. ولی بازهم خواست توست که می‌توانی هر آن افراد را به بلندترین و بهترین مقام برسانی که آن هم مقام شهادت است و عاجزانه

---

۱ - در اصل وصیت: ناخوانا

می‌خواهم که من را به این مقام برسانی .

■ **شهید محمود بهادری** ◄ پروردگـارا! یـاری‌ام ده تـا از آن کسـانی باشم که سرمایه وجودشان [را] به پیشگاه تو تقدیم داشته، آنـان کـه بـی تزلزل و تردید ندای محبت تو را با [...][1] قرب جوارت پاسخ دادند و بـر سر بیعت تو استوار و پابرجا ایستادند. توفیقم عطاکن تا از شهیدانی باشم که درزیر لوای سبز اسلام بی تزلزل شربت شهادت نوشیدند.

■ **شهید ناصر نوری** ◄ الهی! چه زیباست پرواز به سوی کـوی عشـق، چنان‌که شهادت آوایی است که بیـداران زاهـد را مـی‌خوانـد و عروجـی است که دوست برتر را می‌طلبد و عشقی است که اصل را می جوید.

■ **شهید پعلی اکبر مرادیـان** ◄ پـدر بزرگـوارم! بـرادران گرامـی‌ام! خواهران عزیزم! درمـرگ مـن کـه شـهادت اسـت و کامـل‌تـرین درجـه انسانیت می‌باشد، طوری گریه نکنید که دشمنان اسلام و انقـلاب و امـام خوشحال شوند.

---

۱ - در اصل وصیت: ناخوانا

■ **شهید رمضانعلی خدابخشی** ◄ مجاهد رزمنده‌ای که با تلاش و شتاب درجبهه نبرد می‌تازد و می‌کوشد دشمن خدا را نابود و خود را به خدا برساند، مانند تشنه‌ای است که برای به دست آوردن آب تلاش می‌کند و به زودی آن را می یابد. مجاهدین با شهادت خود، تشنگی روح خود را رفع و عاشقانه به خدا می‌پیوندند و دربهشت وارد می‌شو[نـ]د، زیرا که :

« بهشت زیر سایه شمشیر و اسلحه مجاهدین نهفته است.» امام علی (ع)

■ **شهید گل محمد نعیمی** ◄ خداوندا! شهادت از عسل شیرین‌تر است. هیچ شیرینی، شیرین‌تر از شهادت نیست و هیچ ذلتی بدتر از زندگی کردن درزیر یوغ ابرجنایتکاران و گردن نهادن به این ملحدان نیست. پس چه خوب است که ما هم شهادت در راه خدا که از عسل شیرین‌تر است را بپذیریم.

■ **شهید غلامرضا وحدانی** ◄ و آخرین تقاضای من این است که پس از شهادتم صبر و بردباری نموده و مادرم را تسلّی بدهد و هیچ‌کس نباید در شهادتم بی‌تابی کند، زیرا شهادت نهایت کمال انسانی است.

■تأسی به حضرت زهرا(س)■

■ **شهید قاسمعلی مقصودی** ◄ خواهران گرامی‌ام! عفت و حجاب را رعایت کنید وهمیشه فاطمه‌وار زندگی کنید.

■ **شهید ارسلان ببوئی** ◄ امیدوارم که خداوند تبارک و تعالی این دومین قربانی از خانواده مان را قبول کند و از مادرم تقاضا دارم زینب وار و فاطمه وار باشد.

■ **شهید اسماعیل جاقوری** ◄ تو ای مادرم! همانند فاطمه زهرا(س) این بانوی رشید اسلام صبر کن و گریه بر من نکنید که خدا از اجرمان می‌کاهد. اگر خیلی دلتان گرفت و خواستید گریه کنید.

■ امـــام زمـــان(عـــج) *■

■ **شهید براتعلی وحدانی** ◄ مهدی جان! خدا را صدهزارمرتبه شـکر می‌کنم که بر من منت نهاد تا در این راه قدم بردارم. اگرچه نتوانسـتم بـر ذهنم مسلط شوم، ولی یاد تو و نگریستن به چهـره امـام کـه همـواره در آرزویش بودم، باعث استواری و پایداری در برابر دشمن شد و خـدا بـه همه توفیق بندگی و اطاعت خالصانه عنایت کند و همه ما از یـاران امـام زمان(عج) گردیم. مهدی جان! تو را بـه پهلـوی شکسـته مـادرت فاطمـه (س) قسم می‌دهم به پدر و مادرم و برادر و خواهرانم صـبری عطـا کـن تا راه مرا که شهادت فی سبیل الله است ادامه دهند.

---

*- منظور از انتخاب تیتر امام زمان (عج) برای وصیت نامه انتخاب هر گونه واژه ای است که بنوعی به آخرین امام شیعیان ارتباط پیدا می کند.

■ **شهید احمد دل آرا** ◄ پس ای لبیک گویان حسین(ع) زمان! (خمینی)، از شهادت نهراسید، می‌دانم که نمی‌هراسید و بدانید که این خون‌ها صاف کننده و رشد دهنده و آماده کننده و بادوام کننده انقلاب است و این فداکاری‌ها سبب می شود که انقلاب با رهبری پیامبرگونه امام به انقلاب حضرت مهدی (عج) بپیوندد، انشاءالله.

■ **شهید رمضانعلی خدابخشی** ◄ خدایا! امام عزیز را درپناه امام زمان(عج) نگه‌دار و همچنین[1] یاران باوفایش را.

■ **شهید حجت الله توسلی** ◄ همه ما باید خود را برای قیام حضرت مهدی (عج) به طریقی آماده کنیم. ما رزمندگان هم این راه را انتخاب کردیم. بدانید ای امت شهیدپرور ایران! همان‌طور که قرآن می فرماید:
«اگر درراه الله شهید شدیم، پیروز هستیم و اگر دشمن را شکست دهیم ما بازهم پیروز هستیم.»

---

۱ - در اصل وصیت: همچنان

■ **شهید علی اصغر مرادی** ◄ پس از تقدیم عرض سلام فراوان بر تکاتک شما مردم شهیدپرور[1] امیدوارم که حالتان خوب بوده و همیشه زیر پرچم صاحب[الـ]زمان (عج) محفوظ بوده باشید.

■ **شهید سید مهدی محمودزاده حسینی** ◄ بله برادران! حضور خودتان را درجبهه ثابت نگه دارید، زیرا که پیروزی [در] جنگ یعنی آبروی امام زمان(عج) و امام امت حفظ شده است.

■ **شهید عین الله بداغ آبادی** ◄ بنده از پدر و مادر ارجمندم می‌خواهم... افتخار کنند که توانسته اند کمکی به انقلاب اسلامی ایران کرده و یکی از فرزندان خود را در راه حق و در رکاب مهدی موعود و امام قائم و آخرین امام شیعیان، امام زمان(عج) قربانی کنند.

■ **شهید علی اکبر خانکانلو** ◄ پدر عزیزم! هیچ می‌دانی که می توانی سرت را بالا بگیری و بگویی من درراه خدا و اسلام و امام زمان(عج) شهید داده‌ام.

۱- دراصل وصیت: شهیدپرور

■ **شهید علی اکبر خانکانلو** ◄ در آخر، توصیه من به تمام مـردم ایـن است که امام امت را تنها نگذارند و گوش به فرمان این نایب برحق امـام زمان (عج) باشند و این نایب برحق امام زمان (عج) را دعا کنند و از شما می‌خواهم در آخرهرنماز، این مطلب را از خدا بخواهید:

«خدایا! خدایا! تا انقلاب مهدی (عـج)، تـو را بـه جـان مهـدی (عـج)، خمینی را نگه‌دار.»

■ **شهید براتعلی ترکانلو** ◄ پسرم را چنان تربیت کنید کـه یـک مـرد مخلص و از سربازان امام زمان(عج) باشد.

■ **شهید علی اصغر وحدانی اسدی** ◄ از شـما تقاضـا مـی‌کـنم کـه برادرانم را نیز چون دیگر سربازان حضرت ولی عصر(عج)[1] بار بیاورید.

■ **شهید غلامعلی ولی پور** ◄ از خداوند تبارک و تعالی مـی‌خـواهم که عمر امام را طولانی و انقلاب را تا ظهور حضرت مهدی(عـج) پایـدار

۱- دراصل وصیت: (عج) فرجه الشریف

بفرماید.

■ **شهید حسین ابراهیمی** ◄ چند مطلب درمورد خانواده ام دارم که: برایم گریه نکنند و به قضا و قدر الهی صابر باشند و برای کوری چشم منافقان و آمریکا، شیطان بزرگ، شاد باشند و حتماً جای مرا[در][1] ردیف سربازان امام زمان عجـ[ل الله] فرجه‌الشریف پر کنند.

■ **شهید حسین ابراهیمی** ◄ ای برادران و خواهران! بدانید که من با کمال میل این راه را پذیرفته‌ام و [به][2] این انتخاب نیز افتخار می‌کنم، زیرا که این راه، راه علی(ع)، راه حسین(ع) و راه اماممان خمینی بت شکن می‌باشد، زیرا که این راه، راه رستگاری است، راه صراط مستقیم می باشد، راه خشنودی است و راه پیوستن به یاران حضرت مهدی(عج) می باشد و درضمن کسی دوست من یا برادر من می باشد که راهی را که من انتخاب کرده‌ام پیروی کند و راه امام امت را پیروی کند و از دوستان و آشنایان و خویشان می‌خواهم که از خدا برای من طلب مغفرت و

---

۱ - در اصل وصیت: بر

۲ – در اصل وصیت: از

آمرزش کنند، زیرا که در درگاه خدا شرمنده ام، [که][1]مسئولیت یک انسان مسلمان را نتوانسته‌ام عمل کنم.

■ **شهید نادر اسماعیل نیا** ◄ امیدوارم که مبارزه‌تان برای حفظ مقررات اسلامی ادامه یابد و این را بدانید که ظهور حضرت مهدی(عج) خیلی نزدیک است و خود را برای ظهور آن [حضرت] آماده سازید.

■ **شهید علی محمد افروز** ◄ اگر شما خواهران و برادران دیدید که روحانیت سکوت کرد بدانید که از دوحال خارج نیست، یا سازش کرده است که سازش با کافرین بدتر از گناه است یا این‌که ستمگری و کافری در دنیا وجود ندارد که آن موقع است که اسلام بر تمام سرزمین‌ها استمرار یافته و زمینه[2] برای ظهور مهدی(عج) آماده خواهد بود و از خداوند می‌خواهیم که تا زمان ظهور آن حضرت، امام عزیزمان و این قلب تپنده امت و امید مستضعفان جهان را برای این ملت نگاه بدارد.

■ **شهید محمد ایزانلو** ◄ سلام بر امام مهدی(عج) سید عدالت

---

۱ - در اصل وصیت: چه

۲- دراصل وصیت: زمینه را

گسترو نایب برحقش امام خمینی[ره]، بنیانگذار جمهوری اسلامی و سلام بر تمامی شهدای اسلام. من افتخار می‌کنم که یکی از سربازان امام زمان(عج) هستم و بادشمنان کفر صفتی چون آمریکا و عوامل دست نشانده‌اش می‌جنگم.

■ **شهید محمد کریمی** ◄ و درآخر از همه قومان و تمام کسان خود می‌خواهم که برای فرج امام زمان (عج) و برای سلامتی رهبر کبیر انقلاب و برای پیروزی رزمندگان اسلام دعا کنند.

■ **شهید حسین ابراهیمی** ◄ این راه، راه رستگاری است، راه صراط مستقیم می باشد، راه خشنودی است و راه پیوستن به یاران حضرت مهدی(عج) می باشد.

■ **شهید قاسم ملائی** ◄ و این دعا یادتان نرود که امام زمان (عج) این دعا را خیلی دوست دارد: «خدایا! خدایا! تا انقلاب مهدی (عج)، تورا به جان مهدی (عج)، خمینی را نگه‌دار»،

■ **شهید اسماعیل قاسمی** ◄ به امید پیروزی رزمندگان اسلام در جبهه‌های نورعلیه ظلمت و به امید ظهور حضرت مهدی(عج) و متصل شدن این انقلاب به انقلاب آن حضرت و به امید به اهتزاز درآمدن پرچم اسلام در سراسرکشورهای جهان.

نشرشاهد

صبر

شهید قربان واحدی پس ای برادران و خواهران و ای امت حزب‌الله! خوب گوش به فرمان امام باشید و سخنان او را مو به مو عمل کنید. اگر عمل نکردید کفران نعمت کردید و خدای نکرده خداوند این نعمت را از ما خواهد گرفت, پس خوب توجه داشته باشید و در سختی ها صبور باشید.

شهید محمد علی حاج طالبی من از خداوند متعال خواستارم که صبر عظیم به شما عنایت کند و شما هم خدا را شکر کنید چون این افتخار بزرگ را نصیب هر کس نمی‌کند.

■ **شهید علی اکبر شرکاء** ◄ پدر و مادر! سعی کنید زیاد بی‌تابی نکنید و اجرتان را ضایع نکنید و صابر باشید و صبر پیشه کنید و این را باید بپذیریم که همه باید روزی این دنیای فانی را رها کنیم و برویم, پس چه بهتر که در راه خدا کشته شویم.

■ **شهید قاسمعلی مقصودی** ◄ برادرانم! مثل شیر، مثل یک حزب‌اللهی واقعی در تشییع جنازه ام شرکت کنید و ضعفی از خود نشان ندهید و با این عملتان مشت محکمی بر دهان منافقان و سازشکاران بکوبید.

■ **شهید منصور نوری** ◄ عاجزانه می خواهم هر چند همسر خوبی برای شما نبودم باز هم از شما می خواهم که صبر زینب وار داشته باشید و صبر کنید که خدا یار صابران است[1] و از ما راضی باشید.

■ **شهید غلامرضا نوروزی** ◄ ای پدر، من از تو می‌خواهم خداوند به تو صبر دهد و مانند علی اکبر و حسین‌ها باشی و از تو می‌خواهم

---

۱ – اشاره دارد به سوره بقره, آیه ۱۵۲– سوره‌ی الانفال, آیه ۴۶.

همیشه دست به دعای رزمندگان باشی ولی ای مادر من! [از] تو می‌خواهم از شهید شدن من در راه رضای خدا صبر[1] کنی و گریه نکنی و مانند زینب‌ها و فاطمه‌ها و زهرا[ها] باشی.

■ **شهید رحمت الله برات پور** ◄ اقوام من در مرگ و مردن من گریه و زاری نکنند و همگی صبر داشته باشید و مفتخر باشید.

■ **شهید علی اصغر وحدانی اسدی** ◄ خواهران عزیزم! رسالت زینبی خودتان را فراموش نکنید و هیچ گاه دعای امام یادتان نرود و حتماً سر نماز سربازان اسلام و امام عزیزمان را دعا کنید. در پایان, همه شما عزیزان را به خدا می سپارم و امیدوارم از درگاه خالق یکتا که به همه بازماندگان شهدای انقلاب اسلامی عزیزمان, صبر و استقامت عنایت بفرماید.

■ **شهید حسین آماده** ◄ پدر و مادر عزیزم! اگر من شهید شدم شما خوشحال باشید که فرزندی در راه خدا دادید. پدر و مادر عزیزم! به شما توصیه می‌کنم به صبر و توصیه می‌کنم به حق. پدر و مادرم! صبور باشید

۱- دراصل وصیت: صبری

و در شهادت من هیچ‌گاه به خود ضعف و ناتوانی راه ندهید. تنها عرضی که به شما دارم [این است که] صبور باشید.

■ **شهید آصف ابراهیمی** ◄ و از پدر و مادرم می‌خواهم که در مرگم که آغاز زندگی من است صابر باشند، که خداوند صابران را دوست دارد.

■ **شهید عباسعلی اربابی** ◄ فقط عاجزانه می‌خواهم که ملت غیور! امام عزیزمان را دعا کنیم و همگی در راه خدا استقامت کنید و صبر کنید که خداوند با صبرکنندگان است[1].

■ **شهید علی محمد افروز** ◄ پدر و مادرم! مرگ من، مرگ در راه حق است و امیدوارم که خداوند نیز قبول کند و ما را با قاسم جوانش محشور بگرداند و امیدوارم که شما حسین‌گونه و زینب وار استقامت و صبر از خود نشان دهید که خداوند صابران را دوست دارد.

■ **شهید حسین ایزد خواه** ◄ همسرم! مرا ببخشید و از من راضی

---

۱ – اشاره دارد به سوره‌ی بقره، آیه ۱۵۲– سوره‌ی الانفال، آیه ۴۶.

باشید تا خدا از من خشنود باشد و مرا بیامرزد. صبر داشته باشید.

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ تو ای خواهرم! از تو می خواهم که همچون زینب (س) مقاوم و استوار باشی و هیچ‌گاه بر جنازه ام گریه نکنی و این را برای خود افتخار بدانی که در ردیف حضرت زینب (س) قرار گرفته[ای] و با صبر و پایداری‌ات مشت محکمی بر دهان ابرجنایتکاران وارد بیاوری .

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ فرزندانم طیبه و زهرا و زهره را طوری تربیت کنی که همیشه به یاد خدا بوده و طوری به آن‌ها برسی که هیچ وقت احساس بی پدری نکنند. اگر چنین کردی نه تنها رضای من، بلکه رضای خدا در آن است و بدان که تو در بهترین جای بهشت قرار خواهی گرفت و با حضرت زهرا (س) و حضرت زینب (س) و دیگر بانوان ائمه اطهار همنشین خواهی شد.[1]

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ زینب‌وار زندگی کن تا دیگر زنان از

۱- خطاب به همسر شهید

شما درس آموزند.[1] ما همه جوانان باید برویم، چون این انقلاب برای ماست و باید با جان و دل از آن نگهداری کنیم.

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ همسر عزیزم! مانند زینب (س) صبر کنید و با ایثار، محکم و استوار باشید و فرصت و فرجه به نادان‌ها و منافقان ندهید. [مگر ما] از شهید دادن و شهید شدن باکی داریم؟ نه! ما تا طفل٦ ماهه خودمان تقدیم اسلام می‌کنیم و بعد از من تکلیف را می‌گذارم به دست خود هر طور می‌دانید و می‌توانید که راحت باشید به زندگی ادامه دهید. اما بدانید که شما بیشتر از وضع اقوام خود و خودمان یعنی بنده خبر دارید، پس هوشیار باشید.

■ **شهید احمد خیر دستجردی طرق** ◄ ای برادران عزیز! همان طوری که مادر جبهه ها حسین‌وار به شهادت می‌رسیم شما هم زینب وار راه ما را ادامه بدهید و هیچ وقت ناراحت نباشید.

■ **شهید احمد خیر دستجردی طرق** ◄ ای خواهران عزیزم! هیچ

۱- خطاب به خواهر شهید

وقت شما هم ناراحت نباشید، همچون زینب(س) در ستیز با دشمنان اسلام و در پیروی از آیین اسلام [کوشا] باشید.

■ **شهید رمضانعلی خدابخشی** ◄ همسر عزیزم! امیدوارم صبر زینبی خود را حفظ نمایید و از بچه‌ها پرستاری نمایید، مانند زینب (علیهاسلام) فرزندان عزیزم را تربیت اسلامی نمایید. دخترهایم را مانند سکینه و رقیه پرورش دهید و پسرم مهدی را مانند علی اکبر [امام] حسین(ع)، که اسلحه بنده را بردارد و با کافران بجنگد.[1]

■ **شهید محمدعلی حاج طالبی** ◄ اینک با همسرم سخن می‌گویم: آن زینب دوران، آن بانوی بزرگ که بعد از من باید با مشکلات روبه رو باشد و باید صبر در راه خدا کند که اجر بسیاری دارد. همسرم[2]! من که نتوانستم در زندگی با شما خوب باشم ولی امیدوارم که بعد از من خدا به شما کمک کند و برای شما راه خوبی انتخاب کند.

■ **شهید محمد بابایی** ◄ من راضی نیستم کسی در مرگم گریه کند و

۱- در اصل وصیت: به جنگد

۲ - در اصل وصیت: همسرم امیدوارم

تو ای مادر! همچون زینب (س) ایستادگی بنما و خدا را شاکر باش.

■ **شهید محمد حصاری** ◄ خواهران عزیزم! امیدوارم که[1] زینب وار زندگی کنید و پیام رسان خون شهیدان باشید و در شهادت من گریه نکنید.

■ **شهید محمود بهادری** ◄ در پایان یک پیام به ملت سلحشور اسلام دارم، آن، این[است]که تا زنده هستند زینب وار زندگی کنند و هنگام مردن، حسین گونه بمیرند.

■ **شهید ابراهیم ترکانلو** ◄ به مادرم و همسرم بگویید شماها در نزد زینب (س) سربلند خواهید بود زیرا شما هم شهید داده اید.

■ **شهید موسی پیرزاده** ◄ مادر عزیزم! مبادا برایم گریه کنی و مبادا برایم ناراحت شوید چون، زینب(س) استوار باش.

---

۱ - در اصل وصیت: که همچون

■ **شهید علی اکبر شرکاء** ◄ خواهرم! هر وقت خواستی گریه کنی، به زینب کبری(س) بنگر و به تنهایی زینب کبری (س)گریه کن و گریه‌ات، گریه‌ای سازنده و در جهت خدا باشد.

■ **شهید رضا قلی شاکریان** ◄ مادر جان! شما در آن دنیا پیش حضرت زینب (س) و انشاءالله من هم در کنار امام حسین(ع) و یارانش هستم. مادرجان! شما خیلی خیلی خوشحال باشید که چنین فرزندی داشتی که سر را در راه امام حسین (ع) داد.

■ **شهید محمود مرادی** ◄ برای مصیبت‌های زینب (س)گریه کنید و پدر جان! امیدوارم وظایف دینی که انجام داده نشده یا نتوانستم انجام دهم، برایم انجام دهید.

■ **شهید ناصر نوری** ◄ ای مادر! مبادا از شهادت من اشک بریزی، که دشمن شاد بشود. از تو می‌خواهم زینب وار در حین سوگ [واری] دشمن را خوار و زبون کنی. و اما سلام بر شما برادر و خواهر! از شما می خواهم که پس از من همان راه اسلام و رهبر کبیر که همان راه

رسول اکرم(ص) و پیامبران حقیقی است [را] ادامه بدهید. من رفتم و امام انقلاب را تنها نگذارید.

■ **شهید غلامرضا نوروزی** ◄ من از شما مردم می خواهم که همیشه کمک به جبهه ها کنید و بروید اسلحه این جان بر کفان را که در راه حق [به‌خون] آغشته‌اند و شهید شده‌اند، بردارید و آن راه برادران را ادامه دهید. ولی ای مادر! تو باید چنان صبر داشته باشی که مانند زینب‌ها و زهراها باشی تا[1] که مردم بدانند تو چنین فرزندهایی در راه اسلام و در راه رضای خدا هدیه نموده‌ای.

■ **شهید ابراهیم نظامی** ◄ خواهران عزیزم! مبادا نگران [باشید] و گریه و زاری کنید، باید ادامه دهنده راه زینب (س)، [باشید]که تحمل ۷۲ شهید، و اسیری شهر به شهر را به جان خریداری نمودند که این مصیبت‌ها از صدر اسلام تا به حال ادامه داشته و دارد.

■ **شهید یوسف یزدانی** ◄ اگر افتخار شهادت نصیبم شد که مانند

---

۱ - در اصل وصیت: و تا

علی اکبر حسین در جبهه کربلا شهید شوم، تنها خواهشی که از شما پدر عزیز و مادر مهربان دارم، این است که همچنان در راه تداوم انقلاب مانند حضرت زینب (س) استوار باشید و همواره امام عزیز را دعا کنید.

■ **شهید علی اصغر وحدانی اسدی** ◄ خواهران عزیزم! از خداوند بزرگ خوشبختی شما را در سایه اسلام و قرآن کریم مسئلت دارم. مبادا از خبر شهادتم سر و سینه و گریبان چاک کنید، مبادا اختیار از دست داده و گریه کنید بلکه همچون حضرت زینب(ع) باید بار رسالت را در دست گرفته و تبلیغات اسلامی بکنید.کارهای اصلاحی بکنید و امام را دعا کنید.

■ **شهید حسین اسکندریان** ◄ برادر جان! تو هم ناراحت نباش[1] و خواسته‌ام از خواهرانم این است که همچون زینب، سلام الله علیها[ا] صبر کنید.

■ **شهید احمد میر اسکندری** ◄ برادران عزیزم! این راهی که رفته ام

۱- در اصل وصیت: نباشید

هر چند که پیروزم ولی آرزویم شهادت است. اگر پیروز شدیم که به جای خود و اگر به آرزویم رسیدم شما باید راهم را ادامه دهید و آن چنان مشت محکمی بر دهان این منافقین بزنید که دیگر با ملت طرف نشوند. خواهران عزیزم! وقتی به آرزویم رسیدم[1] شما باید زینب وار راهم را ادامه دهید.

■ **شهید غلامرضا میرانی نژاد** ◄ خواهرانم در زندگی از زینب(س) سرمشق بگیرند و منافقین و کافرین را رسوا سازند.

■ **شهید احمد اکبرزاده** ◄ دخترم نفیسه خانم را زینب وار زیر پوشش بگیری و بزرگ کنی و ادب و اخلاق و ایثار و شهامت و شجاعت زینب را به او بیاموز، تا افشاگر طاغوتیان زمان گردد و یار و همدرد حسینیان زمان باشد و خودت هم در چهارچوب اسلام [...][2] کنی و آن گونه که اسلام خواسته است، باشی و زندگی ات را با خواست اسلام تطبیق دهی.

۱- در اصل وصیت: رسیدیم

۲ - در اصل وصیت: ناخوانا

■ **شهید محمدرضا اکبرپور** ◄ مادرم! با زحمات بسیاری که برایم متحمل شدی[1] توانستی [مرا] فرزندی نیک و فردی بسازی که بتوانم یاری‌گر اسلام و ادامه دهنده راه حسین(ع) شوم و تو و همسرم نیز باید ادامه‌دهنده راه حضرت زینب (علیهاسلام) باشید که در این صورت شادم خواهید نمود و فرزندانم را آن طوری تربیت و سرپرستی کنید که خداوند می‌خواهد و از فرمایشات امام امت غافل نشوید و به آن عمل کنید.

■ **شهید برات علی ایمانی** ◄ همسرم! به راه [اسلام] می‌روم. اگر در این راه، شهادت نصیبم شد مبادا غمی در دل راه دهید. همچون زینب(س) صبور و با استقامت و استوار باش که خدا صبوران را دوست[دارد][2].

■ **شهید موسی‌الرضا ساقی** ◄ از مادرم می‌خواهم که در فراق[3] من نگرید، چون من زنده‌ام و در جوار حضرت باری تعالی می باشم و اگر

---

۱ - در اصل وصیت: شدی تا مرا

۲- در اصل وصیت: ناخوانا

۳- در اصل وصیت: فراغ

خواستید گریه کنید بر مصیبت‌های حضرت زینب(س) گریه کنید و بر آن همه شهیدان روز عاشورا مخصوصاً سالار شهیدان امام حسین(ع).

■ **شهید محمد کریمی** ◄ و شما ای خواهرانم! زینب وار باشید و با ناملایمات دست و پنجه نرم کنید.

نشرشاهد

امـــام حســـین (ع)

شهید سید علی هاشمی امروز گوشه نشینی برای آنان کـه آرزو داشتنـ[د] در رکاب امام حسین (ع) روز عاشـورا بجنگنـد، معنـی نـدارد. مگر حسین(ع) با چه کسی و برای چه می جنگید؟ حسین (ع) فرزند که بود و جدش برای چه قیام کـرد؟ حسـین(ع) فرزنـد علـی(ع) و رسـول الله(ص) [امت و رسول خدا (ص)] برای پیاده کـردن احکـام اسـلام, ۲۳ سال تلاش کرد تا بت‌هـای آن زمـان را از خانـه کعبـه بیـرون ریخـت و حکومت عدل الهی در جزیرهٔ العرب بر پا کرد و پایـه‌هـای قـدرت‌هـای بزرگ آن زمان را فرو ریخت. رسول خدا (ص) بـا ابوسـفیان جنگیـد تـا مردم را از جهالت بیرون کند و حسین (ع) با یزید ابن معاویه ابن سـفیان جنگید تا ملت ستمدیده آن زمان را از چنگال یزیدیان بیرون کنـد، تمـام مصیبت هایی که بر حسین (ع) وارد شد برای اسلام و پایداری حق بـود.

امروز هم فرزند حسین به پا خاست تا انتقام مظلومان و ستمدیدگان از ظالمان بگیرد. امام ما برای برقراری اسلام و مکتب قرآن قیام کرد. همه ما باید از رهبر اطاعت کنیم. اطاعت از رهبر و ولایت فقیه اطاعت از امام زمان و رسول الله(ص) و خداست. یاری رهبر، یاری اسلام است و دشمنی با رهبر دشمنی با قرآن است.

■ **شهید احمد رضا پور محمد** ◄ ای کاش می‌توانستم صد بار به دست دشمن خدا کشته شوم و دوباره زنده می‌شدم، تا با دشمنان اسلام مبارزه کنم تا بداند با چه ملت[1] بزرگ[ی] طرف است و از ملت غیور خواهانم که فقط خط الله و راه روح الله که همان راه سرور و جدمان امام حسین(ع) می باشد، ادامه دهند.

■ **شهید حسن جعفری** ◄ حسین جان! می دانم و ندایت را آن که می‌گفتی «هل من [ناصر و] ینصرنی» تو را شنیدم. حسین جان! عاشقانه به سوی شما آمدم، اگر لیاقت یاری تو را دارم قدم هایم را استوار و در هدفم پیروزم گردان.

---

۱ - در اصل وصیت: ملتی

حسین عزیز! اگر در زمان تو ۷۲ تن در کربلا شهید شدند حالا ببین برای کربلای تو چه جان‌ها فدا می‌شود، ما را یاری کن.

حسین جان! کشورهای بزرگ و پیشرفته دیگر، تمام مسلمانان را در زیر یوغ استعمار و استثمار گرفته اند. خودت بهتر می دانی برای مسلمان زیر بار ظلم رفتن ننگ است. لذا برای نابودی کفر جهانی به سرکردگی امپریالیسم آمریکا و عمال [...][1] برای رضای خدا مقابله می‌کنم، ما را یاری کن.

■ **شهید سید مهدی محمود زاده حسینی** ◄ ای جوانان! نکند که در رختخواب ذلت بمیرید که حسین(ع) در میدان نبرد شهید شد. ای جوانان! مبادا در غفلت بمیرید که علی (ع) در محراب عبادت شهید شد و مبادا در حال بی‌تفاوتی بمیرید که علی اکبر حسین(ع) در راه حسین و با هدف شهید شد.

■ **شهید محمد رضا ساقی** ◄ مادر عزیزم! حال که زندگی‌ام برای اسلام سودی نداشت شاید مرگم کمک کوچکی به اسلام عزیز باشد.

---

۱ - در اصل وصیت: ناخوانا

مردن با عزت را ما از سرور آزادگان حسین(ع) آموختیم. خون سرخ ما درخت پر شکوه انقلاب را آبیاری می‌کند؛ درختی که پیامبر(ص) با مشقت فراوان و علی(ع) با جنگ و حسن(ع) با خون دل و حسین(ع) با سر جدا شده از پیکر کاشتند و حال به دست فرزند عزیزشان خمینی افتاده است. بر همه [ی] ماست که مردانه بایستیم تا این درخت، راست و پایدار بماند.

■ **شهید محمد رضا ساقی** ◄ پدر جان! اگرچه از کنار شما می روم ولی نگران و ناراحت نباشید، این درسی است که حسین(ع) به ما آموخته است که مرگ در راه خدا را به زندگی ذلت بار ترجیح می دهیم.

■ **شهید محمد میرزا آقایی** ◄ من صدای (هل من ناصرینصرنی) حسین زمان را از کربلای ایران شنیدم. [اکنون] هر روز عاشورا و هر مکان کربلا است. با خود اندیشیده بودم ای کاش من در رکاب امام حسین(ع) می بودم و شمشیر می‌زدم! در صورتی که اکنون تاریخ تکرار می شود و انسان ها در معرفی امتحان قرار می گیرند. باشد[1] انشاءالله از

۱- در اصل وصیت: تا باشد

این امتحان رو سفید بیرون آیم.

■ **شهید علی اکبر مرادیان** ◄ اما ای ابرکافران و قدرقدرتان! بدانید ما ملت ایران در مکتب حسین (ع) درس شهادت و شجاعت را فرا گرفته ایم و پشت سرامام بزرگوارمان و روحانیت و خط ولایت فقیه تا آخر ایستاده ایم و خواهیم ایستاد. بدانید ما داغ بندگی خدا را با گفتن:

بسم الله الرحمن الرحیم

بر خود نهاده ایم، نه داغ بندگی و بردگی شمارا. ما عزت و شرافت خودمان را با ریخته شدن خون سرخمان ثابت می کنیم و تن به ذلت بردگی شما فرومایگان نخواهیم داد. اگر تمام بمب‌های اتمی خود را برسرمان بریزید، آن‌قدر ثابت و استوار خواهیم ماند تا شما را از پای درآوریم.

■ جنـــگ و جهـــاد ■

■ **شهید محمد علی حاج طـالبی** ◄ «جهـاد دری اسـت از درهـای بهشت که بر روی بندگان خاص خدا باز می‌شود.» علی(ع) شهادت هـم از آن بزرگ‌تر که نصیب ما می‌شود. و از شما می‌خـواهم کـه از شـهادت من ناراحت نشوید. گریه نکنید و صبر داشته باشید.

■ **شهید احمد رضا تصدیقی** ◄ پس از شـناختن خـدا، طبـق احکـام الهی که در قرآن آمده است و خداونـد فرمـوده اسـت کـه بهشـت را در مقابل جهاد فی سبیل الله جهـادی کـه فقـط خالصـانه بـرای خـدا باشـد. خداوند هم بهشـت را در برابـر جهـاد آن بـه او مـی‌دهـد و لـذا بعـد از شهادت، خداوند تمام نعمت‌های دنیوی و اخروی که سـر منشـا از تمـام لذایذ دنیوی و اخروی می باشد، به او عطا می‌کند.

■ **شهید عزیزالله حصاری** ◄ پدر جان! وظیفه شرعی ماست که امروز با کفار بعثی عفلقی بجنگیم و این کفار بعثی صهیونیستی را به یاری خداوند از بین ببریم و من شکر خداوند را به جای می‌آورم که شما پدر گرامی‌ام اجازه دادید تا به جبهه حق علیه باطل بروم و دین خود را نسبت به اسلام ادا کنم. مبارزه شما هم در پشت جبهه بر علیه مخالفان اسلام، جهاد در راه خداوند است.

■ **شهید احمد رضا پور محمد** ◄ خدایا! اینک به یاد تو و به منظور احیای دینم و تداوم انقلابم، به جبهه می‌روم نه به خاطر انتقام یا نام و مقام. هم اکنون[1] اینجانب احمد رضا پور محمد، سعادت آن را یافتم تا بتوانم به یاری پروردگار، در کنار سایر برادران در سنگر جهاد، برای پیکار با دشمنان اسلام و انسانیت به نبرد بپردازم و دینی را که در قبال انقلاب اسلامی بر دوش داشتم، بتوانم به نحو احسن ادا نمایم.

■ **شهید سیدمهدی محمودزاده حسینی** ◄ سلام پرافتخار امام و امت

---

۱ - در اصل وصیت: اکنون که

شهیدپرور بر تمامی عزیزان رزمنده و پیکارگران شهادت طلب جبهه های جهاد فی سبیل الله که امر امام یعنی فرمان خدا را لبیک گفتند و برتری سلاح ایمان را [بر] تکنیک شیاطین شرق و غرب به اثبات رساندند و اما اینک[1] آگاهانه و آزادانه و عارفانه و براساس این‌که رسالت و مسئولیتی که در برابر انقلاب اسلامی که خونبهای هزاران شهید و مجروح [دارم][2] ایفا کنم[3] پای به جبهه می‌گذارم و همچنین پای به جبهه می‌گذارم تا شاید رضای حق تعالی را به [دست][4] آورم و گام نهادن در این راه را یک فریضه می‌دانم و آن‌قدر به جبهه می‌روم تا رضای حق تعالی را به [دست][5] آورم و شهادت نصیبم گردد.

■ **شهید علی اکبر مرادیان** ◄ کسانی که ایمان آورده اید، جهت چیست که چون به شما امر می‌شود که برای جهاد درراه دین بی درنگ آماده شوید، چون بارگران به خاک زمین دل بسته‌اید؟ آیا راضی به زندگانی دنیا عوض حیات آخرت شده‌اید؟ درصورتی که متاع دنیا در

---

۱ - در اصل وصیت: این که و

۲ - در اصل وصیت: است

۳ - در اصل وصیت: کنم و

۴ - در اصل وصیت: جای

۵ - در اصل وصیت: جای

برابر عالم آخرت اندک و ناچیز است. اندکی فکر نمایید و راهتان را انتخاب نمایید.

■ **شهید علی اصغر وحدانی اسدی** ◄ برادرانم! مبادا از مرگم احساس یأس و ناراحتی کنید، بلکه خوشحال و پیروز سلاحتان را برگیرید، سبکبار و گرانبار، پیاده و سواره با جان و مالتان به‌سوی دشمن جانی و جنایتکار بروید و در راه خدا جهادکنید که پیروزی از آن ماست. انشاءالله.

نمـــــــاز

شهید قربان واحدی پس دردعاهای کمیـل، توسـل و نمازهـا و نمازجماعت ها ما را نیز دعا کنید.

شهید ابوالفضل ناظرپناه سلام بر شـما امـت حـزب الله کـه بـا شرکت خود در نماز جمعه‌هـا و تشـییع جنـازه‌هـای عزیزانمـان ... و در مراسم‌های مذهبی واجتماعی و برنامه‌هایی که مسـئولین پیـاده مـی‌کننـد، شرکت می‌نمایید و درپشت جبهـه ایثـار و ازخودگذشـتگی مـی کنیـد و درجبهه نیز با رزمیدن، نابودکردن کفر تلاش می‌کنید؛

شهید ابوالفضل ناظرپناه برادران! در نمازهایتان غفلت نکنیـد و همیشه درسـرموقع نمـاز بخوانیـد، چـون درجـوانی پـاک بـودن، شـیوه پیغمبریست.

■ **شهید احمد دل آرا** ◄ خانواده عزیزم، بیش از این سرتان را به درد نمی‌آورم و بیش از این سفارش نمی‌کنم. سعید کنید نماز و روزه‌هایتان ترک نشود.

■ **شهید رمضان شاکری** ◄ حال ای برادران و خواهران ایرانی! سعی کنید امام را تنها نگذارید و پشتیبان ولایت فقیه باشید. همیشه در نماز جمعه‌ها شرکت کنید.

■ **شهید وکیل محمد رستمی** ◄ در مورد نماز جمعه تأکید می‌کنم که شرکت کنید. از دانش آموزان و دانش‌پژوهان می‌خواهم که با جدیت به تلاش خود در یادگرفتن تلاش نمایند.

■ **شهید حسین مروجی** ◄ می‌دانم که برادر خوبی برای شما نبودم، ولی امیدوارم که در آن دنیا بتوانم جبران کنم و برادرانم! امیدوارم که نگذارید سلاحم برزمین بیفتد و شما را به نماز توصیه می‌کنم، ولی هرچند که خودم در نماز خواندنم تنبلی می‌کردم، امیدوارم که خداوند مرا عفو کند.

■ **شهید ابوالقاسم مقیم فاروجی** ◄ وصیتم به ورزشکاران این است که موقعی که صدای اذان یا هنگام نزدیک به اذان است ورزش را ترک کنید و به سوی نماز بشتابید که تنها نماز به داد شما خواهد رسید و ورزش را هدف خودتان قرار ندهید و نماز را کوتاه و سبک نشمارید و مبادا چنین روزی بر شما ورزشکاران که همه [شما را] دوست دارند، پیش بیاید.

■ **شهید ناصر نوری** ◄ از شما برادر و خواهرم می خواهم نماز و فرایض دینی را فراموش ننمایید و با درس خواندن خودتان، دل امامتان را شاد و دل دشمنانتان را کور نمایید.

■ **شهید رحمت الله برات پور** ◄ نماز را اهمیت خاصی بدهید و به جماعت و در مسجد برگزار کنید و از مسایلی که باعث تفرقه می شود شدیداً دوری کنید.

■ **شهید ارسلان ببوئی** ◄ دوستان و هم سن و سال‌هایم، تقاضا دارم

که وظیفه‌ی آنهاست که سرباز اسلام باشند و سعی کنند که تجاوزگران، به اسلام عزیز صدمه‌ای نزنند و در نهادها و ارگان‌ها و مراسم تجمعی مثل دعای کمیل[و] نماز جمعه فعالیت‌های چشم‌گیری داشته باشند.

■ **شهید براتعلی ترکانلو** ◄ بعد از من مواظب بچه‌ها باشید که خدا[ی] نکرده در آینده بی نماز و ناباب درنیایند.

■ **شهید مهدی یزدانی مقدم** ◄ مادرجان! تو خود مرا تشویق به مبارزه با صدامیان و کفر می‌کردی، تو خود مرا وادار به شرکت در جماعات مذهبی و نمازهای جماعت می‌کردی و حتی خودت هم می‌خواستی مثل من باشی .

■ **شهید علیرضا ابراهیمی** ◄ از ملت قهرمان و شهیدپرور ایران می خواهم که راهی جبهه ها بشوند و تاسرنگونی این مزدوران و جنایتکاران شرق و غرب به مبارزه‌ی حق علیه باطل ادامه بدهند که انشاءالله به یاری خدا و شما رزمندگان، ایران را به گورستان تجاوزکاران تبدیل نمایید و یادتان باشد که در نماز جمعه ها شرکت کنید و شب‌های جمعه به دعای پرفیض کمیل بپردازید و همچنین برای تندرستی رزمندگان اسلام دعای

توسل را بخوانید و همچنین کسانی که در خط امام و اسلام نیستند درتشییع جنازه‌ی من شرکت نکنند.

■ **شهید نادر اسماعیل نیا** ◄ نماز را فراموش نکنی[1] و شما ای برادران و دوستان دینی‌ام! امیدوارم که قدمی را به غیر از راه خدا برندارید و کارهایتان را در رابطه با پروردگار قرار دهید و پشتیبان ولایت فقیه باشید.

■ **شهید علی محمد افروز** ◄ شما خواهران عزیزم! نماز بخوانید و امام را دعا کنید.

■ **شهید احمد میرآقازاده** ◄ آری برادرم! الان که برای تو چند کلمه می نویسم نه به عنوان این‌که بخواهم نصیحتی برای برادر بزرگ‌ترم داشته باشم، بلکه[2] می‌خواهم بعد از کشته شدنم راه مرا ادامه بدهی و از تو می‌خواهم که در نماز جمعه‌ها شرکت کنی [همچنین][3] در دعاهای

۱- خطاب به خواهر شهید

۲- در اصل وصیت: بلکه

۳ - در اصل وصیت: و

کمیل و ندبه، زیرا که اسلام به افرادی همچون شما نیازمند است.

■ **شهید حسن قلی ایمانی** ◄ از شما می‌خواهم که برادران دیگرم را به ادامه دادن در راه شهدا آماده کنید که انشاءالله سلاح بنده و دیگر همرزمانم را برداشته و راه مرا ادامه دهند و شما هم درنماز جماعت ها شرکت کنید و جای ما را پرکرده که بسیار اجر دارد.

■ **شهید حسن قلی ایمانی** ◄ پیامم به مردم شهیدپرور این است که جبهه‌ها را پرکرده و در نماز جمعه‌ها شرکت نمایند که از همین نماز و دعاست که ما پیروز هستیم .

■ **شهید اسماعیل جاقوری** ◄ می‌بینیم عده ای به نماز بی اعتنایی می‌کنند، برادران! ما، به خاطر همین نماز شهید می دهیم و میراث انبیا و اولیاءالله را ادامه می دهیم. اگر می بینیم امام سجاد (علیه السّلام) در سر نماز نمی‌تواند از ترس خدا لرزه‌ی بدنش را نگه دارد و اگر می‌بینیم امام حسین(ع) در میدان جنگ و در ظهرعاشورا به نماز می ایستد و اگر می بینیم علی(ع) درمقابل خدای خود مثل چوب خشک می شود می خواهد

به ما بفهماند که ای مردم! دنیا محل گذراست «الدنیا مزرعة الآخرة» دنیا[1] مزرعه‌ی آخرت است، پس ای مؤمنان! از الان با خود توشه بردارید که آنجا گیر نکنید و دیگر این‌که به فعالیت‌های فوق برنامه اهمیت دهید تا خداوند هم یاریتان کند.

■ **شهید میکائیل قرنی** ◄ ازکوشش در[انجام] نمازشان دریغ نکنی .[2]

■ **شهید میکائیل قرنی** ◄ فاطمه جان! دخترم، دیگر سفارش نکنم اگر مرا دوست داری، اول نماز و بعداً دَرست را فراموش نکنی .

■ **شهید داوود گریوانی** ◄ نمازجمعه‌ها را فراموش نکنید.

■ **شهید قاسم قاسمی فرد** ◄ بچه‌های عزیزم! امیدوارم که مادرتان را اذیت نکنید و خوش رفتار باشید و نماز و دَرستان را درست بخوانید که موقع امتحان ها می باشد.

۱- در اصل وصیت: دینا

۲- خطاب به همسر شهید

■ **شهید عباس میرزازاده** ◄ نمازهایتـان را تـرک نکنیـد، حتمـاً اول وقت به جا آورید.

فصل دوم
مسائل سیاسی

■ پیروی از ولایت فقیه ■

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ از شما می خواهم در این موقعیت حساس که دشمن شکست خورده دست، به یک توطئه[ی] دیگر در خلیج فارس زده است، همیشه گوش به فرمان امام عزیز و طرفدار خط رهبری و ولایت فقیه باشید و تا آخرین قطره‌ی خون خود در راه دفاع از انقلاب اسلامی و امام عزیز ایستادگی نمایید.

چون ولایت فقیه، استمرار حرکت انبیاست و اطاعت از ولایت فقیه، اطاعت از پیامبر (ص) و انبیاست و اطاعت از انبیا، اطاعت از خداست، پس اطاعت از ولایت فقیه کنید که اطاعت از خداست و سرپیچی کردن از ولایت فقیه، سرپیچی کردن از دستورات خداست، پس بیاییم پیرو ولایت فقیه باشیم که اطاعت از ولایت فقیه، اطاعتی ناآگاهانه و کورکورانه نیست، بلکه اطاعتی آگاهانه و عالمانه است.

■ **شهید احمد خیر دستجردی طرق** ◄ پیامم برای امت حزب الله در صحنه ایران به عنوان یک برادر کوچک: هر چند کوچک هستم که به این ملت استوار و پایدار پیام بدهم، ولی پیامم این است که همیشه گوش به فرمان ولایت فقیه باشید و همیشه از امام تبعیت کنید و هیچ وقت امام را تنها نگذارید و همیشه جبهه ها را پر کنید و تا صدام و صدامیان را نابود نکرده‌اید و قدس عزیز و کربلا را آزاد نکرده اید، دست از مبارزه برندارید.

■ **شهید گل محمد نعیمی** ◄ از ملت شهیدپرور ایران خواهانم که گوش به فرمان ابرمرد تاریخ، بت شکن زمان، خمینی کبیر [ره] باشند و تنها این مرد بزرگ را به پیشوایی و رهبری قبول نمایند زیرا که قرآن کریم فرموده: «اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم».[1]

باید ما خدا را اطاعت کنیم و رسول اکرم و اولی الامر را اطاعت کنیم که شامل ولایت فقیه می باشد و باید ما پیرو ولایت فقیه باشیم.

۱- سوره‌ی نسا، آیه ۵۹

بسیج

شهید احمد حامدی اینجانب سرباز کوچک اسلام احمد حامدی، اعزامی از بجنورد، عضو بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به خاطر خدا و لبیک گفتن به ندای امام حسین (ع)و امام زمان (عج) و نایب بر حقش امام خمینی [ره] به جبهه رفتم تا بتوانم کوچک‌ترین خدمتی به اسلام و میهن اسلامی خودمان انجام بدهم و اگر من در این راه شهید شدم، برایم گریه نکنید.

شهید رمضانعلی خدابخشی ملت روئین! سلام بر شما باد، بشتابید[1] به جبهه ها و سنگرها را حفظ نماییدکه دشمن در کمین است. مبادا محل سرزنش باشید برای ضد انقلاب. شما باید دهن ضد انقلاب را

۱- در اصل وصیت: به شتابید

بکوبید[1]، مخصوصاً [شما] برادران بسیج و انجمن اسلامی شهید مطهری روئین [باید این کار را انجام دهید].

■ **شهید اسماعیل جاقوری** ◄ انسان اگر در هر جا فعالیت کند و هدفش خدا باشد، خدا اجرها و حسنات زیادی به او می دهد. اگر یک فرد بسیجی واقعی، یک ساعت نگهبانی در راه خدا [بـ]دهد بهتر از چندین سال عبادت است.

■ **شهید اسماعیل جاقوری** ◄ باید به این [مسئله] اعتراف کنم که من در بسیج ساخته شدم و از آنجا تقریباً معنویت اسلام و درد اسلام را درک کردم. پس تا فرصت دارید عزیزان، خود را بسازید و اما از خانواده شهدا تجلیل به عمل آورید، به ویژه شهید «محمد هوشیار» که همسنگرم بود و به لقاءالله پیوست و اما از تمام برادران بسیجی پایگاهمان که در خودسازی و تربیت من نقش مهمی را داشته‌اند، تشکر می‌نمایم و امیدوارم سرباز امام زمان (عج) باقی بمانید .

۱- در اصل وصیت: به کوبید

■ **شهید میکائیل قرنی** ◀ به برادران خودم سفارش می کنم که راه خودشان را ادامه بدهند و سنگر برادرانشان را خالی نگذارند. جوانان را در سپاه و بسیج بیاورند. برادران، جوانان را بسازند. به خداوند نزدیک کنند تا انشاءالله آن هدفی که همه ما می‌خواهیم، به آن دست پیدا کنیم.

نشرشاهد

■ تـــداوم راه شـــهدا ■

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ از تو می‌خواهم همچنان که در جبهه‌های نبرد نور علیه ظلمت حضور داری، بیشتر از پیش به جبهه رفته و تفنگ از دست افتاده برادرت را بر دوش بگیری و دوشادوش دیگر برادران رزمنده بجنگی .

■ **شهید براتعلی وحدانی** ◄ سخن من به تمام ملت شهید پرور که ادامه‌دهنده راه حسین(ع) هستند به آنهاست. من به عنوان یک برادر کوچک به عرضتان می‌رسانم مبادا یک لحظه از یاد خدا [غافل بمانید] و مبادا امام عزیزمان، قلب امت که نور چشم مستضعفان است [را] تنها بگذارید. به خون سرخ شهیدانمان که گرانبهاترین و عزیزترین است اگر به دستورات رهبرمان [عمل] نکنید ضربه بر پیکر اسلام زده‌اید؛ چون کار

فقط برای خدا ارزش دارد و به[ندای[1]] «هل من ناصر ینصرنی» لبیک [بگویید[2]].

■ **شهید عبدالعلی منوچهری** ◄ برادرانم و پدرم راهم [را] ادامه دهند.

■ **شهید رضا سهرابی** ◄ فقط کلام و پیام من این است که جای شهدا را خالی نگذارند و به کمک رزمندگان اسلام بشتابند.

■ **شهید جعفر قلی نجمی طراقی** ◄ و تنها پیامی که به بازماندگانم و امت حزب الله دارم، این است [که]حافظ خون شهدا باشند و از انقلاب و اسلام دفاع بنمایند و از برادرانم می‌خواهم که اسلحه مرا به زمین نگذارند.

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ دوستان عزیز! برادرانی که صدا یا

---

۱ - در اصل وصیت: شعار

۲- در اصل وصیت: گفته

وصیت بنده حقیر را قرائت می‌کنید! سعی کنید ادامه دهنده راه [شهدا] باشید نه این‌که فقط گریه و بعد از مدتی نیز فراموش کنید. شهید از شما راهرو و ادامه راه می‌خواهد، نه گریه کن و سیاه پوش کوتاه مدت. پس برادران! راه این شهیدان را ادامه دهید.

■ **شهید علی اصغر ابراهیمی** ◄ پسرم! عزیزم! «علی اصغر ابراهیمی»! می‌خواهم وقتی که بزرگ شدی راه پدرت را ادامه دهی و قصاص خون شهدای اسلام را بگیری و هیچ‌گاه کینه دشمن را از دلت بیرون نکنی و اسلحه پدرت را همیشه گرم نگاه داری و همچنین فرزندان دیگرم امیدوارم چنان باشند.

■ **شهید احمد دل آرا** ◄ منِ گناهکار که قلبی محجوب و نفسی معیوب و هوایی غالب و طاعتی قلیل و معصیتی کثیر دارم، حقیرانه به سنگر مردان حق می نگرم و هرگاه به چهره آنان نگاه می‌کنم، در برابرشان خجلم. هر وقت عکس شهیدان نورانی [و] رهبرم را می‌بینم این خجالت و حقارت آنچنان می‌شود که مرگ را از خدا طلب می‌کنم. بالاخره شهیدان رفتند و پیام‌رسانان زینبی باید راه این عزیزان را ادامه

دهند و اگر امروز ما شهید ندهیم به پیروزی نمی‌رسیم[1] و پیروزی به خون احتیاج دارد.

■ **شهید علی اکبر داوری** ◄ این را به همسر و فرزندانم بگویم که نباید بگذارید[2] بعد از [آن که] من شهید شدم اسلحه من به زمین بیفتد. این اسلحه را باید به دست بگیرید و خونتان را به ریشه درخت عظیم اسلام بریزید و درخت اسلام را بارور کنید. اسلام به خون ما سربازانش نیاز دارد و این خون بی ارزش ماست که می‌تواند اسلام را به جهانیان بشناساند.

■ **شهید محمدحسین حقانی ولی پور** ◄ دوستان و هم‌کلاسان عزیز! من راهی را رفتم که حسین(ع) رفت. جان دادم که تا جانان بماند. از شما می‌خواهم که راهم را ادامه دهید و نگذارید که تفنگم برزمین بماند.

■ **شهید محمد حصاری** ◄ ای پدرجان! راه مرا ادامه بدهید.

۱- در اصل وصیت: نمی رسید

۲- در اصل وصیت: بگذارید

■ **شهید احمدرضا تصدیقی** ◄ از خانواده ام تقاضامندم که برای من ناراحت نباشند و زینب‌وار[1] به میدان بیایند و ادامه دهنده راه شهیدان باشند.

■ **شهید احمد جمالی** ◄ از برادرم می‌خواهم که راه مرا و شهدای اسلام را ادامه دهد[2] و از دوستانم می‌خواهم که در سنگر مدرسه، اسلام را پایدار و سرافراز نگه دارند.

■ **شهید موسی پیرزاده** ◄ ای امت شهیدپرور! نگذارید که دشمن شناخته نشود و برشما غلبه کند. نگذارید اسلحه شهیدان برزمین افتد، سنگرها را پرکنید.

■ **شهید محمود بهادری** ◄ بنده، وظیفه خود را برآن دیدم که هرچه زودتر خود را آماده کنم و به صف فشرده رزمندگان اسلام بپیوندم تا با یاری خداوند تبارک و تعالی و همگام با برادران رزمنده، دشمنان اسلام

---

۱ - در اصل وصیت: همچون زینب‌وار

۲- در اصل وصیت: دهند

را از صحنه روزگار محو کنیم. بدانید که ما نه بـرای انتقـام، روانـه جبهـه می‌شویم و نه برای گرفتن خاک و نه برای ریخـتن خـون مـی‌رویـم، مـا می‌رویم تا با خون خود درخت اسـلام [را] آبیـاری کـرده و دیـن مبـین اسلام به تمام ملل جهان بشناسانیم و تا کفر برروی زمین است جنگ هم هست و ما در این راه تا آخرین قطره [ی] خونمان خواهیم جنگیـد و تـا به اهتزاز درآوردن بیرق سـبز لااله الا الله بـر بلنـدترین قلـل جهـان، راه شهیدانمان را ادامه می‌دهیم.

■ **شهید ابراهیم ترکانلو** ◄ ای پدر و برادرم! ناراحت نباشید؛ چـون مرگ با عزت بهتر از زندگی با ذلت است. پدرم! شکر کن که فرزنـد تـو شهادت را انتخاب کرد. برادرانم! باید اسلحه از دست افتاده مـرا بگیریـد [و] با کفار بجنگید.

■ **شهید علی اصغر ریاحی** ◄ پیام من و دیگر شهیدان این است کـه همگی شماها این راه را انتخاب کنیـد و ایـن هـدف و راه برویـد [را] و خط سرخ[1] حسین و یاران حسین را ادامه دهید.

---

۱ - در اصل وصیت: به دنبال خط

■ **شهید حسین شرف پور** ◄ سفارش من برای تمام دوستانم این است که در تشییع جنازه بنده شرکت کنند. این وصیتنامه من را در میان مردم بخوانید[1] تا بعضی ها سرمشق بگیرند و از خط منافقین فرار کنند [و] به جبهه‌های حق علیه باطل بیایند[2] تا از میهن اسلامی خودشان دفاع کنند.

■ **شهید حسن شاکری** ◄ من تنها پیامی که به ملت ایران دارم، این است که هرگز از این انقلاب و اسلام ناامید مگردید و راه خدا و اسلام و امام را تا ظهور امام زمان(عج) ادامه دهید و راه شهیدان گلگون کفن را ادامه داده و امام را یاری کرده و به اسلام پایبند بشوید که روز جدایی درپیش داریم. و چنان‌که یکی از امامان می‌گوید[3]: [«]مرگ با افتخار بهتر از مرگ با ذلت است [.»]

■ **شهید محمدحسین پاسدار** ◄ شما برادرم حسن! تنها خواهشی که از شما دارم [این است که راه] درست را ادامه بده و اگر به مقامی

۱- در اصل وصیت: حرف و، قبل از تا آمده است.

۲- در اصل وصیت: حرف و، قبل از تا آمده است.

۳- در اصل وصیت: می‌گوید و

رسیدی، سعی خود را بکن که هیچ وقت خداوند را از یاد نبری و به این ملت که با دادن خون هزاران نوجوان خود، درخت انقلاب اسلام را آبیاری کردند کمک کنی .

■ **شهید منصور نوری** ◄ و از جمع برادران حزب الله می خواهم که راه شهدای عزیز را ادامه دهند.

■ **شهید سیدمهدی محمودزاده حسینی** ◄ خواهران و برادران[از این که[1]] نتوانستم وظیفه خود را نسبت به شما [به خوبی] انجام دهم عذر می‌خواهم و امیدوارم که برایم طلب آمرزش کنید و از شما می‌خواهم که همیشه زینب‌وار و برادرانم حسین وار و قاطعانه امام را یاری کنند و راه شهیدان را ادامه دهند.

■ **شهید علی اکبر مرادیان** ◄ ای عزیزانی که پیامم را می‌شنوید! به جای گریه برمن، راهم را ادامه دهید.

---

۱ - در اصل وصیت: اگر چه

■ **شهید ابراهیم نظامی** ◄ جوانان عزیز و غیـور! مـردان ایـران زمـین! مبادا در بستر ذلت بمیرید که حسین(ع) درمیدان نبرد شهید شد.

من کوچک‌تر از آن هستم [که] به شما پیام دهم، ولی بـه عنـوان یـک رزمنده حقیر، ولی با قلبی راسخ و ایمانی استوار، به شما عزیـزان توصـیه می‌کنم که ادامه دهنده راه شهیدان باشید.

■ **شهید ابراهیم نظامی** ◄ پیام من به خانواده‌ام این اسـت کـه مبـادا بعد از شهادتم نگران و ناراحت باشند، [زیرا مـن] ادامـه دهنـده راه پـدر شهیدم باشم. ممکن[1] است برایتان سخت و دشوار باشد، ولـی بـه خـاطر رضای خدا باید سختی‌ها را تحمل کرد.

■ **شهید ابـراهیم نظـامی** ◄ بـرادران عزیـزم! مبـادا بعـد از شـهادتم ناراحت باشید، باید ادامه راه دهنده تمام شهیدان بوده و به این شهادت‌ها افتخار نمایید.

■ **شهید ابراهیم نظامی** ◄ وصیت من برای ملت مسلمان و هم‌شهری و هم قلعه ای های عزیزم این است که، امام را تنهـا نگذارنـد و همیشـه دنباله روِ امام و بعد از آن ادامه دهنده [ی] راه آن باشند.

---

۱ - در اصل وصیت: چون ممکن

■ **شهید براتعلی وحدانی** ◄ به آن‌ها سفارش کن[1] که راه شهیدان را ادامه دهند و تا بیرون کردن دشمن اسلام از پای ننشینـ[نـ]د[2]. همه‌ی فرزندانت در نزد خدا با آبرو و سرافراز هستند و هم شما پدر و مادرعزیزم.

۱- خطاب به مادر شهید

۲- در اصل وصیت: ننشیند

■ حفظ انقلاب اسلامی ■

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ اینجا میدان جنگ اسلام, علیه تمامی کفر و تمامی ظلم و استکبار است و اینجا میدان نبرد حق علیه تمامی کفر و باطل به هر شکلش می باشد و ما امروز در چنین جنگی هستیم. آنان که در خانه‌هایشان خزیده اند و چشم و گوششان را فروبسته اند و مانند کبک سر خود را زیر برف کرده‌اند، بدانند که اگر ما رفتیم، فردا نوبت آنان است که تفنگ‌های بر زمین افتاده‌مان را برگیرند[و] این راه خونین را ادامه دهند و اگر چنین نکنند نفرین خدا بر آنان باد.

■ **شهید سیدعلی هاشمی** ◄ در این موقع که اسلام به خون ما احتیاج دارد. برادران و خواهران! ای جوانان عزیز! حال که انقلابمان به پیروزی نهایی رسیده چرا پس دفاع نکنیم؟ انقلابی که با خون هزاران

شهید گلگون کفن آبیاری شده, پس باید با ایمانی قوی و استوار بـا دلـی سرشـار از مهـر [و] محبـت از لطـف و مرحمـت خداونـد انقـلاب را نگهداری و ادامه دهیم. اگر ما از دین مبین اسـلام, از نـاموس[و] شـرف دفاع نکنیم، خون بهای شهدا برگردن کیست؟ مسـلماً بـر گـردن ماسـت. آنان در راه اسلام به لقاءالله پیوستند و انقلاب را به پیروزی رساندند، امـا ادامه و اهداف انقلاب را بر گردن ما گذاشتند. پس بایـد[1] جـان مـال [و] آنچه که در توان داریم به کار گیریم در راه اسلام.

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ ما همه وظیفـه داریـم از ایـن انقـلاب دفاع کنیم، حتی اگر به قیمت جانمان تمام شود، بایـد دفـاع کنـیم. بنـده حقیر راهی را انتخاب کرده بودم که با آگاهی کامل بـوده و آن همـان راه امام حسین(ع) است و جز این راه، راه دیگـری نیسـت قابـل جـان دادن باشد و شهادت نصیب بشر شود. البته راه حسـین(ع) همـان راه اسـلام و پیامبران و قرآن است. برادران! اسلحه ام بر زمین افتاده شماها بایـد آن را بردارید و برای دفاع از حق با باطل بجنگید. اگر این کار را نکنید مـدیون شهدا خواهید شد.

---

۱ - در اصل وصیت: باید با

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ و به فرمایشات ولی فقیه گوش فرادهید. ما همه وظیفه داریم از این انقلاب دفاع کنیم، حتی اگر به قیمت جانمان تمام شود. به خصوص شما امت حزب الله طبقه مستضعف! چون این انقلاب در اصل مال این قشر می‌باشد. البته شهدا نیز از همین‌ها هستند. اگر می‌گویید نه بروید و تحقیق کنید، این‌ها چطور زندگی کرده‌اند وچطور بزرگ شده و چطور زندگی داشتند و حال کجا هستند؟

■ **شهید رضا نعمتی** ◄ شما ای امت دلاور ایران! امروز تمام شیاطین کل قدرت خود را برای برانداختن جمهوری اسلامی ایران به کارگرفته‌اند و می‌خواهند اسلام را [...][1] حال وظیفه [ی] هر مسلمان است که در مقابل این جهانخواران بایستد و اسلام عزیز را برای همیشه در تاریخ زنده نگه‌دارد.

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ ای انقلاب عزیزما! سیراب شو

---

۱ - در اصل وصیت: ناخوانا

از خون ما و به ایستادگی‌ات ادامه بده. ای بازوان انقلاب! بجوشید از خون ما و به تداوم انقلاب ادامه دهید. ای اسلامیان! برخروشید و به رهبری این رهبر کبیر، پرچم اسلام را در سرتاسرجهان برپا کنید.

■ **شهید رمضانعلی خدابخش** ◄ خدایا! اسلام ومسلمین جهان را بر جنایتکاران دنیا پیروز بگردان، تمام ابرقدرت شرق و غرب را نابود بگردان.

■ **شهید حسنعلی ثقفی** ◄ پدرومادر گرامی‌ام! دفاع از ایمان و شرف و سرزمین اسلامی یک فریضه حتمی است و باید برای جلوگیری از تجاوز دشمن, همیشه آماده و مهیا باشید و اگر بدن‌های ما ساخته شده که آخر کار بمیرد، پس چرا درراه خدا باشمشیرها قطعه قطعه نشود؟

■ **شهید حجت الله توسلّی** ◄ پدرومادرها! جلوی بچه های خود را نگیرید و بگذارید به جبهه‌ها بروند که خون شهدای انقلاب و این جنگ تحمیلی خدای نکرده، با شکست ما پایان [نپذیرد][1] چون, چشم تمام

---

۱ - در اصل وصیت: نشود

محرومان جهان به انقلاب ما دوخته شده است و باید به نحو احسن از این انقلاب نگهداری کنیم.

■ **شهید حجت الله توسلّی** ◄ ای مردم رنج کشیده و شهید داده! مبادا خون شهیدان را پایمال کنید و مبادا این انقلاب اسلامی را از دست بدهید، به قدری خون داده شده تا این انقلاب به ثمررسیده و حال وظیفه شما نگهداری آن است. با مخالفان این انقلاب مبارزه کنید و نگذارید که دشمن، کوچک‌ترین ضربه ای به این انقلاب عزیزمان بزند. با گران‌فروشی و محتکرو همه اینها مبارزه کنید. فرزندان خود را به جبهه بفرستید و خود نیز به آنها کمک کنید.

■ **شهید علی اکبر شرکاء** ◄ فقط به عنوان برادر کوچکتان از شما می‌خواهم اگر نتوانستید در تشییع جنازه من شرکت کنید من از پدر و مادرم می‌خواهم که ناراحت نباشند چون شما برادران کار دارید ولی می خواهم در تشییع جنازهٔ دیگر شهدا شرکت نمایید تا بدین‌وسیله مشت محکمی بر دهان ابرقدرت‌های شرق و غرب و دیگر نوکران آن وارد کنید و به آنان ثابت کنید که همیشه در صحنه خواهید بود و از دادن شهید ناراحت نمی‌شوید و از ادامه جنگ, خسته نگشته اید، بلکه با

پرپرشدن هر شهید حضور شما در صحنه بیشتر می شود و می توانید مشت محکم‌تری بر دهان زورگویان وارد سازید.

■ **شهید عباس نوروزی** ◄ من وصیت می‌کنم که این انقلاب را نگه‌دارید و همیشه پیشرو این شهیدان انقلاب باشید.

■ **شهید حسین شرف پور** ◄ تنها سفارش من به ملت ایران این است که نگذارند این تجاوزگر به کشوراسلامی ما تجاوز کند.

■ **شهید محمود مرادی** ◄ پس در حقیقت نمی توان[1] بر چنین امتی وصیت کرد. بلکه بر عکس این ما هستیم که باید از اینها درس ایثار، درس حرّیت و آزادگی، درس شهامت و شهادت بگیریم، امتی که شعارش تکیه بر این است که رهسپاریم با خمینی تا شهادت، چه می‌توان به این امت توصیه کرد؟ بگوییم که با مال خود به این انقلاب کمک کنید، درکجا که نکرده‌اید؟ دربازسازی مناطق جنگی، در کمک به برادران فلسطینی، در کمک به جنگ زدگان کشور خودمان و یا بگوییم که با جان

۱- در اصل وصیت: نمی توانم

خودتان از این انقلاب حفظ و حراست کنید، تا حال, حدود پنج سال است [که] از جنگ می‌گذرد. همین مردمند که در صحنه جنگ هستند. علاوه بر آن نیروهایی که به خارج از کشور، لبنان، افغانستان و غیره که نرفتند؟ بنابراین این مردم قابل تجلیل و قدردانی هستند نه این‌که قابل وصیت و توصیه .

■ **شهید ابوالقاسم مقیم فاروجی** ◄ وصیت من به برادرانم: امروز دیگر روز خوش و سکوت نیست، امروز روز حرکت به خاطر خداست. امروز شما موظفید که از خون شهیدان برای احیای اسلام کمال استفاده [را] نمایید یا به نحوی اعضای اسلامی را تقویت نمایید.

■ **شهید ناصر نوری** ◄ سلام بر سنگرهای پرخون مرزهای ایران که توسط مزدوران بیگانه و جیره‌خواران شرق و غرب –که از آستین صدام خائن به درآمده تا انقلاب نونهال ایران، را ناتوان سازند ولی [آنان] باید بدانند که ملت ایران متکی به سلاح ایمان است و به خاطر همین به شرق و غرب، نه گفته و به جمهوری اسلامی رأی داده است و در پای رأی خود تا آخرین قطره خون ایستادگی خواهند نمود، تا استعمار شرق و غرب را به جای خود بنشانند و به یاری امام امت، خمینی بت شکن،

این انقلاب را به تمام کشورهای دنیا صادر خواهیم کرد و اگر به جای آب از زمین خون جاری شود صدام[1] خائن و مزدورانش کوچک‌تر از آن هستند که بتوانند جلوی این رهبر و ملت به خروش آمده را بگیرند.

■ **شهید حسین میرقراچورلو** ◄ بدانید که شهیدان چه اجر عظیمی نزد خدا دارند و چه شهیدانی برای این انقلاب تقدیم کردیم تا به اینجا رسیدیم. من از شما می‌خواهم که این انقلاب را حفظ کنید و پشتیبان ولایت فقیه باشید و امام را تنها نگذاریدکه اگر از امام جدا شویم از اسلام جدا شده ایم و اگر از اسلام جدا شویم، به اسفل السافلین سقوط خواهیم کرد و طلب درجات عالی برای شهدا بکنید.

■ **شهید عین الله بداغ آبادی** ◄ ای پدر و مادران! گرچه عزیزان شما در جبهه ها قطعه قطعه می‌شوند، ولی باید بدانید[د] که هر چه این بدن‌های ما قطعه قطعه شود، انقلاب اسلامی درتمام دنیا وسیع‌تر می شود و نهال آزادی در قلب مردم جهان بزرگتر می شود و برای بچه‌های خود ناراحت نباشید و آنها را برای رفتن به جبهه‌ها، یاری کنید.

۱- در اصل وصیت: و مدام

■ **شهید علیرضا صالحی** ◄ ای ملت قهرمان و شجاع و باایمان! امروز برشماست که از اسلام و انقلاب اسلامی دفاع کنید و نگذارید این اسلام که با خون هزاران هزار شهید آبیاری شده از دست ما برود. همان‌طور که امام فرمودند: « اگر امروز ایران شکست بخورد، اسلام شکست خورده و دیگر تا سال‌های سال از اسلامی و قرآنی خبری نیست.» پس باید از تمام لحاظ مجهز بود؛ از لحاظ ایمان و تقوا از لحاظ فرهنگی، نظامی [و] اقتصادی. خودمان, ملتمان باید [خود] آماده کنند تا با این آمادگی دشمن اسلام و قرآن را شکست دهند و آنها را به زباله دان تاریخ بیندازید تا دیگر هیچ قدرتی نتواند به اسلام و مسلمین دهن‌کجی کند[1] همان‌طوری‌که آگاهید تمام قدرت‌های استکباری برای شکست اسلام تلاش می‌کنند. طبق فرموده حضرت علی (علیه السلام) دروقتی که پسرش محمد حنیفه به جنگ می‌رفت فرمود:« اگر کوه‌ها از جا تکان بخورد تو از جای خود تکان نخور و دندان‌هایت را روی هم بفشر و بر قلب دشمن حمله کن[2].» و شما هم ای ملت عظیم الشأن! تمام سختی‌ها را تحمل کنید و با رزم قاطع خود با دشمن متجاوز بجنگید. ای ملت

۱- در اصل وصیت: کنند

۲- در اصل وصیت: کند

قهرمان! ای مسلمانانی که عرصه را بردشمنان خدا تنگ کرد[ه]ید! نترسید، نهراسید، خودتان را مجهز کنید که پیروزی از آن مسلمانان است.

■ **شهید براتعلی تراکانلو** ◄ شما ای فرزندان گرامیم! از شما می‌خواهم که دست از یاری دین خدا برنداشته و دین اسلام را یاری کنید.

■ **شهید یوسف یزدانی** ◄ هر چند کوچک‌تر از آن هستم که به ملت شهید پرور ایران پیامی بدهم ولی با همه اینها به عنوان فرزندی از فرزندان این ملت غیور ایران می‌خواهم که همیشه در صحنه باشند و انقلاب را پیروز فرض نکنند و بگویند[1] که دیگر این انقلاب پیروز است. به فرموده امام امت گوش دهید که می‌گوید: «انقلاب کردن, آسان است ولی نگهداری یک انقلاب سخت می باشد.» همیشه در صحنه باشید و امام را دعا کنید تا ظهور مهدی (عج) زنده بماند و از شهید دادن نیز باکی نداشته باشید که برای ما شکست نیست نه در حیات و نه در شهادت.

۱- در اصل وصیت: بگویید

■ **شهید گل‌محمد نعیمی** ◄ ملت عزیز ایـران! سـعی کنیـد تـا تـوان دارید در پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی که راه الله است [تلاش کنیـد][1] و در پی صدور این انقلاب به جهان بکوشید تا ظلم وفساد ریشه کن شـود و همگی در زیر پرچم لااله الاالله به سربریم و من از ملت مسلمان ایـران می‌خواهم که پس از پیروزی جنگ با صدام کـافر بـه کمـک فلسـطین و آزاد نمودن قدس عزیز از دست اسرائیل غاصب بشتابند.

می‌جنگیم ما می‌میریم سازش نمی‌پذیریم.

■ **شهید محمد وحدانی** ◄ پدر ومادرمهربان! اگـر برنگشـتم وصـیتم این است که صبر و بردبـاری خـود را از دسـت ندهیـد. در نگهـداری و حراست از اسلام عزیز تلاش نمایید.

---

۱ - در اصل وصیت: بپیمایید

نشر شاهد

فصل سوم

مسائل اجتماعی

■ احســـاس مســـئولیت ■

■ **شهید سید علی هاشمی** ◄ همه ما وظیفه داریم دیـن خـود را بـه امام ادا کنیم. امروز، امام عزیز ما با قامتی استوار در مقابل ابرقـدرت‌هـای شرق و غرب ایستاده و آنان را به خاک مذلت کشانده است. همه ما بایـد در این انقلاب سهیم باشیم. بـی‌تفـاوتی در مقابـل جریانـات مملکـت و جنگ مسلمانی ما را زیر سؤال می برد. دفاع از اسلام و حیثیـت انقـلاب بر همه ما لازم است.

■ **شهید ابوالفضل ناظر پناه** ◄ برادران و خواهران کارمند اداره ای و فرهنگی وزارتی و ارگانی و نظامی! همگـی شـما مـدیون خـون هـزاران شهید هستید. اگر نتوانید درست کار کنید کسی کـه نمـی‌توانـد خجالـت کشیدن، ندارد بگوید نمی‌توانم و اگر هست باید درست کار کند مـردم را

ناراضی و ناراحت نکند و یا سرگردان در شهر نگذارد. راهنمایی درست کنید و یا طوری کار انجام دهید[1] تا بتوانید[2] وظیفه شرعی خود را عمل و در مقابل خون این شهیدان مدیون نباشید[3].

■ **شهید احمد خیر دستجردی طرق** ◄ ای دوستان عزیز! شما هم وظیفه‌ای دارید، در سنگر آزادی علم و دانش بر علیه دشمنان بجنگید. در تشییع جنازه‌های عزیزانمان شرکت کنید و در دعاهای کمیل و دعای توسل شرکت کنید.

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ ای جوانان! همه مسئولید در برابر ملت های تحت ستم فلسطین، لبنان و عراق برخیزید و بکوشید تا به یاری الله آنها را از زیر یوغ چپاولگران نجات دهید. ای مردم! بی تفاوت نباشید و هر کدامتان به دست خودتان بکوشید و همه تان همیشه در صحنه باشید! شجاعانه فعالیت کنید تا این انقلاب عزیز را به پیروزی برسانید که مقدمه برای انقلاب جهانی (حضرت بقیه الله) می باشد و در

۱- در اصل وصیت: انجام کار دهند

۲- در اصل وصیت: بتوانند

۳- در اصل وصیت: نباشند

این راه از هیچ کس نهراسید.

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ من همیشه احساس مسئولیت می‌کردم و همین مسئولیت بر گردنم سنگینی می‌کرد. بسیار خوشحالم و خدا را شکر می‌گویم که به وظیفه شرعی خودم و تکلیفم عمل کردم.

■ **شهید حسین علی خرمنی** ◄ شما ای برادرانم! ای کاش احساس می‌کردید در چه موقعیتی به سر می‌برید! به خدا مسئولید، موظفید که در چنین زمانی قرار گرفته‌اید. مبادا در دنیا دل به هواهای نفسانی بسته و پیوستگی خود را به این انقلاب و اسلام جدا و دور سازید.

■ **شهید حاج دولت نظر بافکر** ◄ در آخر چند تا پیام دارم که به دنباله رو راه شهدا و دیگر امت حزب الله می‌دهم و آن، این که: ای کسانی که در خودتان احساس مسئولیت می‌کنید! شهید عزاداری نمی خواهد، شهید رهرو می خواهد. کسی را می خواهد که اسلحه افتاده او را به دوش بفشارد و سینه خصم را نشانه رود.

■ **شهید محمد قنبری** ◄ برادران و خواهران حزب الله! رسالت انبیا و امامان بر دوش ما بود، حالا مسئولیت برای شما سنگین تر شده، چون شهدا هم از شما انتظار دارند.

مسجد

شهید ابوالفضل ناظرپناه با یاد این شهیدان همیشه در دعاها و مکان‌ها و پایگاه‌ها و مسجدها حال پیدا کنید و یاد کنید از خاطره هایشان و حالی پیداکنید با رفتن سرمزاردوستان شهید خود و یاد آنان و سرکشی از خانواده‌ی شهدا و ادامه‌ی راه آن شهدا وظیفه‌ی شرعی خود را ادا کنید.

شهید ابوالفضل ناظرپناه امت حزب الله! مساجد را حفظ کنید که سنگر واقعی است. نکند منافق بیاید سرکشی کند و خوشحال شود از این‌که مسجد خالی است. پس یار و پشتیبان انقلاب،رهبر و مسئولین و ارگان‌ها و نهادها و مساجد[1] و شهیدان و خانواده‌ی شهدا و خودتان

۱- در اصل وصیت: مساجد ها

باشید.

■ **شهید رمضان شاکری** ◄ مسجدها را پرکنید که امام فرمودند: مسجد سنگر است، سنگرها ما را حفظ کنید.

■ **شهید وکیل محمد رستمی** ◄ از امت اسلامی می‌خواهم که سنگر مساجد را حفظ کنند و سعی کنند که درمساجد، نماز جماعت برپا شود.

■ **شهید منصور نوری** ◄ همچنین از پدرم می‌خواهم و برادرانم و خواهرانم، از یک یک شما حلالیت می طلبم و امیدوارم که کسی خون بنده را بهانه قرار ندهد و از شما تقاضا دارم که درهیچ وقت امام و قرآن را تنها نگذارید و سنگر مسجد را خالی نگذارید و نگذارید که خون این شهدا پا[یـ]مال شود.

■ **شهید عباس میرزازاده** ◄ حتماً به مسجد بروید و نماز را به جماعت بخوانید و امام را تا می‌توانید همه‌ی شما دعا کنید تا خداوند او را از گزند حوادث تا ظهور مهدی(عج) نگاه دارد و همچنین تمام

رزمندگان اسلام را دعا کنید که دعاهای مردم در اینجا نقش به‌سزایی دارد و تمام پیروزی ها در اثر این دعاهاست.

نشرشاهد

■ ایثار و ازخودگذشتگی ■

■ **شهید قربان واحدی** ◄ ملتی که برای اقامه عدل اسلامی و اجـرای احکام قرآن مجید و کوتاه کردن دست جنایتکاران ابـر قـدرت و زیسـتن با استقلال و آزادی قیام نموده است خود را برای شـهادت و شـهید دادن آماده نموده است. پس شما به خودتان باکی راه ندهید و خیلی محکم در جای خود ایستاده و بر عقیده پاک خود پای بند باشید، زیرا همه اینها بـه خاطر رضای خداوند است، مگر نه این‌کـه شـهادت ارثـی اسـت از انبیـا برای ما. پس هرگز برای من ناراحت نباشید چون مـن در راه مکتـب پـر افتخار اسلام به شهادت رسیدم و بر این شهادت ها افتخار کنید.

■ **شهید سید علی هاشمی** ◄ برادران عزیز! به جبهـه هـا رو آوریـد. انقلاب خود را در هر کجا که هستید حفظ و نگهـداری کنیـد. بـه مـردم بفهمانید که ما برای چه می‌جنگیم، بیایید به سوی خدا که فرصـت بـرای

ما رسید(؟) من به جبهه می روم اکنون می دانم که امروز فرصتی است برای من و شما[و] امتحانی است از طرف خدا من. به جبهه می روم چون افتخار من بر این است. من می روم تا دینم را ادا کنم، من شهید می شوم زیرا عشق به شهادت ورزیده‌ام و افتخار [به]عبودیت انسان.

■ **شهید براتعلی وحدانی** ◄ در اینجا سخنم با شما جوانان حزب اللهی است که امید امام می باش[یـ]د. همیشه شهادت طلبی در فکرتان و بالأخره در قلبتان باشد که خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: کسی که در دوستی به من عاشق [باشد] و ایثار کند و در پرستش به من عشق ورزد[1] من هم در رحمت به او عشق می ورزم.

■ **شهید علیرضا خسرو شیری** ◄ پدر و مادرم! اگر من شهید شدم، برای من یک قطره اشک از چشمانتان جاری نکنید که مبادا دشمنان اسلام و قرآن، دشمنان خدا و رسول و امامان عزیزمان بفهمند و خوشحال شوند. من راضی‌ام که هزار بار کشته شوم و دوباره زنده شوم [و باز] در راه اسلام و قرآن خدمت کنم و باز دوباره کشته شوم.

۱- در اصل وصیت: ورزید

■ **شهید رمضان آذری** ◄ من امام را مسلمانی مجاهد، مجاهدی مؤمن، مؤمنی زاهد، زاهدی عابد، عابدی متواضع، متواضعی پیروز، پیروزی ساکت، ساکتی خروشان می دانم. پس او را دعا کنید. من با آگاهی کامل و عشق و علاقه به اسلام و لبیک به پیام امام و به خاطر خدا با نیتی خالص به سوی جبهه شتافته ام.

■ **شهید رمضان آذری** ◄ اگر تکه تکه ام کنند، اگر مرا بسوزانند و به خاکستر تبدیل بشوم، اگر در میان آتش باشم ذره های خاکسترم صدا می‌زنند: الله اکبر، خمینی رهبر.

■ **شهید عباس آذری زینکانلو** ◄ سلام فراوان بر شما امت حزب الله ایران- که با پروراندن جوانانی ایثارگر و شهادت‌طلب که حاضرند بهترین هستی خود یعنی جانشان را در راه معشوق خود (خدا) نثار کنند- اسلام را سرافراز و مردم ایران را در مقابل پیغمبر اسلام (صلی الله علیه و آله) و ائمه اطهار (علیهم السلام) رو سفید کردید و سلام بر شما پدر و مادرم که با زحمات زیادی که برای من کشیده اید واقعاً من را شرمنده کرده اید، زیرا من نتوانستم دین حقیقی خود را نسبت به شما ادا کنم.

■ **شهید حسنعلی ثقفی** ◄ هیچ قطره ای نزد خداوند عزوجل محبوب تر نیست از دو قطره: قطره خونی که در راه خدا ریخته شود و قطره اشکی که در تاریکی شب برای جلب رضای خدا جاری شود.

■ **شهید محمد حصاری** ◄ ای مادر پر افتخار! همان طور شما که[1] با عشق دل مرا به راه اسلام فرستادی، من هم جان خودم را در راه اسلام هدیه می کنم. با عشق دل مرا هدیه کنید.

■ **شهید حجت الله توسلی** ◄ مرگ، راهی است که تمامی ما باید این راه را برویم، چه بهتر که این مرگ، در راه خدا باشد.

■ **شهید علی اکبر خانکالو** ◄ با کسب اجازه از محضر تمامی خانواده‌های محترم شهدا و مفقودالاثر، چند جمله ای در وصف این عزیزان بیان می‌کنیم:

توحید و یگانه پرستی بر دو اصل استوار است، یکی ایمان به الله و

---

۱ - در اصل وصیت: شما که همان طور

دیگری کفر به طاغوت. همان‌گونه که در آیات مختلف قرآن مجید بر این دو موضوع تأکید شده [است] این دو از هم جدا نیستند، یعنی ما اگر ایمان به الله را داشته باشیم، ولی در کنار آن کفر به طاغوت نباشد، ایمان ما کامل نیست. حال این طاغوت در هر زمان و به هر شکلی که باشد وظیفه هر انسان مؤمن و متعهد، قیام بر علیه آن و مبارزه و استقامت در برابر آن است. شهدا گرانقدر انقلاب اسلامی ایران، چه در دوران انقلاب و چه در طول جنگ تحمیلی به خوبی ثابت کردند که این دو خصیصه را دارند. ایمان به الله و کفر به طاغوت باعث شد، تا این عزیزان از جان و مال و مادیات دست بکشند و عاشقانه به استقبال شهادت بروند.

■ **شهید احمد رضا تصدیقی** ◄ من به خاطر رضای خدا اسلحه به دوش گرفته‌ام و به ندای امام عزیزمان، ابراهیم زمان و بت شکن زمان- که همچون ابراهیم به میدان کارزار آمده و تمام بت‌های زمانه را در هم کوبیده و می‌کوبد و تمام مردم نادان و بدبخت را از تاریکی ظلمت به راه روشنی هدایت کرده و هدایت می‌کند- لبیک[1] گفتم و به میدان کارزار آمدم و مبارزه با دشمنان اسلام کردم و همچون قاسم بر پیکر شکست

---

۱ - در اصل وصیت: لذا من به ندای او

خورده صدامیان تاختم و آنها را به آتش دوزخ ابدیت فرستادم.

■ **شهید حجت الله توسلی** ◄ مرگ، حق است و چه بهتر که در راه خدا باشد.

■ **شهید عید محمد حسین پور** ◄ خیلی علاقه داشتم که به جبهه بروم. تا قبل از آمدنم به سربازی دوبار[1] در بسیج محل ثبت نام کردم، اما سعادت یاری نکرد و الان خوشحالم که بالأخره موفق شدم و به آرزوی خود رسیدم. انشا[ء]الله تعالی که بتوانم در کنار دیگر رزمندگان اسلام و قرآن، راه کربلا را باز نماییم و همه با هم قبر شش گوشه امام حسین(ع) را در بغل بگیریم و از آنجا به قدس عزیز که سال های سال است که در چنگال اسرائیل غاصب است، برسیم و مردم مسلمان فلسطین و جنوب لبنان را که سال هاست آواره در صحراها و بیابان ها هستند، به خانه هایشان برگردانیم و در مساجدی که اکنون اسرائیلی ها به عنوان «طویله اسب ها» استفاده می‌کنند، نماز وحدت و نماز جماعت را به امامت روح خدا در مسجد رسول الله برگزار کنیم.

---

۱ - در اصل وصیت: دوباره

■ **شهید احمد رضا پور محمد** ◄ برادران و مادر عزیـزم! مـا امـانتی هستیم نزد شما، فکر نکنید صاحب اصلی من شما هستید. صـاحب مـن، پروردگار است. شما امانت دار او هستید. چه بهتر است کـه آن هدیـه‌ای که پروردگار به شما داده است، در راه او و به خودش بازگردانید.

■ **شهید رضا قلی شاکریان** ◄ مادر جان! اگر من به جبهه می روم نه به خاطر انتقام خون برادرم است بلکه به خاطر رضای خـدا مـی باشـد و من فقط راه او را طی می‌کنم، چون وصیت هم سنگرم باعث حرکت مـن شد و نماز شب خواندن او باعث نزدیکی من با خدا شـد و در اصـل، او به من درس ایمان ، ایثار و شهادت آموخت و من احساس مـی کـنم کـه چرا از من سبقت گرفت و به خدای خود لبیـک گفـت؟ چـون ایمـانش بیشتر بود و اما شهادت برادران عزیز، باعث نزدیک شدن [بیشتر] من بـه خدا شد تا به جبهه رفتم و [با][1] خدا راز و نیاز کردم که شـهادت نصـیب من شود. پدر و مادر عزیزم! راهی که من انتخاب کـردم بـا آگـاهی امـت است (؟)که سرور شهیدان حسین(ع) در آن راه به شهادت رسید. در این راه باید برای استحکام بخشیدن به نظام جمهوری اسـلامی از جـان و دل

---

۱ - در اصل وصیت: به

مایه گذاشت و اگر در این راه به شهادت رسیدم، آرزویم است، آرزو[یـ]ی که مدت ها در انتظارش ثانیه شماری می‌کردم. دوستان عزیزم! امروز روزی است که خداوند تبارک و تعالی از ما مردم مسلمان امتحان می‌گیرد. بیایید دست در دست هم [دهیم] و از این فرصت استفاده کنیم. چه در جبهه و چه در پشت جبهه از این انقلاب اسلامی دفاع کنیم و ای امت مسلمان ایران! قدر این امام بزرگوار را بدانید و تا آخرین قطره خون [خود] او را تنها نگذارید.

■ **شهید حسن میر قراچورلو** ◄ چند کلمه با امت شهید پرور و خانواده ام سخن بگویم، پیامم به امت شهیدپرور: به یاد داشته باشید که پیامبر اکرم(ص) درباره شهادت چه می‌گوید. می‌فرماید: «به راستی که من دوست داشتم که در راه خدا می جنگیدم و کشته می شدم و سپس زنده می‌گردیدم و دوباره کشته می شدم و دگر بار می جنگیدم و به شهادت می‌رسیدم.»

■ **شهید رحمت الله برات پور** ◄ پروردگارا! در انتظار [تحقق] حکومت اسلامی چه رنج ها و مشقت ها که تحمل شد! چه گل‌های تازه شکفته که پرپر شدند و چه پدران و مادرانی که به سوگ عزیزانشان

نشستند! چه طفلان یتیمی که به انتظار پدر شب را به صبح آوردند! چه مال‌ها و جان هایی که در این راه بزرگ هدیه شد تا سرانجام [سرزمین] مسلمانان به ظهور نور رهایی بخش خدایی و جمهوری اسلامی روشن گشت و اینک ای خدای بزرگ! به ما کمک کن که با وحدت کلمه‌ای که امام عزیزمان خمینی بت شکن به ما می‌گوید، هوای نفس را زیر پا گذاشته و فقط به اسلام و قرآن و جمهوری اسلامی بیندیشیم.

■ **شهید عیسی دلیر** ◄ با درود فراوان خدمت مادر گرامی‌ام، چون[1] شیری حلال در ایام کودکی به من خوراندید و بچه ای را به جامعه تحویل دادید که موفق شده است در راه خدا با کفار بعثی به نبرد برخیزد و جان بی ارزش خود را در کف گذاشته و در صحنه نبرد آماده و حاضر شده است.

■ **شهید برات علی ترکانلو** ◄ مادر و همسر گرامی‌ام! این را بدانید هر روز که خورشید طلوع می کند بعد از مدت کوتاهی محو شده و غروب می نماید و من امانتی بودم در دست شما که خداوند مرا برای

۱- در اصل وصیت: که چون

امتحان و آزمایش توسط شما خلق کرده [است]. مادر و همسرم! اگر شما برای مرگ من ناراحت شوید و اشک بر دامان بریزید منافقـان و دشـمنان از خدا بی‌خبر از مرگ من خوشحال می شـوند و اگـر بـرای مـن گریـه نکنید مرا خوشحال کرده و من این راهـی را انتخـاب کـرده ام کـه امـام حسین (ع) انتخاب کرده و «هل من ناصر ینصرنی» مرا طلبید و من شـما را به آن‌که آفریده تان، قسم می‌دهم که دست از یاری دیـن خـدا بـه هـر صورتی که برایتان ممکن است برنداشته و [آن را] یاری کنید.

■ **شهید یوسف یزدانی** ◄ برادران عزیز! ما وظیفـه سـنگینی داریـم، باید از وطن اسلامی‌مان و خـون بـیش از ۷۰ هـزار شـهید و صـد هـزار معلول پاسداری کنیم. برای پاسداری از خون شهدا و همچنـین از وطـن که وجب به وجب آن از خون شهیدان عطرآگین گشته کـه حتـی جسـد آنها نیز پیدا نشده است. برای بیدار کردن مسلمانان جهان باید کـه کشـته شویم، مگر نمی بینیـد چـه گـرگ هـایی بـرای نـابودی اسـلام و ملـت مسلمان در جهان دندان تیز کرده‌اند؟ مگر نمی بینید که اسرائیل در لبنـان و فلسطین چه کرده است؟ پس چگونه ساکت بنشینیم و در مقابل خـون این شهدا بی‌تفاوت باشیم؟

■ **شهید علی اصغر وحدانی اسدی** ◄ پدر و مادر گرامی‌ام! از شما سپاسگزارم و شما را به خداوند بزرگ می سپارم و امیدوارم همیشه تحت توجهات حضرت ولی عصر(عج‌ل) فرجه[1] الشریف واقع شوید. سپاسگزارم از شما که این‌گونه وجدان مرا بیدار کردید که من امروز افتخار سرباز امام شدن را پیدا کنم و بتوانم با خون ناچیزم درخت تنومند انقلاب عزیزمان را آبیاری کنم و چون دیگر شهدای عزیز، من نیز سهم کوچکی در به ثمر رسانیدن این انقلاب داشته باشم.

■ **شهید غلام علی ولی پور** ◄ پدر و مادر مهربانم! امیدوارم که با شنیدن خبر شهادت من افتخار کنید، افتخار به این که یکی از فرزندان خود را در راه خدا داده‌اید. بدانید که پدر و مادرانی که در راه خدا چنین گذشت هایی داشته باشند و با شهامت استقامت کنند، رستگارند.

■ **شهید حسین ابراهیمی** ◄ گریه نکن ای عزیزم! که هر قطره اشک تو تیری است بر جگرم. سرت را بلند کن و با صدای بلند بگو: «ما پیروزیم» و ما به مادرانی همچون شماها وعده خواهیم داد که شمایید در

---

۱ - در اصل وصیت: و فرجه

بهشت موعود، چون هدیه کردید فرزنـدانتان را در راه خـدا، پـس گریـه نکن؛ چون امام بزرگوارمان در سوگ فرزندش اشک نریخـت. و امیـدوار باش.

نشرشاهد

■ تکریم خانواده‌ی شهدا ■

■ **شهید سیدعلی هاشمی** ◄ وظیفه‌ی ما در این مقطع کنونی، حمایت و پیروی از رهبراست. حمایت از دولت، حمایت از مجلس و غیره. همه‌ی ما باید در اداره‌ی مملکت سهیم باشیم.[1] این انقلاب با خون هزاران شهید آبیاری شده[است]. احترام شهدا و خانواده های معظمشان بر ما لازم است. هرچه داریم از ثمره‌ی خون شهدا بوده و هست. اگر امروز دشمنان ما از این انقلاب به وحشت افتاده اند به خاطر این است که ما از جان مایه گذاشتیم در پیشبرد این انقلاب. اگر بی تفاوت باشیم روز قیامت، شهدا از ما شکایت می‌کنند. آنان خون دادن[د]. ولی ما نتوانستیم خونشان را حفظ کنیم. رزمندگان را فراموش نکنید، پشتیبان اسلام و خدا باشید که پیروزید.

۱- در اصل وصیت: باشید

درود بر شما خانواده های شهدا که با صبر و استقامت تان گامی محکم در راه اسلام برداشتید. رحمت و برکات خداوند بر شهیدان راه اسلام. امیدوارم زحماتی که برای من انجام دادید،[برمن] ببخشید ولیکن افسوس که هرکاری برای شما انجام دهم باز هم کم [است].[1]

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ سلام بر مسئولین جمهوری اسلامی و تمام زحمات کشان اسلام و مسئولین شهرمان بجنورد! سلام بر خانواده های معظم و محترم شهدا که با ایثار و صبرشان روح شهید را شاد و امیدمنافقان را ناامید نموده اند و درود بر پدرومادرانی که فرزندانشان را به خاطر اسلام به جبهه می فرستند.

و ای یاران و دوستان! اگر امام حسین(ع) دنبال یار می‌گشت و اگر شما یک روز فریاد زنید این که ای کاش بودیم با امام حسین(ع) شهید می شدیم [2]بدانید موقع آن فرارسیده[است. پس] غافل نشوید که این را نیز از دست می‌دهید حرکت کنید خود را به این کاروان برسانید و از این کاروان عقب نمانید.

۱- در اصل وصیت: کردن

۲- در اصل وصیت: می‌شدیم می‌زدید

■ **شهید علی اکبر شرکاء** ◄ سلام بر مادران و پدران شهید پرور! آن صابران زمان که کوه با تمام عظمت و بزرگی اش صبر و استقامتش را از این رهروان راه حق گرفته و ما نیز [باید] از این مادر شهیدپرور که همچون مادرمان زینب کبری (س) درصحرای کربلا صبر و استقامت از خود نشان داد. و با این صبر و استقامت انقلابی خود، ضربه ای محکم بر دهان دشمنان اسلام وارد کرد و دشمنان اسلام را به رسوایی کشاند، درس بگیریم و این را بدانیم که ملت ایران و اسلام بر چنین مادران و پدران شهید پرور افتخار می‌کند. پس ای مادران و پدران شهیدپرور و ملت مبارز! قدر منزلت خود را بدانید که شماها هستید که هم اکنون راه حسین (ع) را ادامه می دهید. پس در مقابل مشکلات و گرفتاری‌ها و از دست دادن فرزندانتان صبر پیشه کنید و این اجر خود را با کوچک‌ترین غفلت از بین نبرید، چون امام حسین(ع) می‌فرماید: «صبرپیشه کنید که این زندگی دنیوی چیزی نیست، بلکه مرگ همچون پلی است که شما را از ساحل سختی به ساحل نجات می‌رساند.»

■ **شهید حسن شاکری** ◄ شما ای خانواده‌ی شهدا! زینب وار زندگی کنید و هرگز ناامید نشوید و قدم‌های خود را محکم و استوار بر دهان منافقان بکوبید و هرگز ناراحت نشوید.

■ **شهید ابوالقاسم مقیم فاروجی** ◄ امیدوارم که خداوند [به] پدران و مادران و خواهران و برادران شهدا، مفقودین و اُسرا صبر خیلی زیاد عنایت بفرماید تا خداوند هم اجری عظیم درمقابل صبر آنها بدهد.

■ **شهید حسن جعفری** ◄ شما پدرم! [ای] آن‌که زحمات فراوانی را درطول عمر برایم کشیده‌ای! بدان که راه حق و حقیقت را انتخاب کردم[پس] برای شما افتخار باشد. پدرم و برادرانم! مبادا از کلمه خانواده شهید سوءاستفاده کنی[د] زیرا فقط و فقط پیرو حسین(ع) هستم و بس.

■ **شهید میرغیبی ملکشی** ◄ برای من ناراحت نباشید. اشک نریزید و شما به عنوان یک مادر شهید افتخار کن که فرزندت [در] راه دین مبین اسلام شهید شده است. درود بر چنین پدرومادرانی که چنین فرزندانی تحویل جامعه می دهند و تقدیم اسلام می کنند.

■ **شهید ارسلان ببوئی** ◄ درود فراوان بر امت قهرمان و شهید پرور ایران و خانواده محترم شهدا و اسلام و درود فراوان بر رزمندگان اسلام

که نگه دارنده پرچم خونین اسلام هستند.

■ **شهید ارسلان ببوئی** ◄ از تمام اقوام و دوستان و مردم می خواهم که اگر کوچک‌ترین زیانی از من دیده‌اند، امیدوارم که مرا ببخشند و امیدوار هستم که مردم قدر و ارزش این خون‌هایی که درراه خدا ریخته می‌شود، بدانند و سعی کنند به خون شهدا و همچنین خانواده شهدا بی احترامی نکنند.

■ **شهید علیرضا صالحی** ◄ سلاح رزمندگان عزیز را به زمین نگذارید و احترام شهدای[1] عزیز و خانواده‌های شهدا را هر چه می‌توانید خوب نگه‌دارید. و از برادران سپاه که چند سالی درکنار هم برای اسلام خدمت کردیم [می‌خواهم] اگر گاهی وقت‌ها ما برخورد خوبی نکردیم از همه شان حلالیت می طلبم.

■ **شهید رمضانعلی خدابخشی** ◄ می بینیم هرروز رزمندگان اسلام حماسه‌ای نوین می آفرینند و بر قلب دشمن زبون یورش می برند و

---

۱ - در اصل وصیت: شهداء ها

هرلحظه پیروزی های بزرگی را به دست می آورند. پیروزی اخیر رزمندگان اسلام را به شما خانواده محترم [شان]تبریک می‌گویم و پیروزی‌های بعدی نیز انشا[ء]الله ادامه دارد.

■ **شهید عظیم اکبری** ◄ مادر و پدر عزیزم! و برادر و خواهرم! برای من هیچ ناراحت نباشید و برای من گریه نکنید و صبر حضرت زینب(س) را داشته باشید و از شما مادرم و خانواده‌ام می‌خواهم که از خانواده شهدا سربزنید و هرشب جمعه به[1] مزار آنها بروید و اگر من شهید شدم، به خاطر خدا شهید شدم و ما باید راه حسین(ع) را ادامه بدهیم.

---

۱ - در اصل وصیت: به روی

■ تربیـــــت فرزنـــــدان ■

■ **شهید ابوالفضل ناظر پناه** ◄ لیلا [ی]عزیزم، مـادر گرامـی و ایـن نور چشم من را خوب تربیت کنید و در خط پدرش قدم بگـذارد و لـیلا را پیام رسان پیام پدرش نمایید و خوب مواظبت کنید؛ هر چه که احتیـاج به این مطلب نیست، چون [خود][1] بهتر می دانید لیلا جان مـادرم!کـه در خانه جای مادر را پـر کـرده بـودی، خـداحافظ. بابـا را ببخشـید. بابـا را ببخشید، مادر لیلا پدر لیلا را ببخشید.

■ **شـهید سـمیع سـمیعی** ◄ فرزنـدانم [را] زینـب وار پرسـتاری و سرپرستی نمایید.

---

۱ - در اصل وصیت: خوب

■ **شهید علی اصغر ابراهیمی** ◄ اینک با تو سخن می‌گویم همسر عزیزم! چون بعد از خداوند که صاحب اصلی همه ماست، شما بزرگ‌تر خانواده هستید. و سرپرست بچه‌ها هستید، پس بکوشید که همچون زینب(س)[1] که بعد از امام حسین (ع) سرپرستی کاروان امام حسین (ع) را [برعهده] داشتند[2] شما نیز باید این‌گونه باشید و بچه هایم را چنان تربیت کنی که هر کدام از آنها برای اسلام علی اکبر و علی اصغرگونه امام حسین(ع) باشند و خودت نیز زینب‌گونه باشید.

■ **شهید عبدالله دلجویان** ◄ همسر عزیزم! بعد از من مسئولیت تو دو برابر خواهد شد تو باید در حق بچه‌هایمان هم مادر هستی و هم پدر باشی و نگذاری پسرها کمبود پدری حس کنند. دلم می خواهد پسرها را طوری بار بیاوری که در جامعه افرادی شایسته باشند.

■ **شهید احمد دل آرا** ◄ از شما می‌خواهم که در تربیت فرزندانتان نهایت سعی و کوشش را به عمل آورید؛ تربیتی صد در صد اسلامی همان‌طور که خدا می خواهد.

۱- در اصل وصیت: (ع)

۲ - در اصل وصیت: داشتند و

■ **شهید محمد داوطلب** ◄ من از خانواده‌ام می‌خواهم که دخترم را با اخلاقی اسلامی و نمونه برای اسلام بسازد، که[1] فردا راه شهید [ان] را ادامه دهد. انشا[ء]الله.

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ پدرم! مرا ببخش. عمر عزیزت را در پرورش ماها گذراندی تا ما را به ثمر برسانی. از مرگ من ناراحت مباش. باید افتخار کنی که در نزد خدا رو سفید هستی، چون ما را بد تربیت نکردی و ما نیز ثابت قدم در راه خدا از تمام هستی خود گذشتیم.

■ **شهید محمد علی حاج طالبی** ◄ فقط پیام من برای شما این است که بعد از من هیچ ناراحت نباشید، گریه برای من نکنید. از فرزندان به خوبی مواظبت کنی و به مهدی طوری تربیت بده که راه مرا ادامه دهد، نه راه من بلکه راه اسلام، راه دفاع از قرآن [را].

■ **شهید حجت الله توسلی** ◄ ای پدرم! و معلم من در زندگی و ای

---

۱ - در اصل وصیت: که در

مادرم! که همچون فاطمه(س)[1] فرزند کوچکت را تربیت کردی. پدر و مادرم. شما من را تربیت اسلامی کردید و آگاهم کردید، من را مسلمان بار آوردید، نماز و روزه به من آموختید و بالاخره شهادت را به من درس دادید. من نتوانستم زحمات شما را جبران کنم، از شما حلال بودی می‌طلبم.

■ **شهید عید محمد حسین پور** ◄ امیدوارم در تربیت کردن فرزندانم دقت کنید و صبر داشته باشید و هر چند سخت است تربیت بچه‌ها، اما از خدا بخواهید کمکت [ان]کند.

■ **شهید رمضان شاکری** ◄ خواهرم! پسرت را [طوری][2] بار بیاور که در آینده ثمری برای این انقلاب داشته باشد.

■ **شهید علیرضا اصغری** ◄ تو ای همسرم! با تربیت فرزندان عزیزم به آنها بفهمانید که پدرشان در چه راهی شهید شده و هدفم چه بوده تا راهم را ادامه دهند و همواره یاور اسلام و قرآن باشند.

۱- در اصل وصیت: (ع)

۲ - در اصل وصیت: چنین

■ **شهید جواد میراب شهری** ◄ با سلام و درود به پدر و مادر عزیزم که امانتی [را که] از [سوی] خداوند تبارک و تعالی به دست شما سپرده شده بود به نحو احسن تربیت کرده و در راه خداوند از آن گذشته‌اید. انشاءالله که خداوند اجر آن را در آخرت خواهد داد.

■ **شهید احمد اکبرزاده** ◄ خواهرم! تو همچون زینب (س) راست و استوار بمان و فرزندان خود را بزرگ کن وبیاموز که در خط اسلام قرار بگیرند و راه شهدای اسلام را ادامه دهند.

■ **شهید حسن مقصودی** ◄ امیدوارم همسرم یعنی وارثم در تربیت اسلامی تنها فرزندم همت گمارد و به او بیاموزد که از خط اصیل اسلام منحرف نشود.

■ **شهید حاج دولت نظر بافکر** ◄ پیام دیگرم به فرزندانم می باشد هر چند آنها کوچکند ولی زمانی بزرگ خواهند شد و این جمله مرا درک خواهند کرد: که فرزندان کوچکم! می دانم که شما خیلی دوست داشتید پدرتان زنده بماند، بزرگتان نماید و تحویل جامعه اسلامی دهد

ولی فرزندانم، من شما را به دست آن کسی که شماها را از نیستی به هستی آورد، داده‌ام و خداوند توانا و عادل شما را یاری می‌کند تا راه پدرت و دیگر تشنگان [کوی][1] کوه دوست را -که انشاءالله صراط مستقیم باشد- ادامه دهید.

■ **شهید عبدالرضا کرامتی** ◄ در تربیت فرزندانم کوشا باشید که انشاءالله ادامه دهنده این راه مقدس و گوش به فرمان امام این نور چشم مستضعفان جهان باشند.[2] در نبرد با دشمنان قرآن سلاح، بر دوش گیرید. پس از بزرگ شدن دخترانم آنها را به افراد مؤمن و متعهد و انقلابی شوهر دهید. پسر دو ساله ام ابوالفضل را در تربیتش کوشا باشید.

■ **شهید مصطفی محمدی** ◄ سلام [به][3] پیروان خط امام و سلام [به][4] مادر گرامی خودم می‌رسانم. مادر جان! که بعد از خدا بالاترین و عزیزترین موجودها نزد من هستی و من به وجود تو مادر افتخار می‌کنم

---

۱ - در اصل وصیت: کوه

۲- در اصل وصیت: باشید

۳ - در اصل وصیت: بر

۴ - در اصل وصیت: بر

که چنین فرزندی را تربیت کردی که افتخار اسلام باشد.

■ **شهید قاسم ملائی** ◄ همسرم! اگر من در راه رضای خدا شهید شوم ارثیـ[ـه] ارثی پدری‌ام را با برادرهایم تقسیم نموده و [اگر] خواستی می‌توانی بفروشی و خرج خود و فرزندم بکنی و او را به مدرسه بفرستی و در تربیت فرزندم بکوش که راه من را ادامه دهد.

■ **شهید قاسم ملائی** ◄ می‌خواهم که از همسر و فرزندم سعید به خوبی خوب نگهداری کرده و فرزندم را همچون فرزند خود تربیت بکنـ[یـ]د[1].

■ **شهید علی نجفی** ◄ با فرزندانم برخورد [اسلامی] نمایید و با توجه به استعداد تربیتی که در شما مشاهده می نمایم مطمئن هستم که فرزندان خوبی را به جامعه [تحویل][2] خواهید داد و مادر خوبی برای فرزندانم خواهید بود.

۱- خطاب به عموی شهید

۲ - در اصل وصیت: ارایه

■ حجـــــــــــاب ■

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ تو ای خواهر عزیزم! درحفظ حجـاب کوشا باش. چون حجابت حافظ خون هزاران شـهید اسـت و بـا رعایـت حجاب اسلامی، مشتی بر دهان منافقین و دشمنان اسلام زده‌ایـد. ای زن! از فاطمه(س) به تو این‌گونه خطاب است: ارزنده ترین زینـت زن حفـظ حجاب است.

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ بی حجاب و بـد حجـاب [بـه][1] ایـن طریق جوانان پاک اسلام را گمراه و از حق دور می‌کنـد و منـافق قاچـاق فروش با پخش مواد مخدر، جوانـان را از حـق دور مـی‌کننـد و یـا اهـل مسجد را دو دسته می‌کند، عده‌ای را این مسجد و عده‌ای را مسجد دیگر [و] میان روحانیون و مسئولین شهر اختلاف می‌اندازد، یا ارگان با ارگـان

---

۱ - در اصل وصیت: با

یا خیلی اختلافات [و] مسایل‌های[1] زیاد که باعث می شود اگر ادامه داشته باشد انقلاب نابود شود. پس هوشیار باشید.

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ همشیره های عزیزم! حجاب را رعایت کنید، فقط زینب وار زندگی کنید و در مرگ من نیز شیون نکنید.

■ **شهید صراط علی خوش اندام** ◄ چون اسلام عزیز احتیاج به خون دارد، وظیفه شرعی من است که باید[2] درراه قرآن و نوامیس اسلام[3] خون بدهم. مرا ببخش و حجاب را [خود] حفظ کن. به امید دیدار در آخرت.

■ **شهید احمد حامدی** ◄ مادرم! خواهرم! پدرم! درشهید شدن من گریه نکنید و لباس سیاه نپوشید و حجاب خودتان را حفظ کنید. زیرا حجاب تو بزرگ‌ترین خدمتی است به انقلاب و جامعه و این دعا را فراموش نکنید.

۱- در اصل وصیت: مسایل‌های

۲ - در اصل وصیت: اسلام باید

۳- در اصل وصیت: اسلام باید

■ **شهید علی اصغر مرادی** ◄ دختر عزیز مهربانم! اول سلام، بعد از سلام، امیدوارم که درکوچه و خیابان مهربانه(؟) و با حجاب رفتار کنی و با حجابت مشت محکمی بر[دهان] ابرقدرت‌ها بزنی و دختر عزیزم به هیچ عنوان نمازت را ترک نکنی و به دوستانت مهربانه رفتار کنی .

■ **شهید ابوالقاسم مقیم فاروجی** ◄ از شما خواهرانم و چه فرزندانتان می خواهم که در همه جا در شادی و خوشحالی، در ناراحتی و تاریکی، حجاب خودتان را رعایت کنید.

■ **شهید ابوالقاسم مقیم فاروجی** ◄ وصیت من به مادرم این است که، همان راهی را که امام دارد می پیماید، بپیماید و از آن منحرف نشود که روزی دچار زجرهای خداوند خواهدشد و راهی بروید که فاطمه زهرا (س) و زینب (س), در طول عمرشان رفته اند و مانند فاطمه و زینب(س) حجاب را [خود] رعایت کنید که روزی خون این شهیدان جاری می‌شود و روز قیامت جلوی شماها را می‌گیرد.

■ **شهید براتعلی ترکانلو** ◄ ای پسرم! شما موظف هستید که از

خواهرانتان مواظبت کنید تا حجاب اسلامی را رعایت کنند.

■ **شهید حسین اسکندریان** ◄ حجاب اسلامی خود را حفظ کنید و به این طریق مشت محکمی بر دهان یاوه گویان از شرق و غرب جنایتکار بزنید. باشد که پروردگار قادر و متعال به همه ی ما و شما اجر عنایت بفرماید.

■ **شهید نادر اسماعیل نیا** ◄ اما تو ای پدرعزیزم! پراستقامت و شکیبا و صابر باش و تا آنجا که می‌توانی از اسلام و انقلاب اسلامی و روحانیت دفاع کن. و از تمام برادرانم می خواهم که پوینده و جوینده راه حق باشند و بدانند که بهترین راه، راه خداست و [از] تو نیز ای خواهرم! می خواهم که حجابت را حفظ کنی و به دنبال فرامین مقدس اسلام و همچون زینب (س) باشی .

■ **شهید علی اصغر احسانی** ◄ خواهرم! حجابت را حفظ فرما که حجاب تو برتر از خون من است.

■ **شهید اسماعیل جاقوری** ◄ ای مادر و برادر و پدرم! شما امانتی

را داشتید که به صاحب اصلی‌اش حق تعالی برگرداندید، پس ناراحت نباشید از این‌که امانت خود را سالم به معبودش برگرداندید. همه ما می رویم و این دنیا محل گذر است. پس[1] تو ای خواهر! و اقوام نزدیکم! ناراحت نباشید، چون شهید نظر می‌کند به وجه الله و تنها انتظارم از شما این است که حجاب اسلامی را رعایت کنید، همین طور که فاطمه (سلام الله علیه) می‌فرماید: «ای زن! به تو از فاطمه این‌گونه خطاب است: ارزنده‌ترین زینت زن, حفظ حجاب است.»

■ **شهید محمد مؤذنی** ◄ و خواهرم! حجاب خود را رعایت کنید که[2] بهانه در دست دشمن نیفتد.

■ **شهید عباس میرزازاده** ◄ مادر مهربانم و خواهران عزیزم، حجابتان را بهتر و کامل‌ترکنید که این خود مشت محکمی است بردهان ضد انقلاب.

۱- در اصل وصیت: پس به

۲ - در اصل وصیت: که زیرا

■ اتحـــــــــــــاد ■

■ **شهید حسین نگهبان** ◄ پدر و مادرم! بـرادر و خـواهرم! همسـر و فرزندانم! دوستان و بسـتگانم! و شـما ای مـردم حـزب الله و همیشـه در صحنه شهرستان اسفراین! گمان نبرید آنهـایی کـه درراه خـدا کشـته مـی شوند مرده‌اند، بلکه زنده اند و در نزد پروردگارشان روزی می‌خورنـد[1] و من تمام شما را به اتحـاد و همبسـتگی در راه پیشـبرد انقـلاب اسـلامی دعوت می‌نمایم.

■ **شهید حسـین نگهبـان** ◄ بـا اتحـاد و حضـور همـه جانبـه خـود درجبهه‌های نبرد حق علیه باطل، مشت محکمـی بردهـان یـاوه‌گویـان و منافقین ضد انقلاب و بوق‌های تبلیغاتی دشمن زبون بزنید. سعی کنید که

---

۱ - اشاره دارد به سوره آل عمران آیه ی ۱۶۹

مسلمان واقعی باشید.

■ **شهید رمضانعلی خدابخشی** ◄ ملت اسفراین! بر شما باد اتحاد و یکرنگی. از تفرقه بپرهیزید[1] که تفرقه از شیطان است.

■ **شهید وکیل محمد رستمی** ◄ به عنوان برادر دینی شما سخنی کوتاه با شما دارم: برادران و خواهران مسلمان! چشم امید تمام مسلمان‌های جهان به شما مردم مسلمان و سازش ناپذیراست. همه آنها انتظار از شما دارند تا آنها را نجات بدهید، پس باید با رعایت قوانین اسلامی به یاری آنها بشتابید و این عمل صورت نمی گیرد مگر با داشتن تقوا و اطاعت از رهبری امام عزیزمان خمینی بت شکن و سازش ناپذیر و بعد از امام از روحانیتی که خط امام را ادامه می دهند و همچنین شتافتن به جبهه‌های جنگ علیه باطل و نگه داشتن پشت جبهه ها و سرکوبی عوامل داخلی استکبار در پشت جبهه که از این عوامل خیلی ضربه خورده ایم و از امت اسلامی می‌خواهم که همه متحد باشند. چه شیعه و چه سنّی که رمز پیروزی در وحدت است. امت اسلامی باید که

۱- در اصل وصیت: به پرهیزید

هم وحدت کلمه داشته باشند و هم کلمه وحدت.

■ **شهید رحمت الله برات پور** ◄ شما دوستانم! از یاری امام دست برندارید و همیشه ندای امام را لبیک گویید و به مسایل اسلامی بیشترین توجه را داشته باشید. از غیبت و تهمت جداً بپرهیزید و کار را فقط برای رضای خدا انجام دهید و وحدت کلمه داشته باشید.

■ **شهید محمد میرزا آقایی** ◄ پیامم به ملت ایران این است که متحد باشند و اجازه رشد و نمو به ضد انقلابیون داخلی ندهند و نگذارند خون شهیدان هدر رود و انقلاب اسلامی را در مقابل آفات شرق و غرب حفظ نمایند.

■ **شهید حسین ابراهیمی** ◄ مطلبی با اهل روستا، مردم زحمت کش و رنجدیده قنبر باقی دارم که شما هم به ندای امام امت، رهبر کبیر اسلام لبیک گفته و وحدت کلمه را حفظ کنید و در میانتان صلح و صفا و برادری برقرار کنید و دست به دست هم دهید تا بتوانید دشمن خود و اسلام را از پای درآورید.

■ **شهید علی محمد افروز** ◄ برادرم! این را بدان که بـدون شـناختن ظلمت نمی‌توان فهمید که نور چیست و بدون زیستن در اختنـاق, آزادی را نمی توان دریافت که گفته اند: «هر چیز[1] با ضدش شناخته می شـود.» حق با باطل نیز چنین اسـت. بایـد شـرک و نفـاق را در همـه اشـکالش شناخت تا معنای توحید را درک کرد، باید معاویه را شناخت تـا علـی را درک کرد و عدل را با ظلم و وحدت را با پراکنـدگی و راه را بـا بیراهـه می توان شناخت.

■ **شهید محمد رضا اکبرپور** ◄ ای مردم! امام را دعا کنید که نعمت الهی است و پیام من به ملت ایران آن است کـه وحـدت کلمـه را حفـظ کنند و نگذارند[2] این ضد انقلابیون در گوشه و کنارها ظلم کننـد، بکشـید آنها را که شما پیروزید و به گفته امام امت، از کشتن و کشته شـدن هـیچ هراسی نداشته باشید. در هر حال پیروزی از آن مسلمین است.

■ **شهید غلامرضا صادقی مقدم** ◄ در اینجا از هم روستاییان عزیـزم

۱- در اصل وصیت: هر چیز را

۲- در اصل وصیت: نگذاریم

می خواهم آن وحدت و انسجام خودشان را حفظ کنند و آن روحیه شهادت طلبی و ایثار را حفظ کنند و امام را تنها نگذارند.

■ **شهید میکائیل قرنی** ◄ سفارش من به برادران و خواهران مهربان و عزیزم این است که در پشت جبهه که هستند با وحدت خود مشت محکمی به دهان یاوه گویان و منافقین بزنند.

■ **شهید قاسم ملائی** ◄ امیدوارم که هر چه زودتر اسلام پیروز شده، تا بتوانیم پرچم اسلام را در کربلای حسینی به اهتزاز درآورده و دست صدام و مزدورانش را از ملت اسلامی عراق کوتاه کنیم و برای همیشه آنان را به زباله دان تاریخ افکنده و به آمریکای جهانخوار بفهمانیم که به قول امام خمینی :

«آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند».

من به عنوان یک رزمنده از تمامی امت شهید پرور ایران می خواهم که وحدت و یکپارچگی [خود] را حفظ نموده، همان‌طور که قرآن کریم می فرماید: «واعتصموا بحبل الله جمیعاً و لاتفرقوا»

«چنگ بزنید به ریسمان خدا همگی و متفرق نشوید».

اگر من در راه رضای خدا شهید شدم که پیروزم و اگر هم برگشتم باز

هم پیروزم و با پیروزی برگشته ام.

■ **شهید قاسم ملائی** ◄ پیام من به امت شهید پرور ایران:

«برادران! خواهران! وحدت و یکپارچگی [خود] را حفظ نموده و نگذارید[1] آمریکای جهانخوار برگردد.»(امام خمینی)

نشر شاهد

۱ - در اصل وصیت: نگذاریم

■ فراگیری علم و دانش ■

■ **شهید ابوالفضل ناظرپناه** ◄ برادران محصل! سنگر مدرسه را محکم نگه دارید[1] تا اسلام شکست نخورد و منافقان را شناسایی کنید[2] و به قسمت‌های مربوطه اطلاع دهید. مسئله‌ای که برادران خدمتتان عرض می‌کنم این‌که نگاه نکنید که فلانی کجا نماز می‌خواند؟ فلانی کجا دعای کمیل می رود؟ خوتان با بینشتان تشخیص دهید که کجا بروید.

■ **شهید عبدالله دلجویان** ◄ خواهشی از شما[3] دارم، به حرف‌های مادرتان گوش بدهید و درستان را بخوانید، تا درجامعه فردمفید بوده، اقلاً باعث افتخار تمام فامیل شوید. چون این مملکت به وجود شماها احتیاج دارد.

۱- در اصل وصیت: نگه دارند

۲- در اصل وصیت: شناسائی کنند

۳- خطاب به فرزندان شهید

■ **شهید محمدحسین حقانی ولی پور** ◄ سعی کنید که خود را اول تزکیه و بعد علم بیاموزید، زیرا که تزکیه برتعلیم مقدم است.

■ **شهید محمدحسین پاسدار** ◄ برادرم حسن را تاجایی که خود می‌تواند درس بخواند, بگذارید درسش را بخواند.

■ **شهید وکیل محمد رستمی** ◄ سنگر مدارس را حفظ کنند و سعی کنند که کلیه اعمالشان با قوانین اسلامی منطبق باشد که هم خدا از شما راضی می‌شود و هم شما از خودتان و خدایتان راضی می شوید و باردیگر از شما امت اسلامی می‌خواهم که از خط امام که راه رسیدن به الله است, پیروی کنید.

■ **شهید علی اصغر مرادی** ◄ پسران عزیزمهربانم! من به این منطقه نظامی پانهادم و امید برگشتن را ندارم و اگر خداوند متعال شهادت را نصیب من گردانید، سلاح من را برزمین نگذارید بیفتد و هردوسنگر(مدرسه و جبهه) را حفظ کنید و پسران گرامی‌ام! درس را

ترک نکنید و با درس خواندنتان مشت محکمی بر دهان ابرقدرت‌ها بزنید.

■ **شهید ابوالقاسم مقیم فاروجی** ◄ اما وصیت [من] به دوستان و رفیقان این است که، درتمام جا تلاش و کوشش تان برای اسلام باشد، نه برای مال و ثروتی که درروز مبادا [به]هیچ دردی نخواهد خورد و شما دوستان! نباید سنگر مدارس را سفت و سخت بگیرید، بلکه باید سنگر جبهه‌ها را پرکنید و تاروزی که جبهه ها احتیاج به شما جوانان مدارس(؟) داشته باشد، باید سنگر جبهه ها را پرکنید و قدریکدیگر را بدانیدکه روزی پشیمان خواهید [شد][1] و این پشیمانی بیهوده خواهد بود.

■ **شهید نورمحمد مقدسی** ◄ از دانش آموزان می‌خواهم که سنگر مدرسه را خالی نکنند.

■ **شهید سیدرضا میرباقری** ◄ امید است همگی در راه [آموزش][2]

---

۱ - در اصل وصیت: کرد

۲- در اصل وصیت: آمرزش

تحصیل و علوم دینی عقلـ[ی] و علومی که درجهت انسان سـازی مـؤثر است, موفق باشند.

■ **شهید علی اکبر عمارلو** ◄ ای برادران! و ای خـواهران! بـا درس خواندن، با کارکردن، با کشاورزی کردن و با دیگر کارهـا کوشـش کنیـد درراه انقلاب تا درآینده به دیگر کشورها احتیاج نداشته باشید.

■ **شهید علی اکبـر کوشـش** ◄ دبیـران و بـرادران محتـرم! از شـما خواهش دارم، البته باید ببخشید که برادر کوچکتان درکـار شـما دخالـت می‌کند، ولی این گفته پیامبر(ص) است: «سخنان خـوب را، حتـی اگـر از دشمنان باشد، به گوش گیرید.» که ایـن نونهـالان و نوجوانـان را کـه بـه عنوان برادران کوچک‌تر شما می باشند، هرچه متعهدتر و با ایمان‌تـر بـار بیاورید. شما خود، خوب می‌دانید که مملکت اسلامی ما هرچه بیشتر بـه این جوانان انقلابی نیاز دارد. پس بنابراین هرچه بیشتر سعی شما در ایـن باشد تا که جوانانی انقلابی به جامعه تحویل دهید و شـما خـود، خـوب می‌دانید که اگر بخواهید، می‌توانید [چنین][1] کاری را بکنید.

---

۱ - در اصل وصیت: همچنان

■ **شهید عباس میرزازاده** ◄ دایی جان حبیب! شما با کارتان مشت محکمی بر دهان منافقان بزنید و سخنی دیگر دارم برای دوست عزیزم محمد فیروزه‌ای که سنگر مدرسه را خالی نگذارد و با درس خواندن راه مرا ادامه دهد.

نشرشاهد

■ فرهنگ اعلام شهدا ■

آذری رمضان- نام پدر: علی - نام مادر: زهرا - تاریخ تولد: ۴۵/۹/۲ - تاریخ شهادت: ۶۵/۶/۱۰ - محل شهادت: حاج عمران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

آذری زینکانلو عباس- نام پدر: قربان - نام مادر: هاجر شمسایی - تاریخ تولد: ۴۷/۱۱/۹ - تاریخ شهادت: ۶۵/۶/۱۲ - محل شهادت: حاج عمران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

آزاده سیدمحمود- نام پدر: سیدغنی - نام مادر: معصومه - تاریخ تولد: ۴۵/۱/۵ - تاریخ شهادت: ۶۵/۱۰/۲۶ - محل شهادت: شلمچه - محل دفن: قوچان - تحصیلات: پنجم ابتدایی

آماده حسین- نام پدر: رمضان - نام مادر: خدیجه - تاریخ تولد: ۴۵/۶/۵ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۱۴ - محل شهادت: جزیره مجنون - محل دفن:

خراسان رضوی - تحصیلات: اول راهنمایی

آموزگار ابراهیم- نام پدر: فریدون - نام مادر: آذر محمودی - تاریخ تولد: ۴۸/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۶/۶/۳۰ - محل شهادت: چنگوله - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سیکل

ابراهیمی اصف- نام پدر: یداله - نام مادر: سیمین خاوری - تاریخ تولد: ۴۵/۹/۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۱۲ - محل شهادت: مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم متوسطه

ابراهیمی اصف- نام پدر: یداله - نام مادر: سیمین عذرا خاوری - تاریخ تولد: ۴۵/۹/۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۱۲ - محل شهادت: مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم متوسطه

ابراهیمی جواد- نام پدر: محمد کاظم - نام مادر: زینب محلاتی - تاریخ تولد: ۴۶/۱۰/۱ - تاریخ شهادت: ۶۷/۴/۲۱ - محل شهادت: نهر عنبر - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

ابراهیمی حسین- نام پدر: خان بابا- نام مادر: معصومه - تاریخ تولد:

۳۶/۱۲/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

ابراهیمی حسین- نام پدر: خان بابا - نام مادر: معصومه چوپانی - تاریخ تولد: ۳۶/۱۲/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

ابراهیمی علی اصغر- نام پدر: حسین - نام مادر: فاطمه نساء - تاریخ تولد: ۲۸/۵/۵ - تاریخ شهادت: ۶۵/۱۰/۲۲ - محل شهادت: شلمچه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: - -

ابراهیمی علیرضا- نام پدر: رضا - نام مادر: فاطمه - تاریخ تولد: ۳۹/۹/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۲۳ - محل شهادت: جزیره مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

احسانی علی اصغر- نام پدر: حسین - نام مادر: زهرا - تاریخ تولد: ۴۳/۱/۳ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۱۷ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

احمدیان احمد- نام پدر: حسین - نام مادر: ماه خانم - تاریخ تولد: ۲۷/۵/۹ - تاریخ شهادت: ۶۳/۱۲/۲۴ - محل شهادت: سوسنگرد - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

ادیانی عباس علی- نام پدر: رمضان علی - نام مادر: سارا - تاریخ تولد: ۴۶/۶/۷ - تاریخ شهادت: ۶۷/۴/۱۴ - محل شهادت: حلبچه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن نوشتن

اسدی حسن- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: بلبل - تاریخ تولد: ۴۵/۷/۳ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۸ - محل شهادت: پنجوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

اسکندریان حسین- نام پدر: عید محمد - نام مادر: زهرا - تاریخ تولد: ۴۲/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۱ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم ابتدایی

اسکندریان علی- نام پدر: قنبر - نام مادر: ام البنین - تاریخ تولد: ۴۶/۲/۵ - تاریخ شهادت: ۶۲/۷/۲۷ - محل شهادت: کامیاران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

اسماعیل نیا نادر- نام پدر: غلام رضا - نام مادر: ماه بکه - تاریخ تولد: ۴۵/۵/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۱۹ - محل شهادت: مهاباد - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم راهنمایی

اصغری علیرضا- نام پدر: صفر- نام مادر: شکر - تاریخ تولد: ۴۱/۴/۷ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۹ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

افروز علی محمد- نام پدر: محمد - نام مادر: مروارید - تاریخ تولد: ۴۲/۱/۹ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۵ - محل شهادت: موسیان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

اکبرپور محمدرضا- نام پدر: موسی الرضا - نام مادر: - - تاریخ تولد: ۳۶/۲/۳ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۹ - محل شهادت: پنجوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم ابتدایی

اکبرزاده احمد- نام پدر: مصطفی - نام مادر: گلشان - تاریخ تولد: ۳۷/۱/۳۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۱۰ - محل شهادت: مجنون - محل

دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

اکبری عظیم- نام پدر: محمدعلی - نام مـادر: معصـومه کریمـی - تـاریخ تولد: ۴۳/۱۱/۲۷ - تاریخ شهادت: ۶۱/۲/۲ - محـل شـهادت: دارخـوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

امامی امام وردی- نام پدر: علیشان - نام مادر: عیدگل حق شناس - تاریخ تولد: ۴۳/۲/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محـل شـهادت: فکـه - محـل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول راهنمایی

امانی فر سید رضا- نام پدر: سید حسین - نام مادر: حبیبه عرفانیان - تاریخ تولد: ۴۷/۹/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۱۴ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم ابتدایی

انصاری حیدرعلی- نام پدر: رمضانعلی - نام مادر: فاطمه سلطان مدرسی - تاریخ تولد: ۴۴/۶/۶ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۲۰ - محل شهادت: مهـران - محل دفن: فاروج - تحصیلات: نهضت سوادآموزی

اولیایی رسول- نام پدر: حسن - نام مادر: صغرا ابوچناری - تاریخ تولـد:

۱۳۴۲/۲/۱۰ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۲/۵/۱۳ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم ابتدایی

ایزانلو محمد- نام پدر: محمدحسن - نام مادر: گل پری - تاریخ تولد: ۴۰/۶/۶ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۴ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

ایزدخواه حسین- نام پدر: الله قلی - نام مادر:گل جهان - تاریخ تولد:۱۲/۲/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۲/۱۷ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

ایمانی برات علی- نام پدر: سهراب - نام مادر: تازه گل قدرتی - تاریخ تولد: ۳۸/۱۲/۵ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۸ - محل شهادت: پنجوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

ایمانی حسن قلی- نام پدر: عبدالحسین - نام مادر: زینب امانی - تاریخ تولد: ۴۴/۱/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۴ - محل شهادت: شرهانی - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

بابایی محمد- نام پدر: علی - نام مادر: حاجی اربابی - تاریخ تولد: ۴۷/۱۲/۱۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محل شهادت: فکه - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: دوم راهنمایی

بافکر دولت نظر- نام پدر: الله نظر - نام مادر: امان گل - تاریخ تولد: ۲۳/۷/۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۵- محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

بالاقلعه غلامحسین- نام پدر: اسماعیل - نام مادر: سکینه یزدانی - تاریخ تولد: ۴۰/۱۰/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۹/۲۷ - محل شهادت: مهردشت - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم متوسطه

بالاقلعه غلامحسین- نام پدر: اسماعیل - نام مادر: سکینه یزدانی - تاریخ تولد: ۴۰/۱۰/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۹/۲۷ - محل شهادت: سردشت - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم متوسطه

ببویی ارسلان- نام پدر: عبداله - نام مادر: بتول خانم - تاریخ تولد: ۴۴/۶/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۸ - محل شهادت: جزیره مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

بداغ آبادی عین اله- نام پدر: نوراله - نام مادر: سیده بتول حسینی - تاریخ تولد: ۴۲/۳/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۲۱ - محل شهادت: چنوب - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن نوشتن

برات پور رحمت الله- نام پدر: برات علی - نام مادر: فاطمه هدایتی - تاریخ تولد: ۴۴/۵/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۸ - محل شهادت: - - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

برات پور رحمت اله- نام پدر: برات علی - نام مادر: فاطمه هدایتی - تاریخ تولد: ۴۴/۵/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۸ - محل شهادت: - - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

براغ آبادی عین اله- نام پدر: نوراله - نام مادر: سیده بتول حسینی - تاریخ تولد: ۴۲/۳/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۲۱ - محل شهادت: جنوب - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

بهادری محمود- نام پدر: محمد حسن- نام مادر: منور - تاریخ تولد: ۴۳/۵/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محل شهادت: فکه - محل دفن:

خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

بیک زاده عید محمد- نام پدر: قربان علی - نـام مـادر: - - تـاریخ تولـد: ۲۸/۳/۱۲ - تاریخ شهادت: ۶۵/۱۰/۲۸ - محل شـهادت: شـلمچه - محـل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: نهضت سوادآموزی

پاسدار محمد حسین- نام پدر: سعید - نام مادر: ملاحت گرمـه - تـاریخ تولد: ۴۰/۱۱/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۲۱ - محل شـهادت: سـلماس - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: سوم راهنمایی

پورمحمد احمدرضا- نام پدر: محمد - نام مادر: فاطمه ابراهیمـی - تـاریخ تولد: ۴۲/۴/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محـل شـهادت: فکـه - محـل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

پیرزاده موسی- نام پدر: محمدحسن - نـام مـادر: زیـور - تـاریخ تولـد: ۴۰/۲/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۱۵ - محل شهادت: قلاویـزان - محـل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

ترکانلو ابراهیم- نام پدر: حسین - نام مادر: سکینه - تاریخ تولد: ۴۱/۶/۵ -

تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۸ - محل شهادت: پنجوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

تصدیقی احمدرضا- نام پدر: حسین - نام مادر: فاطمه ملک زاده - تاریخ تولد: ۴۶/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۹ - محل شهادت: جفیر - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم راهنمایی

توحیدی سید مرتضی- نام پدر: میرزا علی - نام مادر: شهربانو تقوی - تاریخ تولد: ۴۸/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۵/۱۰/۲۳ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سیکل

توسلی حجت الله- نام پدر: عباس - نام مادر: خیرالنساء تقوایی - تاریخ تولد: ۴۴/۳/۵ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۹ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سیکل

ثقفی حسن علی- نام پدر: رمضان علی - نام مادر: گل بی‌بی کفاش - تاریخ تولد: ۴۹/۳/۱۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۹ - محل شهادت: مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

جعفری حسن- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: گل بهار - تاریخ تولد: ۱۰/۲۴/ ۳۸ - تاریخ شهادت: ۶۲/۷/۲۸ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

جمالی احمد- نام پدر: برات محمد - نام مادر: معصومه - تاریخ تولد: ۴۶/۴/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۹ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول راهنمایی

جهانی حسن- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: گل بیکه سنخواستی - تاریخ تولد: ۴۱/۷/۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۹ - محل شهادت: پنجوبن - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

چرخ تاج محمد- نام پدر: علی رضا - نام مادر: شرف نساء - تاریخ تولد: ۴۳/۵/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۸ - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

چرخ تاج محمد- نام پدر: علیرضا - نام مادر: شرف - تاریخ تولد: ۴۳/۵/۱- تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۸ - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

حاج طالبی محمدعلی- نام پدر: رمضان علی - نام مادر: خدیجه - تاریخ تولد: ۴۲/۶/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۵ - محل شهادت: جزیره مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول راهنمایی

حامد احمد- نام پدر: آدینه محمد - نام مادر: ملکا ملوناوبیکی - تاریخ تولد: ۴۶/۱۱/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۸ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم ابتدایی

حسین پور عید محمد- نام پدر: حسین - نام مادر: کبرا - تاریخ تولد: ۴۳/۴/۷ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۱/۶ - محل شهادت: مریوان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

حصاری عزیزاله- نام پدر: نصراله - نام مادر: غنچه گل - تاریخ تولد: ۳۹/۹/۱۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۱۳ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

حصاری محمد- نام پدر: بابا - نام مادر: عذرا - تاریخ تولد: ۴۲/۸/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۷/۷ - محل شهادت: سر پل ذهاب - محل دفن:

خراسان رضوی - تحصیلات: -

حصاری محمد- نام پدر: قنبر - نام مادر: زینب - تاریخ تولد: ۴۲/۹/۱۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۸ - محل شهادت: پنجوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

حقانی محمدحسین- نام پدر: غلامرضا - نام مادر: فاطمه مرادی - تاریخ تولد: ۴۴/۱۲/۹ - تاریخ شهادت: ۶۲/۶/۱۱ - محل شهادت: کامیاران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول راهنمایی

خاکشور علی اکبر- نام پدر: حسین - نام مادر: سکینه - تاریخ تولد: ۴۲/۳/۵ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۱۸ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

خدابخش رمضان علی- نام پدر: محمدرضا - نام مادر: کشور خدابخت - تاریخ تولد: ۲۰/۶/۱۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۶ - محل شهادت: دزفول - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

خرمنی حسین علی- نام پدر: برات علی - نام مادر: حیات جمالی - تاریخ

تولد: ۴۴/۴/۱۵ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۸ - محل شهادت: جزیره مجنون- محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم متوسطه

خسروشیری علی رضا- نام پدر: محمد - نام مادر: گلشوم - تاریخ تولد: ۴۸/۶/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۳۰ - محل شهادت: - - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوره علوم دینی سایر ادیان

خونین اسلام صراط علی- نام پدر: عبدالعلی - نام مادر: صغری اسفندیاری- تاریخ تولد: ۳۷/۲/۹ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۹ - محل شهادت: مهران - محل دفن: - - تحصیلات: ششم ابتدایی

داوری علی اکبر- نام پدر: برات علی - نام مادر: دور الصدف - تاریخ تولد: ۳۹/۱/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۰/۲۹ - محل شهادت: قصرشیرین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

داوطلب محمد- نام پدر: حسن - نام مادر: آمنه - تاریخ تولد: ۴۲/۷/۷ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱/۲۲ - محل شهادت: مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

درویشی محمد هادی- نام پدر: محمد علی - نام مـادر: زهـرا اصـلانی - تاریخ تولد: ۴۵/۹/۱۵ - تاریخ شهادت: ۶۵/۱۰/۲۲ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: سوم راهنمایی

دستجردی احمد خیر- نام پدر: محمدرضا - نـام مـادر: فاطمـه - تـاریخ تولد: ۴۵/۱۱/۱۰ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۶ - محل شهادت: - محل دفـن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول متوسطه

دل آرا احمد- نام پدر: محمد - نام مادر: فاطمـه بیـدکی - تـاریخ تولـد: ۴۲/۱۰/۳ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۸ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

دلجویان عبدالله- نام پدر: عباس قلی - نام مادر: زینـب - تـاریخ تولـد: ۲۳/۱۱/۱۴ - تاریخ شهادت: ۶۲/۹/۳ - محل شهادت: پاسگاه زید- محـل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: ششم ابتدایی

دلیر عیسی- نام پدر: علی - نام مادر: توران بی‌بی سعیدی - تـاریخ تولـد: ۴۵/۱۱/۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۸ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم ابتدایی

رحیمی ابراهیم- نام پدر: حسین - نام مادر: بتول تفضلی - تاریخ تولد: ۱۳۶۴/۰۶/۰۵ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۱۱/۲۵ - محل شهادت: اروندرود - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

رستمی وکیل محمد- نام پدر: محمدرضا- نام مادر: نازگل - تاریخ تولد: ۴۴/۱/۱۵ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱/۲۱ - محل شهادت: شرق دجله - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

رضایی علی- نام پدر: محمد یوسف - نام مادر: سروناز خانم رحمانی - تاریخ تولد: ۲۹/۳/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۵ - محل شهادت: جزیره مجنون - محل دفن: بجنورد - تحصیلات: خواندن و نوشتن

ریاحی علی اصغر- نام پدر: رجب علی - نام مادر: گوزل - تاریخ تولد: ۲۵/۲/۱۴ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۱/۲۳ - محل شهادت: اروندرود - محل دفن: فاروج - تحصیلات: سوم ابتدایی

زیبایی عبدالرضا- نام پدر: محمدتقی - نام مادر: زیور جاهد - تاریخ تولد: ۴۵/۱/۳۱ - تاریخ شهادت: ۶۷/۵/۵ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل

دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم متوسطه

سمیعی سمیع- نام پدر: رجب - نام مادر: صاحب- تاریخ تولد: ۲۱/۱/۱- تاریخ شهادت: ۶۴/۱۰/۲۸ - محل شهادت: مجنون - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: خواندن و نوشتن

سهرابی رضا- نام پدر: حبیب الله - نام مادر: فاطمه نساء - تاریخ تولد: ۴۷/۶/۵ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۲/۶ - محل شهادت: محور آبادان ماهش- محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

شاکری حسن- نام پدر: آقا خان - نام مادر: هاجر قدیمی - تاریخ تولد: ۴۶/۶/۹ - تاریخ شهادت: ۶۴/۳/۱۴ - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم راهنمایی

شاکری حسن- نام پدر: آقا خان - نام مادر: هاجر قدیمی - تاریخ تولد: ۴۶/۶/۹ - تاریخ شهادت: ۶۴/۳/۱۴ - محل شهادت: - - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم راهنمایی

شاکری رمضان- نام پدر: امیر - نام مادر: سلاطین ریحانی - تاریخ تولد:

۴۵/۳/۳ - تاریخ شهادت: ۶۲/۸/۲۵ - محل شهادت: پنجوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول متوسطه

شاکریان رضاقلی- نام پدر: الله قلی- نام مادر: صنم شاددل - تاریخ تولد: ۳۹/۶/۱۷ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۱/۲۲ - محل شهادت: ام الرصاص - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات:

شجیعی ابراهیم- نام پدر: سیدرضا - نام مادر: - تاریخ تولد: ۳۵/۸/۲ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۱/۲۳ - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی- تحصیلات:

شرف پور حسین- نام پدر: عباس علی - نام مادر: گلدسته - تاریخ تولد: ۴۳/۱۰/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۱/۲۱ - محل شهادت: اروندرود - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

شرف پور حسین- نام پدر: عباس علی - نام مادر: گلدسته رحیمی - تاریخ تولد: ۴۳/۱۰/۲۰ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۱/۲۱ - محل شهادت: اروندرود - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

شرکا علی اکبر- نام پدر: ابوالفضل- نام مادر: نساء - تاریخ تولد: ۴۸/۲/۱۲ - تاریخ شهادت: ۶۴/۴/۲۴ - محل شهادت: حاج عمران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

صادقی مقدم غلام رضا- نام پدر: یوسف - نام مادر: فاطمه زهرا صادق‌زاده - تاریخ تولد: ۴۴/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۲/۵/۹ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: دوم راهنمایی

صالحی علیرضا- نام پدر: صالح - نام مادر: صغرا نوروزی - تاریخ تولد: ۳۴/۶/۷ - تاریخ شهادت: ۶۴/۱۲/۶ - محل شهادت: فاو - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: نهضت سوادآموزی

صحراگرد علی- نام پدر: حسین - نام مادر: - - تاریخ تولد: ۱۳۰۸/۲/۲۰- تاریخ شهادت: ۶۴/۱۲/۵ - محل شهادت: فاو - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

علی آبادی عباس- نام پدر: رمضان علی - نام مادر: سارا - تاریخ تولد: ۴۶/۶/۷ - تاریخ شهادت: ۶۷/۴/۱۴ - محل شهادت: حلبچه - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: سوم متوسطه

فرخی محمد- نام پدر: ابراهیم - نام مادر: زینب کریم پور - تاریخ تولد: ۵۰/۶/۳۰ - تاریخ شهادت: ۶۷/۵/۱ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

قاسمی اسماعیل- نام پدر: سهراب - نام مادر: بنفشه وجدانی - تاریخ تولد: ۱۳۴۶/۰۶/۰۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۲/۰۵/۱۵ - محل شهادت: کامیاران - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: چهارم ابتدایی

قاسمی فرد قاسم- نام پدر: محمد - نام مادر: زهرا رمضانی - تاریخ تولد: ۲۱/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۵/۲/۱ - محل شهادت: هزار قله - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

قاسمی محمد- نام پدر: قاسم علی - نام مادر: زینب صحت - تاریخ تولد: ۱۳۳۷/۰۱/۰۵ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۰۱/۰۷ - محل شهادت: سایت ۵ شوش - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دوم ابتدایی

قدوسیان جهان بخش- نام پدر: غلام حسن - نام مادر: قمر قدیمی - تاریخ تولد: ۴۰/۶/۴ - تاریخ شهادت: ۶۱/۱/۹ - محل شهادت: شوش - محل

دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

قدیمی امان اله- نام پدر: فرج اله - نام مادر: فاطمه رجب زاده - تاریخ تولد: ۳۸/۲/۸ - تاریخ شهادت: ۶۱/۱/۲ - محل شهادت: شوش - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: ششم ابتدایی

قرنی میکاییل- نام پدر: محمد ابراهیم - نام مادر: خدیجه عاملی - تاریخ تولد: ۳۰/۱۲/۱ - تاریخ شهادت: ۶۱/۲/۱۲ - محل شهادت: - - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: ششم ابتدایی

قره‌چشمه صفرعلی- نام پدر: محمدنبی - نام مادر: مروارید پیرایش - تاریخ تولد: ۴۵/۴/۱ - تاریخ شهادت: ۶۱/۸/۹ - محل شهادت: سومار - محل دفن: - - تحصیلات: پنجم ابتدایی

قلی زاده حسن- نام پدر: رضا قلی - نام مادر: شرف میلانلوئی - تاریخ تولد: ۴۰/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۶۱/۱/۲ - محل شهادت: جنوب کشور - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

قنبری محمد- نام پدر: قربان علی - نام مادر: فاطمه صالح آبادی - تاریخ

تولد: ۳۷/۱/۲۶ - تاریخ شهادت: ۶۱/۵/۱ - محل شهادت: کامیاران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

کرامتی عبدالرضا- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: صغری صادقی - تاریخ تولد: ۲۹/۲/۲ - تاریخ شهادت: ۶۱/۲/۱۲ - محل شهادت: ام الرصاص - محل دفن: مانه و سملقان - تحصیلات: -

کریمی راد سید عباس- نام پدر: سید رضا - نام مادر: هما دهگامیان - تاریخ تولد: ۳۹/۶/۳ - تاریخ شهادت: ۶۱/۴/۱۳ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

کریمی محمد- نام پدر: عباس علی - نام مادر: معصومه رحمانی - تاریخ تولد: ۴۵/۹/۱۲ - تاریخ شهادت: ۶۱/۱۱/۱۹ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

کوشش مایوان علی اکبر- نام پدر: - نام مادر: - تاریخ تولد: - تاریخ شهادت: - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات:

گریوانی داود- نام پدر: امان الله - نام مادر: زیور - تاریخ تولد: ۴۰/۲/۱۰ -

تاریخ شهادت: ۶۱/۱/۵ - محل شهادت: شوش - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: ششم ابتدایی

گلابی موسی- نام پدر: علی - نام مادر: معصومه امانی - تاریخ تولد: ۳۲/۳/۱ - تاریخ شهادت: ۶۱/۷/۱۵ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: بی‌سواد

لعل مصر زاده خرم- نام پدر: برات محمد - نام مادر: اخمر خانم تویی - تاریخ تولد: ۳۹/۷/۸ - تاریخ شهادت: ۶۱/۹/۳۰ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

مؤذنی محمد- نام پدر: خان محمد - نام مادر: حوریه قدرتی - تاریخ تولد: ۴۰/۱۲/۱ - تاریخ شهادت: ۶۱/۲/۱۲ - محل شهادت: جنوب کشور- محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

محمدی پرویز- نام پدر: حسن - نام مادر: بی‌بی دولت خواه - تاریخ تولد: ۴۱/۱۰/۲۲ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۸ - محل شهادت: اهواز - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

محمدی مصطفی- نام پدر: محمد برات - نام مادر: لیلا وحدانی - تاریخ تولد: ۱۳۳۹/۶/۷ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۲/۱۶ - محل شهادت: ام الرصاص - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

محمود زاده سید مهدی- نام پدر: حسین - نام مادر: هاجر سیدی - تاریخ تولد: ۴۶/۶/۹ - تاریخ شهادت: ۶۲/۱۲/۸ - محل شهادت: - - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: سیکل

مرادی علی اصغر- نام پدر: حبیب اله - نام مادر: گوهر - تاریخ تولد: ۱۳۲۱/۱۰/۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۲/۱۲ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

مرادی فرهاد- نام پدر: رمضان - نام مادر: فاطمه مرادی نیا - تاریخ تولد: ۱۳۴۷/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۹/۲۰ - محل شهادت: مجنون - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

مرادی محمود- نام پدر: قدیراله - نام مادر: ام‌البنین صفرزاده - تاریخ تولد: ۱۳۴۳/۲/۵ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱/۲۴ - محل شهادت: فاو - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سیکل

مرادیان علی اکبر- نام پدر: غلام رضا - نام مادر: کل نساء نوروزی - تاریخ تولد: ۱۳۴۰/۲/۲۰ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۱۲/۲۲ - محل شهادت: فاو - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

مروجی حسین- نام پدر: جان بابا - نام مادر: نساء سبزواری - تاریخ تولد: ۱۳۴۸/۱۲/۱۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۲/۲ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سیکل

مروجی حسین- نام پدر: جان بابا - نام مادر: نساء سبزواری - تاریخ تولد: ۱۳۴۸/۱۲/۱۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۲/۲ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سیکل

مقصودی حسن- نام پدر: غلام رضا - نام مادر: فضه - تاریخ تولد: ۱۳۳۴/۴/۱۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱/۳ - محل شهادت: چزابه- محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

مقصودی قاسم علی- نام پدر: سلیمان - نام مادر: گل خانم لطفی - تاریخ تولد: ۱۳۴۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۲۴ - محل شهادت: پاسگاه زید -

محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

مقصودی قاسم علی- نام پدر: سلیمان - نام مادر: گل خانم لطفی - تاریخ تولد: ۱۳۴۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۲۴ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

مقیم فاروجی ابوالقاسم- نام پدر: رجب - نام مادر: ربابه طالب زاده - تاریخ تولد: ۱۳۴۴/۱۰/۱۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۶/۱۰ - محل شهادت: حاج عمران - محل دفن: فاروج - تحصیلات: سوم راهنمایی

ملائی ابوالقاسم- نام پدر: رمضان - نام مادر: لیلا باقری زاده - تاریخ تولد: ۱۳۳۷/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۴/۲۸ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

ملکشی میر غیبی- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: آی بی‌بی همایونی - تاریخ تولد: ۱۳۴۴/۱/۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۳/۳ - محل شهادت: حاج عمران- محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

منوچهری عبدالعلی- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: سکینه زارعی - تاریخ

تولد: ۱۳۳۹/۶/۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۴ - محل شهادت: - - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

موسوی سید خلیل- نام پدر: مؤمن - نام مادر: خان پری لطفیان - تاریخ تولد: ۱۳۴۶/۶/۳ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۶/۱/۲۶ - محل شهادت: مریوان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

موسوی سید محمد- نام پدر: سید ابراهیم - نام مادر: لیلی علی اکبریان - تاریخ تولد: ۱۳۴۰/۱۲/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۲/۱ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

میرزا زاده عباس- نام پدر: سیف اله - نام مادر: رقیه پورنایب - تاریخ تولد: ۱۳۴۵/۱/۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۸/۲ - محل شهادت: کامیاران - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

میرقراچورلو حسن- نام پدر: احمدرضا - نام مادر: طاهره زیوری - تاریخ تولد: ۱۳۴۸/۲/۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۴/۱۱ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم متوسطه

ناظرپناه ابوالفضل- نام پدر: قربان - نام مادر: لیلا جعفری - تاریخ تولد: ۱۳۴۲/۹/۱۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۵/۴ - محل شهادت: قلاویزان - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

نجفی علی- نام پدر: نجف- نام مادر: بی‌بی خاتم عباسی- تاریخ تولد: ۱۳۴۳/۰۲/۱۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۲۵ - محل شهادت: پاسگاه زید- محل دفن: مشهد- تحصیلات: فوق دیپلم

نجفی علی- نام پدر: نجف - نام مادر: بی‌بی خانم عباسی - تاریخ تولد: ۱۳۴۳/۲/۱۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۲۵ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: مشهد - تحصیلات: فوق دیپلم

نجمی طراقی جعفرقلی- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: مروارید- تاریخ تولد: ۱۳۳۷/۲/۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۲۲ - محل شهادت: شلمچه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: -

نظامی ابراهیم- نام پدر: آدینه محمد - نام مادر: قمر الهی - تاریخ تولد: ۱۳۲۰ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱/۱ - محل شهادت: کرخه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن نوشتن

نظیف قربان علی- نام پدر: رضا - نام مادر: فاطمه حکم آبادی - تاریخ تولد: ۱۳۲۹/۱/۷ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۲/۱۰ - محل شهادت: دارخوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: ششم ابتدایی

نعمتی رضا- نام پدر: ولی - نام مادر: گل چهره - تاریخ تولد: ۱۳۶۴/۷/۱- تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۲۳ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه

نعیمی گل محمد- نام پدر: علی - نام مادر: زینب بیگم قاسمی - تاریخ تولد: ۱۳۴۵/۱/۷ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۴/۲۳ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

نعیمی گل محمد- نام پدر: علی - نام مادر: زینب قاسمی - تاریخ تولد: ۱۳۴۵/۱/۷ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۴/۲۳ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: بجنورد - تحصیلات: سوم راهنمایی

نقی زاده غلام رضا- نام پدر: اسماعیل - نام مادر: پروانه حاتمی - تاریخ تولد: ۱۳۳۸/۲/۷ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱/۲ - محل شهادت: دشت عباس

- محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دانشجوی کارشناسی

نگهبان حسین- نام پدر: شرف خان - نام مادر: ماه حسین - تاریخ تولد: ۱۳۳۵/۳/۱۷ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۳/۱۴ - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

نودهی اسدالله- نام پدر: نورمحمد - نام مادر: گوهر - تاریخ تولد: ۱۳۴۷/۱۰/۵ - تاریخ شهادت: ۱۳۷۵/۱۰/۴ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

نوروزی ابراهیم- نام پدر: محمدقلی - نام مادر: لیلا - تاریخ تولد: ۱۳۳۰/۳/۶ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۳/۳ - محل شهادت: ام الرصاص - محل دفن: مانه و سملقان - تحصیلات: ششم ابتدایی

نوروزی عباس- نام پدر: حسن - نام مادر: سکینه گرایلی - تاریخ تولد: ۱۳۴۸/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱/۴ - محل شهادت: فاو - محل دفن: - - تحصیلات: سوم راهنمایی

نوروزی غلام رضا- نام پدر: رضا - نام مادر: زینب - تاریخ تولد:

۱۳۵۱/۱/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۲/۱۲ - محل شهادت: - - محل دفن: جاجرم - تحصیلات: اول راهنمایی

نوری منصور- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: گلثوم - تاریخ تولد: ۱۳۳۹/۱/۵- تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۱/۱۱ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

نوری منصور- نام پدر: علی اصغر - نام مادر: گلثوم دلیر چادرنشین - تاریخ تولد: ۱۳۳۹/۱/۵ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۱/۱۱ - محل شهادت: پاسگاه زید - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

نوری ناصر- نام پدر: محمدرضا - نام مادر: صفیه حسین پور - تاریخ تولد: ۱۳۴۵/۶/۵ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۶/۱۹ - محل شهادت: مهاباد - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

واحدی قربان- نام پدر: رضا قلی - نام مادر: صفیه ریحانی - تاریخ تولد: ۱۳۴۴/۶/۶ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۱۱/۲۸ - محل شهادت: فاو - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

وحدانی اسدی علی اصغر- نام پدر: محمدعلی - نام مادر: بی‌بی ذبیحی - تاریخ تولد: ۱۳۳۹/۸/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱/۹ - محل شهادت: شوش - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم متوسطه

وحدانی برات علی- نام پدر: حسن - نام مادر: گوهرشاد پروین - تاریخ تولد: ۱۳۴۵/۶/۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۱۱/۲۷ - محل شهادت: فاو - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم متوسطه

وحدانی علی اصغر- نام پدر: محمدعلی - نام مادر: بی‌بی ذبیحی - تاریخ تولد: ۱۳۳۹/۸/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱/۹ - محل شهادت: شوش - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم متوسطه

وحدانی غلام رضا- نام پدر: قلی - نام مادر: سکینه - تاریخ تولد: ۱۳۴۳/۱۱/۹ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۸/۲ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: پنجم ابتدایی

وحدانی محمد- نام پدر: غلامعلی - نام مادر: شیرین - تاریخ تولد: ۱۳۴۳/۱/۱۰ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۸/۷ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم ابتدایی

ولی پور غلام علی- نام پدر: نورعلی - نام مادر: گل نساء - تاریخ تولد: ۱۳۴۷/۷/۱ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۷/۲۶ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

هاشمی سید حمید- نام پدر: عباس - نام مادر: سلاطین آهون - تاریخ تولد: ۱۳۴۲/۱/۶ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱۲/۲۱ - محل شهادت: غرب جاده اهواز - محل دفن: خراسان - تحصیلات: -

هاشمی سیدعلی- نام پدر: سیدمحمد - نام مادر: کلثومه - تاریخ تولد: ۱۳۴۵/۱/۶ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۱۱/۲۱ - محل شهادت: - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: سوم راهنمایی

یاحقی محمد- نام پدر: عباسعلی - نام مادر: حوریه قزی - تاریخ تولد: ۱۳۴۴/۸/۱۰ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۲/۱۰ - محل شهادت: دارخوین - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: اول متوسطه

یزدانی محمود- نام پدر: موسی الرضا - نام مادر: ماه پری وردی پور - تاریخ تولد: ۱۳۳۶/۴/۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۴/۶/۱۹ - محل شهادت: قادر - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: خواندن و نوشتن

یزدانی مقدم مهدی- نام پدر: علی اکبر - نام مادر: زهرا خانم اسماعیلی - تاریخ تولد: ۱۳۴۰/۱۰/۳ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۲/۱۰ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

یزدانی مقدم مهدی- نام پدر: علی اکبر - نام مادر: زهرا خانم اسماعیلی - تاریخ تولد: ۱۳۴۰/۱۰/۳ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۲/۱۰ - محل شهادت: فکه - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: دیپلم

یزدانی یوسف- نام پدر: اکبر - نام مادر: گلنار حضرتی - تاریخ تولد: ۱۳۴۲/۱/۲ - تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۸/۱۹ - محل شهادت: سومار - محل دفن: خراسان رضوی - تحصیلات: چهارم متوسطه